

LEIDRAAD 'OVER DWALINGEN EN OVER DE WAARHEID'

VOORWOORD

De aanleiding tot het schrijven van dit boekje ligt in het feit dat mij ter ore kwam dat het boek 'Over Dwalingen en over de Waarheid' zo moeilijk te lezen is. Dit ligt aan de inhoud maar ook aan het taalgebruik dat zeer sterk aanleunt tegen de oorspronkelijke Oudfranse tekst; dit omdat Saint-Martin vertelt dat men achter zijn verwoordingen gedachten en ingevingen moet verwachten: 'Er staat niet wat er staat'. Dit noopt tot een exacte vertaling, zeer dicht bij de brontekst. En waar het Oudfrans moeilijk en complex is, is de vertaling dat ook.

De intellectuele benadering van de leidraad van dit boek 'Over Dwalingen en over de Waarheid' sluit het inwijdende karakter van voornoemd boek misschien uit; deze verheffende teksten moet men zelf tot zich nemen en ondergaan. Om deze reden is het bronboek op de voet gevolgd, opdat men al lezend in de leidraad het bronboek tot zich kan nemen met alle verheffing van dien. Bovendien zijn er vrijwel geen eigen interpretaties toegevoegd.

Na de zeven hoofdstukken als leidraad samengevat te hebben heb ik gemeend dat een verklarend lijstje met voor Saint-Martin karakteristieke woorden met hun mogelijke betekenis toegevoegd moest worden, dit ter verhoging van het begrip bij het lezen van de brontekst. Daarnaast maakt begrip van de gebruikte terminologie het lezen van de vervolgwerven van Saint-Martin veel gemakkelijker.

Tot slot, ik denk dat er ook in de nummering van de hoofdstukken een symboliek is te vinden, die een verhelderende invloed kan hebben: de getallen als nummer van ieder hoofdstuk hebben veel te vertellen, zie hiervoor het boek 'De Getallen', ook van Saint-Martin en in vertaling te verkrijgen.

Immers, voor Saint-Martin *zijn de getallen alleen maar de verkorte weergave, of de beknopte taal van de waarheden en de wetten waarvan de tekst en de gedachten in God, in de mens en in de natuur zijn.* (Zie 'De Getallen', maar ook 'Over de Aard der Dingen').

... ieder getal geeft een wet weer, hetzij Goddelijk, hetzij spiritueel, goed of verkeerd, hetzij elementair, et cetera, zoals u kunt zien in het boek met de tien bladzijden ...

Vertaler boeken Saint-Martin

Samensteller leidraad

Joke van der Meulen

Extra uit 'Filosofisch Portret in Kleuren':

In Lyon heb ik het boek met de titel 'Des Erreurs et de la Vérité' (Over Dwalingen en over de Waarheid, verkrijgbaar: www.vertaalbureaupantarhei.nl) geschreven. Ik heb het geschreven toen ik niets te doen had, en uit woede over de filosofen. Ik was verontwaardigd in Boulanger te lezen dat de godsdiensten alleen ontstaan hadden gekregen binnen de angst die natuurrampen veroorzaakten. Ik schreef eerst een dertigtal bladzijden die ik aan de kring die ik bij Willermoz les gaf, liet zien, en men riep mij op verder te gaan. Het is tegen eind 1773 en begin 1774 in vier maanden tijd geschreven naast het vuur in de keuken, omdat ik geen kamer had waar ik warm kon blijven. Zelfs viel op een dag de pan soep om op mijn voet en verbrandde die behoorlijk. In Parijs, deels bij madame Luzignan te Luxemburg en deels bij madame de La Croix heb ik Tableau Naturel (Beschrijving van de Natuur, het universum, www.vertaalbureaupantarhei.nl) op aandrang van enkele vrienden geschreven. In Londen en Straatsburg heb ik op aanraden van Tieman L'Homme de Désir (De Mens van Verlangen, www.vertaalbureaupantarhei.nl) geschreven. In Parijs heb ik Ecce homo (Ecce homo, www.vertaalbureaupantarhei.nl) geschreven volgens een levendig besef dat ik in Straatsburg had gekregen. In Straatsburg heb ik Le Nouvel Homme (De Nieuwe Mens, www.vertaalbureaupantarhei.nl) geschreven op aanraden van de dierbare Silveriëlm, voormalig godsdienstleraar van de koning van Zweden, en een neef van Swedenborg. Ik heb het motto van elk van deze werken overgenomen uit het werk dat aan de publicatie ervan voorafging, en als ik andere publiceer, zal ik vermoedelijk dit gebruik volgen.

Filosofisch Portret in Kleuren is een samenvoeging van veel filosofische delen van:

- Filosofisch Portret
- Mijn Groene Boek
- Het Rode Boek

Hoofdstuk 1

Er is geen oorsprong die de oorsprong van de mens overtreft, want hij is ouder dan enig wezen in de natuur. De kennis die de mens mag ontvangen, kan niet van een mens afkomstig zijn; de mens kan echter alleen wat in kiem aanwezig is, bewust maken, aanwakkeren of van de juiste richting voorzien. Wij moeten daarvoor om diverse redenen niet bij de wetenschap zijn, vanwege materialisme, de bron niet kennen, eigenbelang. De hulp die wel gebruikt wordt, is toegankelijk voor pensante mensen alleen en leidt tot de oorsprong der dingen en zo tot een antwoord op alle vragen. Van deze oorsprong ontleent SM zijn kennis rechtstreeks. En kennis van deze oorsprong ligt in de kiem van ieder mens en is voor ieder mens toegankelijk, mits ...

De principes die hieraan ten grondslag liggen, zijn het enige fundament van iedere waarheid, als men in staat is om onwetendheid en besluiteloosheid ter zijde te schuiven. SM: 'Het licht is voor alle ogen gemaakt, maar het is duidelijk dat niet alle ogen gemaakt zijn om het licht in al zijn luister te aanschouwen'. Zoals in de mystiek algemeen bekend is: 'Onwetendheid en alleen onwetendheid blokkeert de weg'. Het is het intense verlangen naar deze kennis die de kiemen tot leven brengt en de mens in contact brengt met alles wat hem zou kunnen verheffen, als hij met instandhouding van zijn verlangen ijverig werkt aan het ontsluiten van wat hem aangereikt wordt. Zo bestaan er geen hindernissen meer tussen hem en DE KENNIS.

De weg daartoe gaat slechts via beproevingen; de mens zal dus het geduld moeten hebben om die te verduren en tot een goed einde te brengen. Hierbij zal hij geconfronteerd worden met een eindeloze reeks verleidingen om hem van het voorgenomen pad af te brengen. Deze dwalingen zijn zijn eigen keuze, want hij heeft immers de vrije wil gekregen om zelf keuzes te maken. Elk van deze keuzes heeft echter een prijskaartje en aan elk van deze keuzes zal volledig genoegdoening moeten worden gegeven. Het zijn zijn eigen zwakheden en onbezonnenheden die deze onwetendheid dienen, en hij is de enige die hier een eind aan kan maken. Hoe? Zijn eigen vrije wil richten op zijn grootsheid en de bron waar hij uit geëmaneerd is; deze mag hij nooit uit het oog verliezen. Het Universele Tableau geeft ons hier inzicht in; wij zien de ontbering die het gevolg is van de zonde van 'Adam', de mensheid in oorsprong, met haar taak en haar gevolgen van deze zonde. Wederom: het Universele Tableau geeft hier volledig inzicht in.

Het pad is het zoeken naar de waarheid, het zoeken naar De Waarheid. Soms is De Waarheid bij SM synoniem met God, het Eerste Principe, de Bron. Maar dikwijls weten mensen niet eens dat er een waarheid bestaat, wat deze waarheid inhoudt en al helemaal niet hoe deze te vinden. Een sleutel is gelegen in het juiste onderscheid tussen goed en kwaad. Dit zijn geen principes

die op een gelijk niveau staan, verwant zijn of zelfs uit God voortkomen. Voor alle duidelijkheid: God is uitsluitend het goede, kent alleen het goede en handelt uitsluitend binnen het goede en herkent uitsluitend het goede (denk aan de wetenschap der verwantschappen; de wet der verwantschappen). Gevolg hiervan is dat God het kwade niet eens kent en herkent, daar geen verwantschap mee heeft, dit nooit kan veroorzaken, omdat het kwade voor Hem niet bestaat. Het door elkaar halen van deze begrippen als goed en kwaad, licht en duisternis, voert onmiddellijk tot verwarring en belet de waarheid te vinden, omdat men er geen verschil tussen ziet en het kwade en het goede binnen een en hetzelfde principe plaatst. Deze twee tegengestelde principes zijn op tegengestelde grondslagen gebaseerd, waarbij het kwade een echelon lager ligt dan de eenheid met het goede in zich, en op dit lagere niveau de dualiteit veroorzaakt. Het goede hoort nu eenmaal bij de Eenheid die God is, één, het goede en de Liefde, die zich uiten in de eigenschap van de Liefde die de mens van God ingeboren heeft gekregen. Dit als hulp en steun bij zijn terugkeer. Maar wel gekozen uit eigen vrije wil.

Omdat er geen verschil zou bestaan tussen de beide tegengestelde principes die voor één principe werd gehouden, had dit de aanname tot gevolg, dat er niets waars bestond, dat er door in de uiterlijke verschijning in de materiële natuur om hem heen niets essentieels te bespeuren was. Zij zouden er beter aan doen in zichzelf af te dalen ipv de uiterlijkheden om hen heen na te vorsen. Door middel van de mens worden de dingen immers verklaard, en niet de mens door de dingen, een zeer bekende uitspraak van SM. De mens die het goede beoogt, leeft in harmonie met zichzelf, de gehele natuur en de wet, en ervaart geluk op die manier. De mens in de ban van het kwade ervaart moeite, smart, onrust en de totale afwezigheid van enige harmonie en verwantschap met het hogere (ontbering van God en het Goddelijke).

Het verschil tussen het principe van het goede en het principe van het kwade zit in de oorsprong van beide principes. Het goede is voor ieder wezen de vervulling van zijn eigen wet en het kwade is wat hier tegen ingaat. Alle wetten komen voort uit één wet die één is en dus het goede moet zijn. Het kwaad bestrijdt deze wet en heeft er geen enkele verwantschap mee; het kwaad is er alleen maar op gericht haar te ontluisteren. Maar het kwaad kan deze wet nooit teniet doen, omdat alle onveranderlijke wetten eeuwig zijn en niet teniet kunnen worden gedaan of veranderd kunnen worden. De mens kan met de benadering van het goede uitsluitend gelukzaligheden ervaren en staat als zodanig boven het kwaad dat zich niet met hem, niet met de eenheid en niet met het goede kan vermengen. Vanwege de vreugde die de mens ervaart, ziet hij dat hij daar in zijn element is. Alle benadering van het kwaad geeft verdeeldheid en een gevoel van onbehagen, omdat hij dan uit de eenheid valt en zich afgewend heeft van zijn wet.

Nog iets anders: het goede heeft alle macht en waarde van zichzelf, terwijl het kwade zijn kracht altijd moet ontlenen aan iets buiten het kwade zelf, bij voorbeeld de mens die de keuze voor het kwade heeft gemaakt. Omdat het goede een grenzeloze superioriteit heeft door zich in de eenheid te bevinden, een ondeelbaarheid uit zichzelf, wordt aangetoond dat het altijd al bestaan heeft vóór alles en in niets kan meewerken aan het ontstaan en de gevolgen van het kwaad. Dit kwaad, nogmaals, ontleent zijn kracht aan de vrijheid van de mens die zijn vrije wil heeft en voor het kwaad kan kiezen, en dan ook voor de gevolgen hiervan voor zichzelf. Wanneer de mens zich echter naar het goede heeft opgeheven en hier onveranderlijk mee verbonden blijft, heeft hij zelfs geen notie van het kwaad. In het afstand nemen van het goede ligt dus de kans

voor het kwade om zich te manifesteren. Dit geeft lijden en verlies van de wet van eenheid van de wezens, omdat het kwaad het onderwerp en het werktuig van het kwade is. Het kwaad zou niet bestaan, als ieder binnen het principe van het goede bleef en zich er niet van had afgewend door zijn vrije wil verkeerd aan te wenden, en daardoor zijn wil heeft laten degenereren. Wij moeten nooit vergeten dat de mens uitsluitend voor het goede en het licht is geboren.

De sleutel tot een en ander is dus de vrije wil. Deze wil is de enige factor die de vrijheid in stand kan houden of tenietdoen. De vrijheid zoekt dus een stabiele, onveranderlijke eigenschap die zich universeel in ons op dezelfde wijze en onveranderlijk manifesteert, zo zegt SM letterlijk. Deze wil is hiertoe de essentie tot de vrijheid. En door middel van deze wil kan de mens invloed uitoefenen op de vrijheid door zijn wil al dan niet goed te beteugelen. Maar gelukkig heeft de mens meer vermogens: door de rechten van ons wezen en het voorrecht van onze wil. Maar er is ook het goede en het verkeerde gebruik dat wij vrijwillig maken van de wetten die aan onze aard zijn opgelegd. De handeling en de wil die deze handeling heeft bedacht, kunnen alleen maar in overeenstemming zijn en niet tegengesteld aan elkaar. Toch bestaat er tegenstrijdigheid in de handelingen van het wezen en dit laat zien hoeveel verwarring en onregelmatigheid er heerst in de mens en dat hij zo zijn vrijheid inperkt. Geeft hij zich vrijwillig over aan het kwade of het goede of niet?

De ware eigenschap van een vrij wezen is dus uit zichzelf binnen de hem voorgeschreven wet te blijven en bewust weerstand te bieden aan alles wat hem verhindert om in overeenstemming met deze wet te handelen. Bewust, de geringste onachtzaamheid van onze kant kan de sluier verdikken en onze opdracht verzwaren. En vanwege deze ontluisteringen van zijn vrijheid kunnen wij stellen dat de vrijheid van de mens nu veel geringer is dan in haar eerste dagen. Maar om nu te concluderen dat deze vrijheid nooit tot zijn rechten heeft gehoord, is natuurlijk onzinnig. Daarnaast geeft het aan dat het voor hem nog altijd mogelijk is om het gebruik van zijn vermogens terug te krijgen, anders was een en ander geen bestraffing.

Het ontberen van zijn vrijheid bestaat er namelijk niet in om niet door eigen vermogens het volledige bezit te kunnen krijgen van de voorrechten die besloten liggen in het goede waarvoor hij gemaakt is, maar in het onvermogen om het kwaad te naderen zonder nog schuldiger te worden. Hiervoor is hem zijn lichaam gegeven, maar de mens is zo zelden vrij. Toch mag men hier niet uit afleiden dat zijn daden onbelangrijk zijn en dat hij zelfs niet in staat is om de mate van goedheid te vervullen, die hem nu in deze staat van horigheid is opgelegd. Het grote aantal bedoelingen en motieven die ons nu bepalen, bewijst dat wij anders niet in staat waren tot willen en tot vrijheid. Maar ook dat wij de macht over onze wil laten overnemen en ons hiertegen niet verzetten. Dit vanwege de aantrekkingskracht van illusies. De ketenen van een slaaf laten zien dat hij niet kan beschikken over zijn volledige vermogens, maar niet dat hij dat nooit heeft gekund.

Er zijn dus motieven en bedoelingen die op tirannieke wijze de macht over onze wil kunnen overnemen en haar meeslepen, wanneer wij ons hiertegen niet verzetten. Het feit dat wij dit waarnemen, betekent dat wij in de kern geschapen zijn om uit onszelf te handelen, en niet door de aantrekkingskracht van de illusies. Het is dan nodig het immateriële te materialiseren en dit zou de mens nog meer in onwetendheid en de afgrond storten, omdat de in hem aanwezige

eigenschappen hem tot aanwending ervan uitnodigen, zoals de wijze deze kennis zoekt bij de oorzaak der dingen waarvan er maar één is, en de natuurlijke wil van de mens hoort daartoe, want zij is zelf oorzaak. Er is alleen de wil en van haar kan een verkeerd gebruik worden gemaakt binnen de vrijheid die wij hebben. Dit gebeurt door mensen die door hun zintuigen alleen worden bepaald, hetgeen wanorde in zijn gemoedsaandoeningen geeft, en door de dode, duistere wet te volgen van het dier zonder intelligentie.

Het kwaad is dus gelegen in de mate van verdorvenheid van de wil van het wezen, die het wezen zichzelf toestaat. Gelukkig, want zo heeft het kwaad geen solide grondslag zoals het goede, en is het niet eeuwig en onoverwinnelijk, zoals het goede. En heeft het kwade dus niet dezelfde macht als het goede. Iedere vergelijking tussen het goede en het kwade is dus ten enen male onmogelijk. De oorsprong van het goede ligt in het goede en is als zodanig de oneindige bron van alle eigenschappen, de kiem zelf en de oneindige bron van alles wat volmaakt is. Het kwade is door de daad van de wil slecht geworden, het was daarvoor dus niet het kwade, omdat het niet voortgebracht was door het wezen dat het voortbracht, dat de goedheid zelve was, maar door een lager soort, omdat het zijn eigen wet niet bezat en dus deed wat eraan opgelegd werd; zo werd het slecht. Het hogere principe dat wel zijn eigen wet in zichzelf droeg, moest binnen het vormende goede blijven zonder naar iets anders te streven. Als de dader van het kwade zou besluiten van zijn vrijheid gebruik te maken en zich te buigen naar het goede, zou het kwade ophouden te bestaan.

Er bestaat altijd een exact verband tussen de aard van de misstap en de aard van de straf. Kwaad is altijd tegengesteld aan de wet van het wezen en van deze wet van het goede heeft het wezen zich vanwege zijn vrijheid en vrije wil afgekeerd. Men komt volgens de wetten van de rechtvaardigheid in de uitoefening van zijn misdaad zijn straf tegen.

In het principe van het goede zit de essentiële eenheid, het zuivere en de volmaaktheid, en kan in zich geen verdeeldheid, tegenstrijdigheid of bezoedeling herbergen. De dader van het kwade wordt alleen al door zijn daad van verzet van zijn wil tegen de wil van het principe van het goede daar volledig van gescheiden en verwijderd. Hij blijft dus zonder contact met het principe van het goede en is dus niet langer in staat iets goeds te leren kennen, herkennen of voort te brengen, absoluut in tegenstelling tot het goede en de waarheid. Hij staat niet langer open voor het licht en voor enige terugkeer tot het principe van het goede, want daarvoor is nodig dat hij een goede gedachte kan begrijpen, verwantschap daarmee zou kunnen hebben.

Het lichamelijke leven van de mens kent bijna voortdurend ontbering en lijden, het kan dus beschouwd worden als een tijd van straf en boete. De vroegere toestand van de mens is echter te prefereren boven zijn toestand nu, zo vervuld van zaligheden moet deze staat zijn geweest. Ieder lijden is een aanwijzing voor het geluk dat hij ontbeert. En voor de autoriteit waaraan hij vroeger onderworpen was. Alles is dus een verholen bewijs dat hij vroeger alles had. Hij heeft geen gezag over zijn denken, zoals vroeger, en het is voor hem een kwelling om te moeten wachten op de gedachten die hij wenst, en om de ongewenste gedachten te moeten terugdringen. Dit beschouwend moeten zijn voorrechten en vermogens in zijn vroegere staat van onschatbare waarde zijn geweest om zonder inspanning in een eeuwigdurende kalme, gelukzalige toestand

te verkeren met het licht als zijn element. Dit is een verwijzing naar zijn luisterrijke lichaam in bezit van alle rechten van onsterfelijkheid.

De oorsprong van de mens is ouder dan van enig wezen in de natuur; hij bestond al vóór de kleinste kiem en toch is hij na hen op de wereld gekomen. Wat hem duidelijk boven alle wezens verheft, is dat zij eraan onderworpen zijn uit een vader en een moeder geboren te worden, terwijl de mens geen moeder heeft, alleen een vader. En zij zijn dus onderschikt aan de mens die altijd strijd moet leveren om een einde te maken aan de wanorde en alles tot de Eenheid moet terugbrengen. En zij moeten de mens gehoorzamen. Deze gevaarlijke strijd noopte de mens te worden bekleed met een wapenrusting die hij naar eigen goeddunken kon veranderen en waarvan hij kopieën kon vormen. Verder had hij een lans die uit vier metalen bestond die onscheidbaar waren samengesmolten met als eigenschappen als vuur te branden, zo scherp te zijn dat niets er ondoordringbaar voor was en zo actief dat hij op twee plaatsen tegelijk sloeg (de naam van God, jod-hee-vau-hee, JM). Zeven bomen (zuilen, planeten, JM), zestien wortels en vierhonderd negentig takken (490 is de grens waarover de mens niet kan gaan, JM).

In zijn gelukkige staat had de mens opdracht om in het middelpunt te wonen, waar hij vrede en gelukzaligheid ervoer. En toen hij zich ervan afwendde, werd een ander Agens heerser. De mens verloor al zijn rechten en werd in het gebied van de vaders en moeders gestort en met de andere wezens verward. Deze ontbering is de straf, naast het verlies van zijn wapenrusting waarvoor hij een andere kreeg, die niet ondoordringbaar was, terwijl hij dezelfde strijd te doorstaan had. Echter, door eigen inspanning kon hij zijn oorspronkelijke status terugkrijgen als hij zich weer in het bezit had gesteld van de lans, en alleen dan. Door over dezelfde wegen terug te gaan naar het centrale punt van het woud. Hij is verdwaald door van de 4 naar de 9 te gaan en hij moet van de 9 naar de 4 terug gaan, en dit met gebruik van zijn eigen vrije wil. Getal 56, de angstaanjagende wet, moet in al haar gestrengheid ondergaan zijn om de 64 te bereiken. Deze ontbering is de verschrikkelijkste straf waaraan de mens onderworpen wordt, en moet ons door middel van allerlei lichamelijke straffen in een komend leven tot wijsheid voeren.

Gewetenswroeging als hij kwaad doet, het ontberen van de liefde van het principe, dit is het schrikbeeld dat de mens rehabilitatie doet zoeken, een rehabilitatie die van zeer strenge condities afhangt, onderhevig aan de wet van de tijd; alle obstakels moet hij te boven komen. De mens is alleen op aarde gekomen om te lijden en werkelijk het kind van misdaad en smart te zijn. En evenals zijn lichamelijk omhulsel blootstaat aan de elementen waartegen hij zich maar amper kan beschermen, wordt zijn denken achterna gezeten in een periode dat de dwaling hem verlost, zolang hij geen juist gebruik van zijn wil maakt. Pas daarna wordt zijn lichamelijke omhulsel solider, zijn nieuwe wapenrusting sterker en machtiger tegen de aanvallen van zijn vijanden, tot de intellectuele tempel van de mens is opgericht. Dan wordt duidelijk dat dit materiële lichaam het orgaan van ons lijden is, grenzen stelt en ons in ontbering houdt, en juist de straf is waartoe zijn misdaad hem tijdelijk heeft onderworpen. Maar zonder dit omhulsel werden wij nog meer blootgesteld.

Het lichaam is echter het kanaal waardoor kennis en inzichten van de waarheid de mens bereiken. Onze gedachten die immers allemaal van buiten komen, moeten via dit omhulsel ingang vinden, en onze lichamelijke zintuigen zijn er de eerste organen van. En zo ontstaan de

dwalingen die walgelijke ideeën hebben voortgebracht. En zo staan wij op het niveau van of zelfs nog beneden het dier dat maar één impuls heeft, terwijl de mens te midden van tegenstrijdigheden is geplaatst. Dit is de oorsprong van het materialisme en dit materialisme moeten wij niet aanvaarden. De onder zijn gedrag gebukt gaande mens is immers verantwoordelijk voor al zijn daden. Met dit gangbare materialisme moet de mens op zijn hoede zijn voor gevaarlijke meesters. En de mens heeft altijd een keuze en de middelen om de list van zijn vijand te doorzien en zijn plannen te verijdelen, als hij dat wil. Deze middelen zijn gebaseerd op zijn eigen aard die niet veranderd kan worden, net zoals de aard van het principe waaruit hij is voortgekomen. Zo maakt zijn eigen essentie die niet verenigbaar is met leugenachtigheid, hem duidelijk dat men misbruik van hem maakt, en voert zijn eigen essentie hem terug naar de waarheid.

Door dit in de mens ingeboren vermogen kan de mens kennis krijgen en behouden van alles en draagt hij in zichzelf het zaad van het licht en de waarheden waarvan hij blijk kan geven. Er zijn wezens die alleen intelligent zijn, of alleen zintuiglijk waarnemend. De mens is beide en brengt beide werkende principes samen. Zijn eerste omhulsel was vanwege de superioriteit van de aard ervan één en enkelvoudig en kon dus niet tot ontbinding overgaan; de wet van de elementaire verbindingen had er geen vat op. De mens is sinds zijn val bekleed met een vergankelijk omhulsel dat is samengesteld en niet enkelvoudig, en dus onderworpen aan allerlei werkingen van het zintuiglijk waarneembare, en toch is hij zijn eigenschap van intelligent wezen niet kwijt, vrij binnen het intellectuele, maar binnen het lichamelijke gebonden door wetten die onafhankelijk zijn van zijn wil, dus twee diametraal tegenover elkaar staande naturen. Het zintuiglijke maakt hem afhankelijk van het dierlijke, want het zintuiglijk waarneembare zit alleen in het dier. Er zijn dus twee wezens in de mens. Het dier is alleen een zintuiglijk waarneembaar wezen en niet intelligent (intelligent betekent bij SM iets meer dan wat wij er nu onder verstaan, meer ook in de zin van spiritueel en intellectueel, JM). Het dier kent een heel scala aan gemoedsaandoeningen die een plant bijvoorbeeld niet kent: plezier, vrees, verlangen enz. Er is dus naast bv de overeenkomst van groei een aanzienlijk verschil tussen dier en plant, en ook tussen dier en mens, hoewel zij een actief principe gemeen hebben: het vermogen tot het zintuiglijk waarneembare en tot lichamelijke gemoedsaandoeningen. Het is het intellectuele principe dat de mens van het dier onderscheidt. En de mens draagt in zichzelf veel meer duidelijke bewijzen dan hij in zintuiglijk waarneembare materiële dingen kan vinden.

Quaternaire voortgang. Hoe dichter bij het wortellid (essentieel lid), hoe actiever de eigenschappen. Deze kracht neemt af in de eigenschappen naarmate de leden in aantal toenemen; de laatste leden zullen dan ook nauwelijks waarneembare nuances hebben. Mineraal en plant zijn daarom moeilijker te onderscheiden dan plant en dier, want het mineraal is het laatste lid van het geschapene; dit geldt ook voor overgangsleden die zorgen dat de lijn van het getal niet onderbroken wordt. Nodig is dus om de wortels te leren kennen, de essenties, en dat is de mens kwijtgeraakt, hij kent geen enkele wortel van enig getal, omdat hij de eerste van alle wortels niet kent. Deze quaternaire voortgang is ook van toepassing op de wezens die boven de materie staan. Als de mens een alchemie had, waardoor hij zonder de lichamen te ontbinden kon leren kennen, zag hij dat vuur het kenmerk is voor het dierlijke, water voor het plantaardige en aarde voor het minerale. Deze drie elementen die de drie rijken onderscheiden, kunnen niet zonder elkaar

bestaan. Het vuur in het lichamelijk wordt zintuiglijk pas opgemerkt als een hoger vuur het komt beroeren.

In alle klassen heeft het lagere niets van wat in het hogere wordt gemanifesteerd. Beneden de mens vinden wij geen intelligentie; hij is op aarde de enige begunstigde hiervan, hoewel onderworpen aan het zintuiglijk waarneembare en aan alle materiële gemoedsaandoeningen van het dier. Maar de mens is meer. Hij wordt geen enkele gedachte in zich gewaar of deze wordt door de zintuigen binnengebracht, en hij voelt zich blootgesteld aan het principe van de goede gedachten, maar ook aan het principe van de slechte gedachten, zonder zich te kunnen onttrekken aan de gewaarwording ervan. Deze twee verschillende 'wezens' voeren het bewind in de mens, waarbij zijn sensibiliteit die ook tweevoudig moet zijn, hem tot lering dient, gevoeligheid voor het intellectuele en gevoeligheid voor het lichamelijke. SM gebruikt zintuig en het zintuiglijke in de zin van lichamelijk. En ivm het intellectueel zintuiglijke maakt hij op die manier onderscheid, opdat dit wordt begrepen.

Onze zintuigen zijn wel degelijk het orgaan van ons denken, maar niet de oorzaak ervan. Het is echter onze straf dat geen enkele gedachte ons rechtstreeks kan bereiken zonder de hulp van onze zintuigen die daar in onze staat onmisbaar voor zijn. De mens heeft een actief intelligent principe in zich, dat hem onderscheidt van de andere wezens, en dit principe en dus de mens moet in zichzelf zijn eigen eigenschappen hebben. En met onze nog steeds aanwezige ingeboren wil kan hiervan gebruik worden gemaakt. De sleutel is dus onze wil die ons mogelijk maakt de juiste keuzen te maken uit een aanbod waar hij geen greep op heeft. En verkeerd kiezen geeft lijden. De wil wacht zowel op een afdoende reden als op het gevoel en niet op één van de twee, en dát vrijwillig in alle vrijheid, een vrijheid die voor hem zo'n beetje een ramp extra kan zijn.

De wet van het ingeboren principe is universeel, maar de principes hebben niet allemaal hetzelfde en zijn dus niet gelijk en werken niet op gelijke wijze in alle wezens. Vooral is er een essentieel verschil in de drie materiële rijken en het heilige principe waarvan de mens als enige in het universum de begunstigde is. Deze superioriteit van het actieve intelligente principe van de mens wordt duidelijk op basis van de eigenschap van de quaternaire reeks die het niveau van de eigenschappen van de wezens vastlegt en aan hun essentie een edel karakter geeft; zij zijn immers meer verwant aan het eerste lid van deze reeks. De mens: tweede lid, de materie derde lid, dus geen enkele gelijkheid ertussen. Alle dwalingen zijn ervan afkomstig dat aan ons intellectuele wezen de impulsen van het zintuiglijk waarneembare worden toegekend, en de daden van de intelligentie verward worden met de in principe en gevolgen beperkte materiële impulsen, en dus gelijkenis zouden vertonen met het dier.

De mens is zowel intelligent als zintuiglijk waarnemend en deze eigenschappen worden via verschillende tekens en mogelijkheden in hem kenbaar; de specifieke gemoedsaandoeningen zijn dus niet hetzelfde. Waakzaamheid voor de mens voor het verschil tussen deze twee eigenschappen en de kenmerkende gemoedsaandoeningen; deze gaan bijna altijd samen, dus onderscheid maken. De intellectuele eigenschap van de mens die samen met de zintuiglijke waarneming voorkomt, kan alleen iets ontvangen via het kanaal van de zintuiglijke waarneming; en deze moet altijd geleid worden door de rechtvaardigheid en nauwgezetheid van de eigenschap van de intelligentie. Een ogenblik van niet waakzaam zijn maakt dat hij zijn twee naturen niet

meer uit elkaar houdt. Naast het verwarren van het zintuiglijk waarneembare met het intellectuele kan de mens wat voor het ene of voor het andere gunstig of schadelijk is, ook nog verwarren. Dit wordt in het vervolg uitgewerkt.

De volgende woorden worden door SM veelvuldig gebruikt: eigenschappen, handelingen en werkingen, oorzaken, principes agentia en factoren, hoedanigheden, deugden, of synoniemen ervan. Dit geeft door anderen opmerkingen over occulte kwaliteiten. Wat occult is in de ogen van het lichaam, is wat deze niet kunnen zien; wat occult is voor de intelligentie, is wat deze intelligentie zich niet kan voorstellen. En deze begrippen die over deze onderwerpen vermeld zijn, verklaren de materie door de materie, de mens door zijn zintuigen en maken de Schepper der dingen duidelijk door de elementaire natuur, althans pogen dat. De reden der dingen is voor de intelligentie van de zintuigen niet waarneembaar, omdat zo de principes niet herkend worden; de reden der dingen: de rechtvaardigheid van de Meester, de tederheid van de Vader en alle raadgevingen van de Soeverein. “Ik richt mij op het ware principe van alles en ben dus niet occult bezig” (SM).

*... en dat om te laten zien dat het principe van een handeling legitiem is,
en de gevolgen ervan in ogeschouw moeten worden genomen.*

Hoofdstuk 2

De oorzaak van alle dwalingen is maar in één ding gelegen: de verkeerde wil, de verkeerd gerichte wil, met de keuze tussen goed en kwaad, met de verkeerd gerichte schreden van de mens en van ieder ander wezen met het voorrecht van de vrijheid. De gevolgen van welke handeling ook moeten in ogeschouw genomen worden om te laten zien of ieder principe van welke handeling ook legitiem is.

Het dier als gevoelig en zintuiglijk waarnemend wezen lijdt, is ongelukkig en niet vrij. De mens die ongelukkig is en niet vrij, weet dat hij gelukkig zou kunnen zijn, want hij is niet gemaakt voor het welzijn van zijn zintuigen alleen. Het dier wel, ontbreekt dit welzijn dan is het dier ongelukkig, maar het weet niets van iets anders achter dit lijden. De mens wel en heeft dan gewetenswroeging en wijt het lijden aan zichzelf. Een opmerking tussendoor van SM: “De aarde heeft haar ongereptheid verloren, hetgeen haar en haar voortbrengselen blootstelt aan veel slechtheid”. Het ongelukkigste wezen is het vrije wezen, dat zich echter zelf in smart heeft gestort, en de voortdurende verplichting ervaart om te werken aan herstel. De voornaamste oorzaak is dus dat de mens een wet met twee verschillende werkingen niet in acht neemt; deze wet is universeel in alle wezens van de Schepping.

De wet met twee verschillende werkingen wijst op niets anders dan de twee verschillende naturen, de twee tegengestelde principes, die zich vanaf het begin der dingen gemanifesteerd heeft in de gehele Schepping. Het ene principe is de Eén, het tweede maakt de werking hiervan nodig, maar heeft geen maat, gewicht en getal die horen bij het eerste principe dat stabiel en duurzaam is, het leven heeft en in stand houdt; het andere is slechts schijn, ongeregeld en zonder wetten.

De tweeledige wet in de natuur is nodig voor de bijzondere lichamen om te kunnen overleven of zich voort te planten. Maar deze tweeledige reden voor het bestuur van alle materie is niet dezelfde als wat voortkomt uit de tegenstelling tussen de twee principes die berust op de tegengestelde wil van deze twee. Zowel de een als de ander beïnvloedt met intellectuele oogmerken: de andere intellectuele werking teniet te doen, hetgeen niet geldt voor de tweeledige werking die de natuur onderwerpt. Deze tweeledige werking maakt een derde nodig voor de opbouw van al het materiële in de natuur. Deze tweeledige reden heeft niets onzuivers, erin is niets verkeerd, maar toch is er één onveranderlijk en onvergankelijk, en de ander voorbijgaand en kortstondig en alleen voor de uitwerkingen ervan reëel in de ogen van het lichaam. Deze uitwerkingen brengen ons verder om de aard en de resultaten van deze twee wetten uit elkaar te houden. Op die manier kunnen wij de werking in alle zaken en in onszelf helder zien. Dit verwarren is oorzaak van veel dwalingen rond de lichamelijke wezens en de materie.

De eerste dwaling is dat men van de materiële natuur een klasse en studie apart heeft gemaakt. Stam en takken zijn gescheiden gemaakt. Wij zien alleen de zintuiglijk waarneembare wetten, maar zo is ons begrip niet volledig. Het werkelijke principe dat alleen zichtbaar is voor onze

intelligentie, bestuurt alles, en de waarneembare dingen zijn er alleen het resultaat van. Omgekeerd kunnen wij ook door alleen het principe in het oog te houden en de resultaten niet in ogeschouw te nemen ons te hoog verheffen boven het pad dat wij moeten volgen. Van beide uitersten moeten wij ons dus bewust zijn; een van beide geeft geen enkel resultaat, omdat de samenhang ontbreekt. ‘En de materie willen kennen met uitsluiting van dit eerste principe en de deugden waar het gebruik van maakt om de materie bij te staan, is de belachelijkste van alle godslasteringen’, aldus SM.

De tweede dwaling is dat de mens beide wetten door elkaar haalt door het principe van de materie even tastbaar te achten als de materie zelf, en een en ander aan de maat van zijn lichamelijke ogen wil onderwerpen. De lichamelijke maat is alleen van toepassing op een veld en een veld is een samengesteld wezen; een principe is dat niet, het is ondeelbaar, onmeetbaar en verschillend van de materie die zich aan onze ogen vertoont. Dit omdat het een enkelvoudig wezen is en de materie, alle materie, samengesteld is.

De mens heeft gemeend om het principe in de materie te kunnen vinden door haar te delen, onder te verdelen en de essentie van de materie te verminken; hij wilde de materie tot in het oneindige delen en heeft haar als onvernietigbaar beschouwd en dus eeuwig.

Het delen van vormen is niet het delen van de essentie, want elk deeltje materie, hoe minuscuul ook, blijft in essentie gelijk aan de essentie van zijn principe. De onoverwinlijke kracht van het principe stelt dus grenzen aan de eigenschappen van de mens. Door samengesteld te zijn kunnen vormen eindeloos variëren en dit variëren van de essentie is bij een principe niet mogelijk. Dus is het principe enkelvoudig en geen materie die samengesteld is.

Het gevormde is nooit gelijk aan het vormende principe. Deze waarheid vinden wij bij alle materiële vormingen, maar de vruchten ervan lijken in kracht en grootte op het voortbrengende individu en kunnen dit zelfs overtreffen. De klasse van de individuen is onderworpen aan de wet van de tijd en een individu kan daarom vervallen na de vorming van de vrucht. Deze universele waarheid vinden wij overal, ook op de materie mbt haar principe, omdat zij net als alle wezens ondergeschikt is aan haar vormende principe. Dit principe is dus superieur aan de materie en niet hetzelfde.

Waarnemers hebben lichamen zien vervallen en weer nieuwe lichamen zien ontstaan; zij hebben toen gedacht dat de nieuwe lichamen overblijfselen waren van de oude lichamen, dus mutaties ondergingen. Zij wisten niets van de werkelijke oorzaak van het bestaan en de werking van deze materie. Als zij hun blik één niveau zouden opheffen, hadden zij de ware principes van de lichamen herkend. De principes zijn onvernietigbaar en onvergankelijk, maar dat betekent niet dat de materie niet vergaat. Als het bestaan en de stabiliteit van de principes los en gescheiden van de lichamen goed begrepen zijn, ziet men in dat deze principes vóór deze lichamen hebben bestaan en erna ook nog zullen bestaan.

De numerieke wet van de wezens geeft het bewijs. Eén bestaat, los van alle andere getallen. Na deze tijdens het verloop van de decade nieuw leven te hebben ingeblazen, laat het getal ze achter en keert naar de eenheid terug. Alle principes zijn één, los van de materie, de materie die door het principe wordt gesteund en bezield. De numerieke één bestaat dus los van de andere getallen

die alleen begrepen kunnen worden als uitvloeisels van de één. Er is dus ongelijkheid tussen het voortbrengende wezen en zijn voortbrengsel. De principes zijn onverwoestbaar en eeuwig, hetgeen onmogelijk is voor de materie die niet dezelfde privileges bezit. De mens heeft ontstaan gekregen in een onvernietigbare bron en zijn principe, en het principe van de materie is een ander principe. Het vormende principe van de mens is de eenheid die haar hoedanigheden op de mens overbrengt, leidt of beperkt.

Dit is voor de materie anders. De materie wordt voortgebracht door een secundair principe dat lager is en ondergeschikt aan een ander principe. Dit geeft een noodzakelijke strijd in hun wederzijdse werking, omdat als een wegvalt de lichamen wegsterven en verdwijnen. Het eerste principe is, zoals wij gezien hebben, eeuwigdurend en ondeelbaar, en wij kunnen deze eeuwigdurende werking niet van toepassing laten zijn op de secundaire principes die de materie voortbrengen.

Lichamen worden niet uit elkaar gevormd uit dezelfde materialen en zijn ook niet eeuwig. De universele principes van de materie zijn enkelvoudige wezens, elk is dus één en geeft door de ingeboren principes dezelfde eigenschappen. Er is verschil in duur en kracht van hun werking; deze is langer en uitgebreider in de universele principes dan in de bijzondere principes. De werking van een principe dat immers één is, heeft één handeling te verrichten en één ding te doen gedurende de gehele tijdsduur, en dezelfde gevolgen te manifesteren. Deze handeling, eenmaal verricht, wordt dan teruggetrokken. Hetzelfde geldt voor de ingeboren principes van de bijzondere lichamen vanwege de wet van eenheid van werking die als haar tijd erop zit, ook wordt teruggetrokken. En daardoor kunnen wij er geen nieuwe vormen van verwachten; deze hebben dus een andere bron. En deze bron is de kracht en werkzaamheid van de tweevoudige wet die de universele natuur vormt, die zich in zeer veel verschillende gedaantes laat zien in het voortbrengen van lichamen.

Een kenmerk van de aarde is het principe van groei dat manifest wordt als er een oorzaak van buiten, het hemelse of planetaire vuur, op reageert; dan wordt de werking manifest. Hetzelfde geldt voor de bijzondere lichamen; elk is afkomstig van een kiem of ingeboren principe dat al zijn eigenschappen en gevolgen behoudt. maar deze kiem moet wel geactiveerd worden door een vurige oorzaak van buiten waarvan de werking in stand gehouden moet worden voor de manifestatie van zijn eigen voortbrengselen en zijn eigen deugden.

Om aan de eigenschappen aan de vurige oorzaak van buiten weerstand te laten bieden, anders worden de kiemen in de kiem al verteerd, zijn voedingsmiddelen noodzakelijk; deze beschermen tegen de voortdurende werkzaamheid van de vurige reactie. Deze voedingsstoffen zijn een tweede middel tot reactie.

De tweevoudige universele wet ziet toe op het ontstaan en de voortgang van de lichamelijke wezens, waarbij samenwerking absoluut noodzakelijk is. 1, de in hen ingeboren werking of innerlijke werking, 2 de werking van buiten. En zo worden de materiële dingen gevormd.

Ook het universum kan beschouwd worden als een verzameling van een oneindige veelheid aan kiemen en zaden met elk een ingeboren principe dat wacht op een uiterlijke oorzaak om tot vorming te komen. Lichamen en overblijfselen van lichamen kunnen door hun eigen reactie

bijdragen tot de manifestatie van de eigenschappen van de kiemen, maar zij kunnen nooit deel uitmaken van hun essentie.

Als enkelvoudige wezens hebben de principes van de lichamen in zichzelf alles wat zij nodig hebben, ook de hulp van buitenaf hebben zij niet nodig. Maar zij hebben wel te maken met de tweevoudige wet die alle elementaire wezens regeert. Er is echter een natuur waar deze tweevoudige wet niet bekend is en waar wezens ontstaan krijgen zonder de hulp van de secundaire wezens door de deugden van hun vormende principe alleen. Dit is de natuur waar de mens vroeger doorheen is gegaan.

Het ophouden van de werking van het ingeboren principe vernietigt het lichaam. Dit principe houdt op te handelen als de wet wordt opgeschort en het principe in zijn oorspronkelijke bron terugkeert. Het scheidt zich dan af van de drie elementen waaruit de vorm is samengesteld en laat ze aan hun eigen wetten over, die ze vernietigen. En zo'n lijk kan niets overbrengen op andere lichamen. Ook kunnen twee enkelvoudige principes nooit samengaan of hun werking vermengen; er kunnen immers geen twee middelpunten zijn binnen een cirkelomtrek. Alles wat enkelvoudig is, heeft ook een enkelvoudige unieke werking, anders was er zwakte in de Schep- per en wanorde in haar werken.

De mens en de materie hebben hun vormende principe maar absoluut niet hetzelfde vormende principe. Van de mens is dat de eenheid en deze eenheid kan als leider en principe de eigen- schappen van de mens uitbreiden of beperken. Maar hem niet de dood bezorgen, want haar werken zijn reëel; wat is kan niet niet zijn.

Voor de materie geldt iets anders. De materie is het voortbrengsel van een secundair principe dat lager en ondergeschikt is aan een ander principe en dus in afhankelijkheid verkeert. Beide zijn nodig, als een ophoudt sterven de lichamen weg en verdwijnen. De werking van de eenheid of het eerste principe is eeuwigdurend en ondeelbaar; deze eeuwigheid van werking kan niet worden toegekend aan de secundaire principes die de materie voortbrengen. Iedere wereld is dus het werk van een secundair principe en is dus absoluut vergankelijk.

Lichamen worden dus niet uit elkaar gevormd en zijn dus niet opeenvolgende samenstellingen van dezelfde materialen. De universele principes van de materie zijn enkelvoudige wezens waarvan elk één is. De ingeboren principes van de materie moeten dus dezelfde eigenschap hebben en zijn dus één en enkelvoudig. De eigen werking van een enkelvoudig principe is dus enkelvoudig en kan één doel te verwezenlijken hebben: de vervulling van zijn wet, en is niet ontvankelijk voor samengaan of deling. De werking van het universele materiële principe heeft dezelfde eigenschappen. De uitwerkingen kunnen zich tot in het oneindige uitbreiden en onder- verdelen, het universele principe heeft slechts één daad te verrichten; eenmaal de werking ver- vuld, wordt het teruggetrokken door degene die er de opdracht toe gaf. Maar de gehele tijdsduur moet het dezelfde handeling blijven verrichten en dezelfde gevolgen manifesteren.

De lichamen die wij na elkaar zien ontstaan, halen hun oorsprong en substantie uit andere prin- cipes dan waarvan wij de werking tijdelijk opgeschort zien in de ontbinding van andere licha- men. Deze bron is te vinden in de kracht en werkzaamheid van de tweevoudige wet die de universele lichamelijke natuur vormt. Het principe van groei is er een en de inbreng van buitenaf

die het hemelse of planetaire vuur is, reageert op dit principe, opdat zijn werking manifest wordt. De bijzondere lichamen zijn hier een voorbeeld van: een zaadje met het ingeboren principe wordt geactiveerd door een vurige oorzaak van buiten, en deze oorzaak van buiten houdt het in stand voor de manifestatie van eigen voortbrengselen en deugden. Deze vurige oorzaak kan de werking van de individuele principes te boven gaan en hun eigenschappen teniet doen, maar voedende wezens kunnen deze eigenschappen gereed maken om weerstand te bieden aan de warmte van deze oorzaak van buiten. Voedingsmiddelen zijn dus nodig tegen de voortdurende werkzaamheid van de vurige reactie.

Bij de spijsvertering versterken de delen voeding het leven van het dier om dat in stand te houden, zonder dat het erin ingeboren vuur het principe en de essentie van dat individu binnendringt. Zij worden dus niet ontvangen als nieuwe principes maar als factoren van een reactie, die voor hem nodig zijn; alle lichamen hebben deze reactie nodig; zonder dat het principe in het lichaam overgaat, anders zou er geen evenwicht meer zijn. Als er bijvoorbeeld vlees gegeten wordt, ontvangt men een grote hoeveelheid secundaire dierlijke principes, dit geeft onrust en deze onrust kan tot rust gebracht worden als het omhulsel van deze secundaire principes ontbonden is en deze secundaire principes teruggekeerd zijn naar hun vormende principe. Het ware lichaamssap om de lichamen te ontbinden is de aarde, dus SM is geen voorstander van verbranden of conserveren van lijken.

Het ware lichaamssap om lichamen op te lossen is dus de aarde. De mens krijgt vorm in het lichaam van de vrouw, en als het uiteenvalt wordt wat het van het lichaam van de vrouw heeft ontvangen, teruggegeven aan de aarde. De aarde is dus het ware principe van het lichaam van de vrouw, omdat de dingen immers altijd terugkeren naar hun bron. Dit heeft alleen betrekking op het lichaam van de vrouw, het intellectuele principe heeft dezelfde bron en oorsprong als bij de man.

Het oneindige aantal verschillende substanties als voedingsmiddel geeft een grote variëteit aan reacties. Er zijn vreemde substanties die als deze ontvangen worden, het lichaam verzwakken en de eigenschappen ervan onderdrukken en ze zelfs teniet doen, hoewel het principe van het wezen onvergankelijk blijft. Deze reacties worden teweeggebracht door secundaire wezens die eveneens behoeder zijn van een voor het wezen kenmerkend principe, en via bijzondere principes die eruit emaneren, dat alleen als reactie tewerk kan gaan als het bekleed is met hun lichamelijke omhulsel. Alle enkelvoudige wezens zijn alleen op die voorwaarde op aarde. Het omhulsel van deze secundaire principes gaat over in de lichamen van planten en dieren om als voedingsmiddel te dienen en te helpen weerstand te bieden aan de werking van de vurige oorzaak van buiten.

Om voeding te laten slagen is het nodig dat hun principes zich met elkaar kunnen vermengen. Maar ... principes zijn enkelvoudige wezens en kunnen niet samengaan. Omhulsels hebben alleen door hun principes eigenschappen en kunnen dus ook niet samengaan. Voedingsmiddelen zijn dus altijd vreemde substanties, hoewel nodig; dus moet er ontbinding van plaatsvinden. Pas na deze ontbinding kan er vermenging plaatsvinden, dus na het terugtrekken van hun ingeboren principe. Als zij wel konden samenvallen, zouden zij van plaats kunnen wisselen, en dat voor

alle klassen: gevolg verwarring, want wie was dan nog zeker van het niveau en de plaats die de wezens in de orde der dingen moeten innemen.

De wet van de natuur heeft aan ieder lichamelijk wezen een bijzonder ingeboren principe gegeven, dat zijn werking boven de gewone maat kan uitbreiden met behulp van onvrijwillige reacties. Maar dit kan nooit zijn kern wegnemen of veranderen en dit principe dat de voortbrenger en de schepper van zijn omhulsel is, kan er niet van gescheiden worden, anders gaat het omhulsel teniet. En een ander principe kan dit omhulsel niet in bezit nemen, want in de lichamelijke natuur is er geen ontrouw, omdat niets er vrij is. Ieder enkelvoudig wezen of principe heeft dus zijn bestaan apart en dus een individuele werking en individuele eigenschappen die evenmin overdraagbaar zijn als zijn bestaan.

In vloeistoffen waar vermenging in plaatsvindt, is deze vermenging schijn, omdat onze organen te zwak zijn om de ondeelbare en enkelvoudige gevolgen als actie en reactie te kunnen waarnemen; elk heeft immers zijn kenmerkende, speciale werking. Toch resulteert er uit hun samengaan een derde eigenschap die een schijnproduct is van beide eerste die gecombineerd maar op geen enkele manier één zijn. De zwakte van onze zintuigen doet dat zo lijken; het is een massa opeengestapelde lichamen van dezelfde soort met een andere massa lichamen van een andere soort, maar nog steeds met hun eigen kenmerken en eigenschappen. Dit geldt ook als een vast lichaam in een vloeistof wordt gebracht, het ene of het andere maakt zich ervan meester en er lijkt vermenging plaats te vinden, maar het is alleen de inwerking en uitbreiding van een dominant principe op de werking van het lagere principe. En als de kracht van het dominante principe de werking van het zwakste principe heeft opgeschort zonder het omhulsel ervan te vernietigen, kunnen ze nog steeds uit elkaar gehaald worden en in hun eerste staat worden teruggebracht. En ook blijven hier en daar verspreid over de aarde of in de lucht individuele principes van dezelfde aard achter zonder iets van hun eigenschappen te hebben doorgegeven of te hebben verloren. Maar als het dominante principe het omhulsel van het lagere principe heeft uiteen doen vallen, wordt de werking van het lagere principe tenietgedaan, omdat het zijn werking heeft doorgegeven aan het dominante principe dat hierdoor veranderd is.

Saint-Martin heeft het vaak over krioelende kleine diertjes die in een oneindige massa vernietigende kiemen in onze lichamen aanwezig zijn, die wachten op een reactie en gunstige omstandigheden. Het dominante principe verhindert dat door het gehele omhulsel in evenwicht te houden en de ontbinding en de werking van deze vernietigende kiemen in bedwang te houden. Maar dat gaat wel gebeuren als het dominante principe het omhulsel verlaat, dan scheiden de secundaire principes die geen samenhang meer hebben, zich op natuurlijke wijze af en ligt alles open voor de microscopisch kleine diertjes.

Dan vindt er op dezelfde manier voedselverschaffing plaats aan de insecten, hetzelfde vertrek van de ingeboren principes, maar geen gaat in de ander over of in een ander lichaam; er is immers een eigen principe nodig en een oorzaak van buiten om dit principe in werking te stellen. Principes vermengen zich nooit en vallen nooit samen.

Nieuwe vormen zijn de gevolgen, de vruchten van nieuwe principes die nog niets hebben gedaan, en enkelvoudig zijn. Dit maakt dus dat de eeuwigheid van de materie in tegenspraak is met de wetten van de natuur die zeggen dat een willekeurig principe alleen één werking heeft

en dus slechts één verloop. Dit anders zien geeft aanleiding tot vele ontsporingen, zoals het voortkomen uit de materie van nieuwe materie of het eeuwig bestaan van dezelfde materie door deze te verwarren met het ingeboren principe, en te stellen dat materie permanent en onverwoestbaar zou zijn.

In de elementen aarde, water vuur moeten wij verschillende maar ook tegengestelde eigenschappen zien. Zij zijn het fundament van alle materiële omhulsels. Er is dus niet één essentie in de lichamen; ook zijn er verschillend eigenschappen hierin; er zijn dus geen twee vormen die uit dezelfde materie voortkomen. De essentie van de lichamen is niet uniek en alle vormen zijn het resultaat van hun ingeboren principe. Deze ingeboren principes kunnen hun werking alleen manifesteren onder de algemene wet van drie elementen die naar hun aard essentieel verschillend zijn. Nogmaals, gevolgen zijn niet één, principes wel. Een van deze elementen geeft kleur aan de variatie, en dus is de materie niet stabiel en permanent. Alle klassen en alle rijken van de lichamelijke natuur worden gekenmerkt door opvallende, onderscheidende kenmerken. Dus zijn deze ingeboren principes, de factoren van de diverse lichamen, beslist verschillend. Wederom, deze principes kunnen geen samenvoeging zijn, zoals de essenties van de materie, maar enkelvoudige wezens. Zij zijn behoeder van hun wet en van alle eigenschappen, zoals alle enkelvoudige wezens die behoeder zijn van één enkele werking; en dus onvernietigbaar.

Wetenschappers vermelden geboorte en groei onder de naam Ontwikkeling. Maar dat kan niet. Groei is het werk van het ingeboren principe dat de materiële essenties voortbrengt en rangschikt volgens de bijzondere wet die het principe met zich meedraagt en ermee in overeenstemming brengt. Immers, als de kiem zich alleen maar ontwikkelt, moet hij dus al zijn delen in zich aanwezig hebben. Samenvattend: materie moet van haar principe worden onderscheiden. Het principe is enkelvoudig, ondeelbaar en kan niet uiteenvallen; wel zijn de principes onderling verschillend naar aard en termijn. Er moet ook onderscheid gemaakt worden in de essenties. De voortdurende mutatie van de vormen, het onderscheid tussen de essenties en hun ingeboren principe, de eigenschappen en de enkelvoudigheid van dit principe, zowel in het bijzondere als in het algemene, en ivm de eenheid van werking die alleen voor een periode is verordonneerd, geven aan dat de principes ondeelbaar zijn en nooit uiteenvallen. Zij verschillen allemaal van elkaar naar werking en tijdsduur. Er is vernietiging van de elementen van de materie en een oneindig grote hoeveelheid aan lichamelijke combinaties na elkaar zonder een nieuw principe toe te voegen. Dit wordt echter niet voortgebracht door de materie; hiervoor zijn de principes nodig. Dit alles valt onder de wetten van de natuur.

*Laten wij terugkeren naar het ternaire getal
waardoor deze immateriële intelligente oorzaak
haar wet in de elementen heeft gemanifesteerd.*

Hoofdstuk 3

Dwalingen rijgen zich als een ketting aaneen en daarom moet er aandacht aan worden besteed; zij staan niet op zich alleen. De gevolgen van verkeerde opvattingen mbt het door elkaar halen van materie en principe en de wankel consequenties zijn rampzalig; zij houden immers verband met zaken van een hogere orde. In de bijzondere lichamen hebben de mensen de materie en het principe van de materie verward en kunnen het principe dat de materie steunt, niet meer onderscheiden; zij kennen aan het principe grenzen en afhankelijkheden toe en aan de materie de rechten en eigenschappen van het principe of zien er één en hetzelfde in. Ook verwarren zij de lichamen en hun principe met wezens die een aard hebben die van de materie onafhankelijk is. Dit gelijkstellen geeft aan dat de materie even ruime eigenschappen zou hebben en is te kennen geven dat zij alles in zichzelf al heeft. Maar waarom zou er dan een intelligent wezen moeten bestaan die over haar waakt en haar leidt?

Er is eerder gesproken over de zintuiglijk waarneembare wezens en de intelligente wezens. De zeldzaamste lichamelijke eigenschappen kunnen nooit uitstijgen boven dit zintuiglijk waarneembare. Wil men wel uitstijgen zonder voorzorgsmaatregelen te nemen, dan hoede men zich voor de dwaalsporen, want er zijn onderwerpen waarvan de ballingschap de kennis versluiert. Maar wij zijn begiftigd met de eigenschap van intelligentie, overigens niet als enige wezens, maar worden gedwongen alles van buiten te verwachten tot aan de kleinste gedachte. Deze kunnen de mens vanwege zijn aard afkeer inboezemen of overeenkomen met zijn aard. Er bestaan immers twee principes buiten de mens en de materie staat verre beneden hem.

Deze twee tegengestelde principes met hun intelligentie maken dat wij ons bewust zijn van onze intelligentie. Zij kennen en begrijpen wat beneden hen is en houden zich ermee bezig, in geval van het principe van het kwade om te vernietigen, in geval van het goede om in stand te houden. Alle principes hebben ingeboren eigenschappen, zo ook de principes van de materie die het leven en de lichamelijke eigenschappen in zich bevatten. Deze ingeboren principes moeten worden aangewakkerd door de werking van de vurige principes van buiten krachtens de tweevoudige wet die ieder lichamelijk wezen onderwerpt en toeziet op alle werkingen en op wat de materie vormt. Dit in de kiem van ieder lichamelijk wezen ingeboren levensprincipe wordt beïnvloed door de vurige principes van buiten die alleen een enkelvoudige secundaire reactie gebruiken, omdat zij lager staan dan het levensprincipe dat zij in werking stellen, en niet uit zichzelf in werking kunnen stellen. De meest actieve principes van de lichamelijke principes vermogen niets zonder de reactie van een ander principe. Dus samenwerking en inwerking voor de reproductie.

Er moet een actieve intelligentie immateriële oorzaak zijn dmv zichzelf. Deze oorzaak brengt de eerste werking over op de materie en blijft dit doen in haar handelingen van reproductie en

groeï, en in alle gevolgen en het bestuur ervan. De materie kan zich niet één ogenblik staande houden als zij aan zichzelf wordt overgelaten. Er is dus een eerste werking en steeds medewerking van deze oorzaak nodig om de materie in stand te houden en te laten zijn wat zij is. Toch behoort de essentie ervan niet aan de materie. Alle verschijnselen in de natuur, het universum, zijn het effect en een natuurlijk gevolg van de intelligentie van dezelfde oorzaak. Dit geldt voor alle reguliere verschijnselen in de natuur: een hoge, intelligente oorzaak als leidend beginsel met als gevolg verrichtingen die in overeenstemming zijn met haar wet, zowel scheppend als vernietigend. Alle afwijkingen hiervan in het denken hierover hebben het kwade tot gevolg, omdat dit kwade dan de inwerking is.

Dus een actieve, hogere, universele, tijdelijke en intelligente oorzaak, twee lagere factoren, het eerste in de kiemen ingeboren principe en het secundaire principe dat de reactie in werking stelt, en die beïnvloed worden door de hogere oorzaak voor de aangenomen vorm. Deze oorzaak geeft leiding aan het voortbrengen van de substantie die het fundament is van de lichamen, en haar vermogen en intelligentie breiden zich uit tot de essentie van de lichamen en tot de werkingen die deze gevormd hebben. Enkelvoudig van aard en werking, zoals alle enkelvoudige wezens, en haar karakter en eigenschappen zullen blijken door alles met hetzelfde karakter, dit alles onder dezelfde wet die materie en belichaming bestuurt; de wet die beide bestuurt, kan niet verschillend zijn, want dan zou er verscheidenheid in werking zijn.

De elementen waaruit de lichamen zijn samengesteld, dragen het getal drie ter manifestatie. De wet hiervoor heeft dus ook het getal drie. Dus bestaat er uniformiteit in deze wet. De hogere oorzaak kan niet uitgesloten worden van of vermengd worden met de lagere oorzaken van alle lichamelijke voortbrengselen, wat op hetzelfde neer zou komen. De lagere oorzaken en lagere werkingen hebben het getal twee, de oorzaak die is ingeboren, en de oorzaak die voortkomt uit het secundaire agens, nodig voor iedere daad van voortplanting. Als lager en hoger gelijk zijn, is er inactiviteit, als er een hoger is, dan overtreft deze de ander en zal die tot nul reduceren en was er maar één om te handelen, en dat kan niet. Dus samenwerking of er komt niets tot stand. De twee lagere worden dus bestuurd door de hogere oorzaak. Wij komen nu op de ternaire Water, Vuur en Aarde waardoor deze oorzaak haar wet in de elementen manifesteert.

Deze ternaire bevat niet Lucht, die beschouwd wordt als verdund Water. Wij hebben het hier over elementen en niet over het bekende viertal. Alles in de natuur bestaat in drieën, zelfs de vrijmetselarij met drie graden. Bij geschapen dingen is het onmogelijk iets boven de drie te vinden, want drie is kwetsbaar en vergankelijk en dus tijdelijk. Als de lichamen uit vier elementen gevormd waren, zouden zij onvernietigbaar zijn en bestond er eeuwigheid in de wereld. De drie geeft aan dat zij geen permanent bestaan hebben. De heilige ternaire, want er zijn drie in één, maar geen één in drie, want dan komt de dood om de hoek kijken. Er is onderscheid tussen de heilige ternaire en de ternaire van de werkingen die voor de tijdelijke en zintuiglijk waarneembare dingen zijn gebruikt; deze laatste heeft ontstaan gekregen en wordt in stand gehouden door de hogere ternaire en hebben duidelijk verschillende werkingen (de ternaire is niet deelbaar).

Lucht hoort niet bij de elementen, omdat lucht niets heeft van deze grove, niet-vaste stof. Het principe lucht is veel actiever en machtiger dan de grove elementen waaruit het lichaam is

samengesteld. Deze lucht is een product van het vuur dat alle zintuiglijk waarneembare dingen heeft voortgebracht, en is noodzakelijk voor het onderhoud en leven van alle elementaire fasen. Lucht is geen materie en dus geen element. Lucht is alleen bestemd om aan de lichamelijke wezens de krachten en deugden door te geven van het vuur dat deze krachten en deugden heeft voortgebracht, en is het voertuig van het leven van de elementen. Zonder lucht zouden alle cirkelomtrekken terugkeren in het middelpunt van waaruit zij kwamen. Lucht werkt mee aan het onderhoud van de lichamen, maar ook aan hun vernietiging: de tweevoudige werking waarbij een van deze werkingen altijd domineert ten koste van de andere. Lucht is onveranderlijk en kan zelf niet tot ontbinding vervallen, zoals de andere elementen. Dus staat het erboven.

Er bestaat dus een oorzaak boven de drie tijdelijke oorzaken, deze domineert en kan alleen gekend worden door de andere drie. Deze oorzaak is ontoegankelijk voor alle aan het tijdelijke onderworpen wezens; haar verblijfplaats en haar werkingen vallen volkomen buiten het zintuiglijk waarneembare en dus buiten de drie oorzaken die gebruikt zijn voor de belichaming van de materie. Lucht is noodzakelijk voor het onderhoud van de lichamen, maar er niet aan onderworpen. Bij ontbinding van de lichamen zien wij aarde water en vuur, maar wij zien lucht niet, want zijn werking is van een andere orde.

Er is analogie tussen de drie werkingen voor het bestaan van de lichamen, en de drie elementen voor de samenstelling ervan. Lucht is binnen de orde der elementen wat de eerste dominante oorzaak is binnen de orde van de tijdelijke werkingen die de belichaming uitvoeren, en lucht moet niet verward worden met de drie elementen. Wij als Martinisten kennen de verdeling van het lichaam in: hoofd, borst en buik. Er is verband tussen deze verdeling en de drie verschillende elementaire principes. Onderbuik: kwik want dit is de basiswerking van iedere materiële vorm. Borst: of hart is het middelpunt van het bloed, het principe van het leven; vuur of zwavel is het principe van alle groei. Hoofd: bron en oorspronkelijke substantie van de zenuwen, organen van gevoeligheid en zintuiglijke waarneming. Zout heeft als eigenschap om alles zintuiglijk waarneembaar te maken, de zetel en bron van het zenuwfluidum.

Hiernaast heeft het hoofd alle organen voor onderscheid en is belast met de zorg voor het behoud van het individu. De borst is hiernaast ook nog het vat voor water en de vochtigheid uit de lucht om aan het vuur of het bloed door te geven en de warmte te temperen. Het hoofd domineert, kan beschouwd worden als het middelpunt van de driehoek en houdt deze in evenwicht. Verder zijn deze onderwerpen te verheven om aan de blik van de mens te worden ontvouwd. De verdeling van de lichamen en de delen ervan hebben betrekking op principes van een hogere orde. Wij komen dus uit op de quaternaire, het getal zonder welk men niets kan kennen, want het is het symbool van de volmaaktheid. Maar terug naar de elementaire principes.

Kijkend naar zichzelf en zichzelf onderzoekend zien wij de tegengestelde werking in de borst tussen zwavel en zout, of vuur en water, die het leven in het lichaam in stand houdt; bij in gebreke blijven hiervan houdt het lichaam op te leven. Deze beide, aan elkaar vijandige agentia hebben een mediator nodig als barrière; deze mediator is het principe kwik, de basis van alle belichaming waaraan beide andere principes tot dat doel meewerken om te werken volgens de voorgeschreven orde. In dit opzicht wordt harmonie in de lichamen om de werking van water

door de longen en de werking van vuur door het bloed bewaard door het kwik dat de behoeder is.

De twee wetten, de ene voornamelijk mbt het lichamelijke principe van ieder algemeen of bijzonder wezen met een vorm, de andere mbt wat van buiten afkomstig is, geven de aanwezigheid van twee agentia aan, net zoals de tweevoudige beweging van het hart van de mens wordt geleid door een hogere feitelijke oorzaak. Dit wordt ook gemanifesteerd in de kwartieren van de maan, hierin doet de breking van de zon zich op het universele zoute deel gelden. Een en ander is alleen herkenbaar aan de manifestaties die door het zintuiglijk waarneembare worden gekend. Zo ook eb en vloed als gevolg van deze tweevoudige wet. Ook hier weer de machtige, verlichte hand die leidt, actief vanwege een principe, authentiek als de natuur en dus onvernietigbaar en uit zichzelf levend, en erboven geplaatst. De wet die uit beide emaneert, is de regel en de maat van alle wetten die in de lichamelijke natuur werkzaam zijn.

De wegen van de kennis liggen elders dan in het zintuiglijk waarneembare. De reden van de zintuiglijk waarneembare dingen is eerder te zoeken in het principe dan het principe in de zintuiglijk waarneembare dingen. Moet dat dan toch, dan zoeken in de zintuigen die spreken om ze enige intelligentie te laten hebben. Zoals gezegd fungeert kwik als middelaar tussen vuur en water. Kwik heeft deel aan de aard van beide, brengt ze nader tot elkaar en scheidt ze tegelijk. Er bestaat ook een etherisch kwik dat het uit het aardse deel afkomstige vuur scheidt van het fluïde dat over de aarde verspreid moet worden. Daarvóór zuivert het etherische kwik het ten-einde alleen maar heilzame eigenschappen over te brengen: de dauw, de avonddauw en de mist; beide laatste zijn slecht gezuiverde fluïdes. Kwik houdt dus het midden tussen vuur en water; hetzelfde doet in de samenstelling van de lichamen de actieve oorzaak in alles wat bestaat, als zij het evenwicht bewaart tussen de twee wetten van actie en reactie die het gehele universum vormen.

De donder is het volmaaktste beeld hiervan. Hij wordt gevormd uit de zoute en zwavelachtige uitwasemingen van de aarde die door de werking van zon naar buiten worden gehaald; zij stijgen op in de lucht en het etherische kwik maakt zich er meester van. Dit kwik is van een hogere klasse en omhult en omsluit ze door de natuurlijke neiging tot bolvorming en tot verbinden en omvatten van alles met elkaar. Ook kan kwik zich opdelen in bolletjes en deze opeenhoping van bolletjes vormt de kolf voor de bliksem. De twee duidelijk onderscheiden agentia, zout en zwavel, en de hogere factor of dit etherische kwik verbindt ze dan. In de wolken wordt de bliksem gevormd als het samengaan van twee soorten dampen, aards en etherisch. Er moet nog een warmte van buiten worden toegevoegd aan de twee substanties in het omhulsel van kwik; en die verdeelt alle zout en zwavelbolletjes in de wolken met een hels lawaai.

Omdat zout en zwavel de organen en wetten zijn van twee belangrijke wetten in de natuur, gaan wij dat na. De warmte lost het omhulsel van kwik op, hetgeen dit kwik vanwege zijn aard tot zeer grote deling voert. Daarna steekt de warmte het deel zwavel in brand en hierdoor wordt het deel zout met kracht weggejaagd. Het kwik valt met water op de aarde neer, hetgeen regenwater zo oneindig zuiver maakt. Vuur is dus de oorsprong en vormt de uitbarsting van de bliksem. En het geluid komt voort uit de botsing van het deel zout op de zuilen lucht, want vuur brengt geen geluid voort. Het zintuiglijk waarneembare in de natuur komt van het vuur en is

ook werktuig voor het geluid van de donder; hoe voller de bliksem met delen zout, hoe heftiger de klappen van de donder en hoe gevaarlijker de bliksem. In geval van een overvloed aan zwa-vel zijn de bliksemflitsen rood en de uitbarsting niet plotseling of scherp. Kennis van de stoffen waarmee de bliksem vol zit, is belangrijk, want de bliksem is altijd gericht op de stoffen die erop lijken.

Hier zien wij het effect van de tweeledige werking van de natuur, en wij zien de onveranderlijke wet van een oorzaak die alle lichamelijke werkingen leidt, hoe onregelmatig ook. Er is dus niet één ogenblik dat de natuur aan zichzelf is overgelaten zonder de oorzaak die is aangesteld om haar te besturen. Wie weerlicht ziet, heeft niets te vrezen als er één zuil in de lucht is en één explosie van de bliksem, omdat de hemelse tijd zo snel is dat deze op aarde niet kan worden waargenomen. Maar met meer zuilen is men niet altijd veilig. Er is altijd weerlicht met een explosie en altijd explosie met weerlicht. De tussenpoos hierin is van belang. Dit geheel is geschikt om de mens de universaliteit van het principe te schetsen, wil hij ooit weten. Men moet de zuilen lucht in alle richtingen afbreken, de zuilen die horizontaal zijn en de zuilen die verticaal zijn, en deze naar de uiteinden weggagen, zodat men zich dan in het middelpunt kan ophouden. Nu kunnen wij door de mens zelf de realiteit laten zien van de hogere oorzaken die onderscheiden zijn van het zintuiglijk waarneembare.

De overeenkomst van de drie elementen met de drie verschillende delen van het lichaam van de mens, die betrekking hebben op zijn wezen, geeft belangstelling van eerbiedwaardiger aard. Zij geven hem het verschil aan tussen zijn zintuiglijke eigenschappen en zijn intellectuele eigenschappen, oftewel tussen zijn passieve eigenschappen en zijn actieve eigenschappen, ten-einde dwalingen te voorkomen en bewustzijn te krijgen van de discrepantie ertussen, dit om enig begrip te kweken. Immers, door de eigenschappen van de materie te verwarren met die van de intelligentie ziet men in de mens slechts één wezen en dus één principe en dezelfde essentie.

Alles wordt gevormd door gewicht, getal en maat. Deze zijn verschillend. Getal is wat werking voortbrengt, maat is wat deze regelt en gewicht is wat deze uitvoert. Met behulp van de organen in het hoofd wordt het principe van zijn acties aangewend en is het getal op het hoofd van toepassing. Het hart, of het bloed, geeft de omvang van de gewaarwording aan vanwege de grotere of minder grote kracht van de constitutie van het individu en bij de omvang van deze gewaarwording past de maat. De onverstoorbare wet van de natuur geeft de vertering van het voedsel in de buik en het zaad in de buik, hierom is het gewicht van toepassing op dit deel. Dit benadrukt het feit dat eigenschappen zeer verschillend kunnen zijn en tot verschillende handelingen kunnen voeren die elk een speciaal karakter meebrengen.

De eigenschappen die gewicht, getal en maat in de mens weergeven, zijn onderling niet alleen verschillend, maar ook nog oneindig hoger dan de eigenschappen die deze drie wetten ons in de materie laten zien. Daarom is het wezen dat met deze eigenschappen is begiftigd, zeer verschillend van het lichamelijke wezen. Op de mens als dierlijk wezen zijn zijn dierlijke eigenschappen en functies van toepassing: de organen in zijn hoofd laten hem deze eigenschappen manifesteren, hij ondergaat gewaarwordingen in het hart en hij ervaart in zijn lagere buik de gevolgen waaraan de lichamelijke wetten alle dieren onderwerpen voor hun instandhouding en

voortplanting. In die zin horen gewicht, getal en maat dus evenzeer en op dezelfde wijze bij hem als bij ieder dier. In het intellectuele is het een ander verhaal.

De gedachten van de huidige mens komen alleen van buiten tot hem; de innerlijke daad en het gevoel van deze gedachte spelen zich van binnen af, onafhankelijk van de lichamelijke zintuigen. Gewicht, getal en maat zullen hier dus volmaakt te vinden zijn. Daarna komen alle zintuiglijk waarneembare daden waartoe de mens als gevolg van zijn vrijheid besluit. Getal: toegepast op de gedachte als het principe en het motief voor de handelingen daarna. Maat: de goede of slechte wil als regel voor zijn gedrag en van zijn overeenstemming hiervan met de rechtvaardigheid. Gewicht: de met de wil overeenstemmende daad als resultaat. Deze speelt zich innerlijk af, evenals de gedachte en de wil. De daad wordt zintuiglijk waarneembaar en weerspiegelt de orde en voortgang van wat zich binnen de intelligentie heeft afgespeeld. De samenhang tussen deze innerlijke daad en de eruit voortkomende zintuiglijk waarneembare daad is het mysterie van de mens.

Wij hebben gewicht, getal en maat ook in het dier vastgesteld, maar deze hebben uitsluitend betrekking op de zintuigen; in de mens hebben zij een uitwerking op zijn zintuigen en op zijn intelligentie, maar ook op ieder van zijn eigenschappen en op het niveau dat deze eigenschappen mbt tot elkaar innemen. Zodra de mens een redenering wil beschouwen, een oplossing voor een probleem, dan is het hoofd in werking. Gevoelens van welke aard ook of wat er ook het object van is, maken zich in het hart bekend. En deze kunnen onverzoenbaar zijn, tegengesteld; dus is er in de mens meer dan één aard. En dus ook een hogere aard.

Waar in het lichaam is de ziel gezeteld en wat is de plaats die bepaald is om de zetel te zijn van al haar verrichtingen. In het zintuiglijk waarneembare lichamelijke wezen zetelt het actieve principe of de ziel in het bloed dat als vuur de bron is van het lichamelijke leven. Zijn hoofdzetel is dus het hart en vandaar verspreidt het zijn werking in alle delen van het lichaam. Bij leegbloeden verzwakt de ziel alleen maar, want zij kan niet opgedeeld worden, omdat zij enkelvoudig is en daardoor ondeelbaar. De totale beëindiging van de werking van de ziel is dus de dood, want deze werking is dan zonder haar secundaire voertuigen.

Het leven of de lichamelijke ziel houdt in het bloed verblijf en het bloed is zonder gevoel, ook dit maakt weer het verschil duidelijk tussen de eigenschappen van de materie en de eigenschappen van het principe van de materie. De mens is maar voor een deel dierlijk en gelijk aan de dieren; hij werd immers niet gemaakt om in de materie te wonen. Zijn intellectuele principe heeft zijn wieg niet in het materiële en dit is oorzaak van de grootste dwalingen. Als immaterieel wezen kan dit alleen met een immaterieel wezen affiniteit hebben. Zijn intellectuele principe berust dus op het immateriële lichamelijke principe, omdat het daar een tijdje mee verbonden is door de hogere hand. Door zijn aard echter heerst het intellectuele principe over het lichamelijke principe, zoals het lichamelijke principe heerst over het lichaam. En in het hoofd of het hogere deel manifesteren al zijn eigenschappen zich. Het bedient zich van dit principe voor de zintuiglijk waarneembare uitvoering van dezelfde eigenschappen.

Het zintuiglijk waarneembare lichamelijke principe kan onregelmatigheden ondervinden en die zijn zeer schadelijk voor het intellectuele principe, omdat zij het instrument en het orgaan van de affecties verzwakken. Er is veel dat los van de wil ieder ogenblik de lichamelijke gesteldheid

kan verstoren. Maar als hij door zijn eigen fout zijn eigenschappen laat verkommeren, is hij schuldig en moet altijd rekenschap afleggen van het gebied dat hij bestrijkt. De rechtvaardigheid is een onpersoonlijke wet waaraan altijd rekenschap moet worden afgelegd. Alleen van de krankzinnige mens vraagt zij niets, omdat deze mens geheel onder haar gesel staat. Het gedrag van de mens in zijn lichamelijke leven strekt zich uit tot over het nageslacht. Het principe of deze tijdelijke oorzaak hebben onmetelijke eigenschappen en is absoluut verbonden met de koers van het universum. Omdat deze tijdelijke universele oorzaak toeziet op de lichamen maar ook nog het kompas zou moeten zijn van de handelingen van de mensen, kan men vaststellen of er iets op dit lichamelijke gebied kan gebeuren, dat niet een motief of doel heeft.

Alle misvormingen en ongevallen waaraan ons lichamelijke wezen en ons intellectuele wezen worden blootgesteld, hebben zeker een principe, en dit is te kennen als men die zoekt in de wetten van de rechtvaardigheid en in het verkeerde gebruik van onze wil (of in ontsporingen van onze voorouders). Maar deze wet is verkeerd als deze wordt toegepast op wat niet lichaam is. Een voorzichtige, juiste en heilzame blik is één van de beloningen van de wijsheid zelf. In enig type principe hoeven wij geen verminking te veronderstellen, al vindt deze verminking wel plaats in het lichaam. Naast de twee tegengestelde, in het lichaam ingeboren werkingen bestaat er een hogere wet waardoor deze werkingen bestuurd worden. Deze hogere wet is nog altijd werkzaam in de mens in wie deze wet los staat van het zintuiglijk waarneembare, hoewel verbonden met het zintuiglijke. Er zijn drie werkingen noodzakelijk voor het functioneren van de tijdelijke dingen, gelijktijdig met de drie elementen waaruit de lichamen bestaan.

Deze drie, door de eerste oorzaak bevolen werkingen om de vorming van de lichamen te sturen, is de ene werking van de tijdelijke, intelligente en actieve oorzaak die de werking van het in de kiem ingeboren principe bepaalt door middel van een secundaire werking of reactie. De getallen die deze werkingen vormen, zijn ontaard geworden, zoals alle getallen. De actieve oorzaak is vaak vergeten, waardoor men bij twee passieve werkingen blijft steken, terwijl er drie zijn, de actieve intelligente oorzaak waarvan men de eigenschappen en werking heeft gelijkgesteld aan en verward met de werking en eigenschappen van de twee lagere werkingen. Men heeft ook de passieve eigenschap van de drie elementen gelijkgesteld aan de actieve eigenschap van lucht die een van de krachtigste principes van hun reactie is. Men zag het verband niet tussen de ternaire van de elementen en de ternaire van de werkingen. De noodzaak en superioriteit van de intelligente oorzaak mbt de twee lagere basiswerkingen voor de lichamelijke voortbrenging zijn verward en tot één geworden, en dat is een dwaling. Deze bestaat erin andere wetten aan de natuur toe te schrijven dan de wetten die zij heeft gekregen; aan de natuur toe te schrijven wat niet in de natuur zit, en aannemen wat niet alleen niet waarschijnlijk is, maar wat buiten iedere mogelijkheid staat. Toeval, blinde oorzaak en andere uitdrukkingen zijn de termen waarmee de onwetendheid van een principe, het vermengen ervan met de werkingen van de zintuiglijk waarneembare dingen en het niet onderkennen van een bemiddelende factor ertussen worden aangeduid.

Toeval is uiteindelijk voortgebracht door de wil van de mens zelf in al zijn onwetendheid en is de bron van alle duisterheden, omdat hij de onvernietigbare wetten niet ziet en dan denkt dat deze wetten niet bestaan. Er is geen toeval in de werken van de eerste oorzaak; deze oorzaak is de enige en onuitputtelijke bron van alle wetten en volmaaktheden, dus is de heersende orde

onveranderlijk, evenals haar essentie. In de tijdelijke intelligente oorzaak is toeval ook niet denkbaar. In de bijzondere verschijnselen van de lichamelijke natuur en in de handelingen van de wil van de mens zien wij de ordelijkheid en de altijd onfeilbare gevolgen niet meer. Het vermogen van deze voor altijd onvergankelijke wetten strekt zich uit tot zijn wezen en tot aan de bijzondere verschijnselen van zijn duistere gebied; er is dus geen toeval voor hem noch voor de verschijnselen in de natuur. De onwetendheid en de ontregelde wil van de mens zijn de enige oorzaken van alle twijfels; de idee van orde en een allesomvattende wet is vervangen door de eerste de beste hersenschim die zijn rede hem voortoverde, want in zijn verblinding zoekt hij nog altijd een drijvende kracht voor de natuur. De oorsprong werd gelegd in de ingebeelde verkeerde grondslag. En dus leven de lichamen volgens sommigen uit zichzelf, omdat zij uit zichzelf geboren zijn. De lichamen hadden altijd al bestaan volgens sommigen. De eerste dwaling heeft geleerd dat het zonder een actieve intelligente oorzaak kon stellen en de andere heeft deze actieve intelligente oorzaak verlaagd door die gelijk te stellen aan het actieve principe van de lichamelijke wezens en aan de materie.

Alle verschijnselen in het universum worden hierop teruggevoerd, omdat het universum een wezen is zonder intelligentie en zonder doel. Ervan uitgaand dat er maar twee oorzaken zijn, hebben zij de hogere oorzaak niet gezocht, omdat zij deze twee oorzaken in de lichamelijke wezens hadden gevonden. De natuur onderwerpt zich niet aan het denken van de mens, want zij handelt, en haar functioneren is standvastig en onverstoortbaar in de constante feitelijkheid van haar wet. Het woord feitelijk is belangrijk, de feiten kennen de mensen niet. Ieder product, ieder werk, ieder resultaat in de lichamelijke natuur en in iedere klasse staat altijd lager dan het vormende principe ervan. De tijdelijke schepping ontleent haar oorsprong aan het hogere, goede principe en dit principe moet zijn superioriteit in alles laten zien. Het heeft alles in zich behalve het kwade, en heeft aan zichzelf en zijn eigen eigenschappen genoeg om al zijn voortbrengselen tot stand te brengen. De status van het principe van het kwaad is dan alleen om te dienen de grootsheid en macht van het principe van het goede te manifesteren, en alle pogingen van het principe van het kwaad zullen die nooit aan het wankelen kunnen brengen. Het principe van het kwaad is nodig als invloed op het bestaan van de tijd om het ontstaan van alle tijdelijke manifestaties te veroorzaken. Er zijn echter manifestaties die niet binnen de tijd vallen, en het principe van het kwaad kan niet buiten de tijd handelen, dus is het duidelijk dat het principe van het goede zonder het principe van het kwade handelt.

Zo leren wij de wetten en eigenschappen van het enige universeel goede en uit zichzelf levende principe te onderscheiden van die van het lagere materiële wezen dat niets van zichzelf heeft en alleen kan leven met hulp van buitenaf. Deze enkelvoudigheid, eenheid en onstoffelijkheid van dit ondeelbare en niet overdraagbare principe is nu bekend; het duldt geen vermenging en blijft altijd hetzelfde, hoewel de vorm die het voortbrengt, onderworpen is aan voortdurende verandering. De materie daarentegen verkeert in afhankelijkheid en werkt door middel van reguliere wetten.

*De uit twee wezens samengestelde mens, het ene zintuiglijk waarneembaar
en het andere intelligent, was in oorsprong in het bezit van
de voorrechten van het enkelvoudige wezen.*

Hoofdstuk 4

Mensen die zich bezighouden met nutteloze, oppervlakkige studies, vernauwen hun blik en zien de totale omvang van de levensloop niet; zij zien alleen de uiterlijke schijn en transformeren de in deze omhulsels waargenomen schijn tot principes. Zij zien twee lagere oorzaken in de wetten hiervan en verwerpen de hoge, actieve intelligente oorzaak door die te verwarren met de verichtingen van de twee andere oorzaken.

Zij schetsten van dit hypothetische materiële wezen alle wezens in de natuur en maakten van dit verminkte model de mens, daarbij geen onderscheid makend tussen het principe en de uiterlijke schijn of het omhulsel. En van wetten hadden zij geen verstand. Zij verwarden het lichamelijke omhulsel met zijn intellectuele denkende wezen en met de actieve intelligente oorzaak die ze bestuurt.

Zij onderscheiden de hogere oorzaak niet van de in het lichamelijke wezen ingeboren eigenschappen en haalden de eigenschappen van de twee verschillende wezens van de mens door elkaar. Op die manier was het onmogelijk de werking van deze actieve intelligente oorzaak die alle vermogens aan de natuur geeft en tegelijk aan de mens dmv zijn intelligentie alle begrip van het goede dat hij verloren heeft, te herkennen. Maar ondanks dat blijven de wezens functioneren volgens hun onveranderlijke wetten, hoewel de verkeerde opvattingen van de mens hem schaden. Want zijn eigen wet is onveranderlijk en hij kan als behoeder van zijn eigen wet niet tegen deze wet handelen zonder nadeel te ondervinden, waarvan fouten en lijden een duidelijk bewijs zijn. Zonder opdracht en medewerking van de actieve intelligente oorzaak, dus alleen overgelaten aan de twee lagere wezens van de lichamelijke reproductie, die passief zijn, rest er alleen onvermogen met een wil van deze lagere agentia, en dit geeft onvolmaakte werken en stuitende verwarring.

De mens is samengesteld uit twee wezens, een zintuiglijk waarneembaar wezen en een intelligent wezen, dit samengaan was in oorsprong niet de bedoeling. Hij was immers in het bezit van de voorrechten van het enkelvoudige wezen en had alles in zichzelf, besloten in de kostbare gaven die hij van zijn principe bezat. De onherroepelijke voorwaarden, opgelegd door de rechtvaardigheid voor verzoening, vormen struikelblokken in het gebied van het zintuiglijk waarneembare, zo tegengesteld aan zijn ware aard. Zijn lichaam is van dezelfde aard als de zintuiglijk waarneembare dingen en legt om hem heen een duistere sluier die het ware licht voor zijn blik verborgen houdt. Deze sluier is voortdurend de bron van zijn illusies en het instrument van zijn nieuwe misdaden.

In oorsprong was de mens regeerder over het zintuiglijk waarneembare gebied, iets wat hij nog steeds moet doen, maar toen was hij voorzien van krachten die hij niet meer heeft, en is zijn strijd oneindig zwaarder geworden. Een vrijwel krachteloze wil zonder invloed, een schim van

vrijheid bleef hem over na zijn samenvoeging met een zintuiglijk wezen als verbinding van twee lagere oorzaken. Als intelligent wezen heeft hij altijd boven de lichamelijke wezens het voordeel zich bewust te zijn van een behoefte die aan andere wezens onbekend is. Deze behoefte aan de actieve intelligente oorzaak, zonder welke niets wat binnen de tijd bestaat, doeltreffend kan handelen, werkt bezielend voor hem. Zonder dat zijn zijn werken van geen waarde of kracht, want de twee lagere oorzaken zijn voortdurend in strijd in hem en storten hem in onrustige onzekerheid. Zonder loopt hij van illusie naar illusie, zonder enige stabiliteit. Er bestaat immers geen volmaakt werk zonder de medewerking van dit derde principe, omdat men vanaf het ogenblik dat men met drie is, men met vier is. (Er is geen driehoek zonder middelpunt, dus is er geen drie zonder vier).

Alleen de mens lijdt onder de afwijzing van dit principe; omdat hij een vrij wezen is, is hij immers de enige die schuldig kan zijn. De in essentie en eigenschappen onveranderlijke oorzaak breidt haar uitstralingen uit tot over de mens, die hem zuiveren.

De door de verblinde mens willekeurig op aarde ingestelde instituties zonder besef van wat echt is, hebben van een en ander een monsterlijk samenraapsel gemaakt, dat de meest verlichte beginselen verduistert. Wij gaan nu na waarom hij in de verschillende toepassingen, gebruiken, gewoontes, wetten, godsdiensten en erediensten denkt dat er niets waars bestaat. De mensen hebben het zintuiglijk waarneembare en het intelligente door elkaar gehaald door toepassing van het eerste op het tweede. Zouden wij dan enig geloof kunnen hechten aan een zo verkeerde doctrine? Het zintuiglijk waarneembare zal altijd bewijzen geven van zijn beperktheid en van de behoefte om zelf geleid te worden, dus van verscheidenheid, ondergeschiktheid en onzekerheid. Het ethische deel van alle instituties verheft zich niet boven de zichtbare menselijke orde, omdat deze teruggebracht worden tot zintuiglijk waarneembare regels en uiterlijke wetten, dus ook politieke en burgerlijke zaken.

Een waarheid moet universeel zijn en wij merken bij alle volkeren een volledige eensgezindheid tav het fundamentele principe van de religie. Zij erkennen allemaal een hoger wezen, en dat er tot hem gebeden moet worden, dus van een vorm voor gebed. Het eer bewijzen aan het eerste wezen laat echter net als bij andere instituties door willekeur bepaalde verschillen en veranderingen zien, in de praktijk en in theorie. Er zijn er geen twee gelijk; toch hebben de mensen dezelfde gids en hetzelfde licht dat zij echter uit het oog hebben verloren. En dit licht is de hogere, actieve oorzaak. En dit licht moet de mens voeding geven aan de oorspronkelijke idee van een uniek universeel wezen, aan de kennis van de wetten. Door zich van dit licht te verwijderen is de mens overgeleverd aan zijn eigen eigenschappen die dan afnemen en vervagen. De duisternis bedekt hem met een dikke sluier en hij heeft de hulp van de weldadige hand om zich hiervan te verlossen. Aan zichzelf overgeleverd moet hij in zijn verschrikkelijke onwetendheid toch eer bewijzen, maar aan wie of waaraan? En zonder eer te bewijzen, dat geeft berouw. En zo ontstaan de valse godsdiensten met hun geringe uniformiteit en al die tegenstrijdige praktijken die met elkaar in tegenspraak zijn, omdat zij niets waars kunnen weergeven in het denken. Hier vormt de blinde wil en zijn ongeremde, grillige fantasie de basis voor een eredienst zonder enig verband met het wezen. Deze verschillen zijn merendeels gebaseerd op het zintuiglijk waarneembare, op wat aan de lichamelijke ogen wordt onderworpen. Het principe als enige toorts verzinkt in het duistere denken van de mens en in de ingevoerde dogma's

en vervaagt als enige steun, dus als zekerheid van de zuiverheid van de leer en van zijn handelingen. De dwaling komt voort uit de mens die maar een deel van zijn eigenschappen gebruikt; hij ziet alleen de vervalste bron en vergeet de bron waaruit hij had moeten putten en ontbeert zo iets bestendigs en iets zekers.

De mens wordt, zoals wij hebben gezien, onderworpen aan de wetten van de natuur, die vaststaan en onveranderlijk zijn, wat zijn redeneringen hem ook opleveren. De uitvoering is als gevolg van de twee werkingen in het universum vaak ontregeld. En deze ontregeling is aanleiding tot ontkenning van enige regel in het schepsel. De natuur kan alleen in relatie handelen. En de wet van relatie is evenmin onderworpen aan de willekeur van de mens als de natuur zelf en het ligt buiten onze macht iets aan de gevolgen te veranderen. Er zijn dus waarheden die van de mens onafhankelijk zijn. 1 In de lichamelijke natuur ligt een macht die hoger is dan de mens, en die macht onderwerpt de mens aan haar wetten. 2 Door zijn onderworpenheid aan de natuur is de mens nog meer onderworpen aan haar hogere principes die haar leiden, ondanks dat hij daar niets van heeft begrepen. En vanwege zijn onbegrip wordt hij overgelaten aan zijn eigen twijfels en de onzekerheden van zijn fantasie. Dit is het gevolg van het alleen maar aannemen van het zintuiglijk waarneembare als gids; wat onontbeerlijk is, is de medewerking van de actieve oorzaak door erkenning van de actieve intelligentie van de eerste en enige oorzaak ter vervulling van haar werken en de uitvoering van haar wensen.

De actieve intelligente oorzaak is de eerste van de tijdelijke oorzaken waardoor de in de tijd bestaande wezens kunnen blijven bestaan. Zij werkt in dmv haar essentie en haar rechten binnen het universum en er is geen wezen dat niet haar hulp ontvangt, begrepen of niet. Dmv hun intelligentie moeten de denkende wezens deelnemen aan haar gunstbewijzen. Alle volkeren hebben dus een hoger wezen erkend; alleen hebben zij deze actieve intelligente oorzaak (en de eerste oorzaak die losstaat van het zintuiglijk waarneembare en de tijd) niet onderscheiden en verward met de lagere oorzaken van de Schepping en hiertoe hun eerbewijzen gericht. Zo ontbeerden zij de steun die zij hadden ontvangen, als hun weg wat meer verlicht was geweest. Zijn dwaling ligt in de vergissing in de ware aard van deze oorzaak, maar niet in het bestaan ervan.

Uiteindelijk heeft hij een hogere oorzaak erkend en ingezien dat deze hoger stond dan zijn denken; gevolg is dat hij wetten zag, waardoor deze oorzaak invloed had op wat aan haar was onderworpen. En als zij niet aan deze wetten voldeden, konden zij niet hopen op enig licht of enige hulp. Alleen al het functioneren van de lichamelijke natuur met haar wetten gaf hem inzicht in de teelt bijvoorbeeld, die niets of iets gebrekkigs produceerde als hij de wetten schond. En zo leerde hij wetten kennen, die voortsporen uit de actieve intelligente oorzaak waarvan alle mensen de noodzaak merken.

Hij leerde zo dat het belangrijk was de eerste oorzaak gunstig voor zich te stemmen, en er moesten mogelijkheden zijn om hem te behoeden voor het kwade. Zo deden zij er goed aan altijd volgens haar wens en wil te handelen. En zo koos ieder naar eigen geloven wat hij hiervoor het meest geschikt achtte, en stelden zij instituties in, die in hun denken ontstaan hadden gekregen vanwege hun verbeelding of andere bijzondere omstandigheden. Dat leverde door de verdeeldheid op dit gebied van de volkeren op aarde allerlei erediensten op met allerlei

formaliteiten, hoewel allen het eens zijn over de noodzaak en het bestaan van een hoger wezen en over de behoefte aan deze eredienst als steun.

Als de mensen evenveel deugzaamheid en oprechtheid als ijver in deze instituties hadden ingebracht, was er een vreedzame eredienst geweest. IJver zonder licht leidt tot dwaling en levert een eredienst voor zichzelf op, die zij als de enige ware beschouwen. Bovendien mocht er geen andere blijven bestaan en werd deze bestreden. Zij legden hun eigen oorzaak in hun duistere inzichten en verboden de erediensten die anders waren, in de veronderstelling hun afgod te eren. Dit is aanleiding tot oorlog en dagelijkse onlusten in o.a. politieke lichamen en het omverwerpen van rijken, dit alles uit naam van hun eigen godsdienst die alleen uit henzelf is voortgekomen. Met de stem van hun innerlijk besef kunnen zij het bestaan van een hoger wezen vaststellen, maar soms zijn de innerlijke eigenschappen erg afgezwakt.

De gedachte van het bestaan van een hoger wezen en de noodzaak van een eredienst ligt in de essentie van de mens en kan afkomstig zijn van zijn zintuiglijke en zijn intelligente eigenschap samen met hun eigen inspanningen; dit besef is de fundamentele kiem in de mens. Maar deze kiem moet in werking worden gesteld, anders manifesteert er zich niets substantieels. Maar een reactie van de actieve intelligente oorzaak moet alle handelingen besturen. Meer inzicht geeft het nadenken over de aard en eigenschappen van de intelligente actieve oorzaak, die overigens verschillend is van de eerste oorzaak en er het eerste agens van is. Deze geeft de kiemen niet aan de lichamelijke wezens, maar wekt ze tot leven, leidt in de mens de kiemen van de intellectuele en de zintuiglijke eigenschappen en maakt ze helder. Zij is immers de eerste en oppermachtige van alle tijdelijke oorzaken, en niets en niemand kan het zonder haar hulp stellen.

Op aarde kunnen wij alleen leren kennen via het zintuiglijk waarneembare en wij slagen daar alleen in als deze actieve intelligente oorzaak zelf met ons handelt. Deze twee eigenschappen in de mens moeten dus absoluut altijd geleid en ondersteund worden door deze tijdelijke universele oorzaak. Zij geeft de mens niet de idee van het eerste wezen waarvan zij de eerste handelende oorzaak is, maar zij maakt de mens de eigenschappen duidelijk door ze te manifesteren door zintuiglijk waarneembare resultaten en zij verlicht in de mens zijn ideeën mbt een eredienst. Zo verschaft zij hem de onfeilbare mogelijkheden om eer te bewijzen aan dit eerste wezen. Er is dan absolute eenheid in alle erediensten, omdat zij immers allemaal hetzelfde licht als enige punt van hereniging hebben. Deze onweerlegbare waarheid dat er buiten het middelpunt niets vaststaat, hoort essentieel en van nature bij haar. Er bestaat dus maar één eredienst.

Deze ene eredienst moet geleid worden door de actieve intelligente oorzaak, anders is zij zonder enige waarde. Middels wat wij aanreiken zouden de leiders en dienaren van die erediensten zichzelf kunnen beoordelen; er is geen enkele intentie om wat dan ook te veroordelen. Maar hoe kan men nu beoordelen of deze oorzaak toeziet en leiding geeft aan het gedrag van de mensen, welke middelen zouden zij hebben om te weten, wanneer deze oorzaak erop toeziet of niet? Hun dogma's hebben immers geen uniformiteit en er is dus een andere wet nodig dan die van de publieke opinie. Wat is nu een richtsnoer voor de mens? Omdat de mens vrij is, is hij verantwoordelijk voor de goede of verkeerde uitwerkingen van zijn keuze uit goede of verkeerde gedachten. En vanwege zijn verantwoordelijkheid heeft hij in zich de eigenschap om

deze gedachten zonder dwaling helder te zien; en hij kan dus alle handelingen vergelijken met zijn richtsnoer en overeenkomst zien, of niet.

Maar dit richtsnoer is de erkenning van en instemming met de actieve intelligente oorzaak die de aan de tijd onderworpen wezens en de uitwerkingen van zijn eigenschappen moet leiden. En één van de uitwerkingen is het getrouw in acht nemen van de wetten. Zij is de onfeilbare steun, het zekere licht, en zij moet als universele gids absoluut toezien op oa het instellen van de eredienst van de mens. Er valt echter niets te bewijzen; persoonlijke ervaringen geven hierin vertrouwen. Het heilige kan niet zomaar onthuld worden en moet beperkt blijven tot degenen die behoeder van de sleutel tot de Kennis zijn. Verborgenschap en stilte zijn de wijkplaatsen die de waarheid immers het liefst heeft om in al haar zuiverheid bewaard te blijven. Toch moet zij verspreid worden en gedijen. Dit betekent dat het Mysterie diepgaand bestudeerd moet worden, maar niet zo versluierd moet worden dat men erdoor afgeschrikt wordt en de meest edele eigenschappen van het denkende wezen onbruikbaar zouden worden. Dit denkende (pensante) wezen is in het verblijf van het licht ontstaan en is zeer ongelukkig niet langer in het licht te wonen, maar wel met de hoop het licht op aarde waar te kunnen nemen. Een mysterie kan dus beter beschouwd worden als een versluierde waarheid.

De actieve intelligente oorzaak moet hen dus leiden in al hun handelingen mbt de eredienst, sterker nog, het ligt in hun vermogen zich hiervan uit zichzelf te overtuigen, zoals al onder de volkeren zo vaak gebeurt. Alles geschiedt onder de benaming waarheid, ook de meest afschuwelijke dingen; dit kan alleen maar als de mens in zich niet het principe had en hij daaraan behoefte heeft en ervan overtuigd is dat de waarheid zijn schreden zou kunnen leiden. En zo wordt de wet hem door zijn aard opgelegd om nooit een stap zonder deze steun te zetten. Door uit zichzelf te handelen staat hij bloot aan gevaar, zeker als hij voordoeft door het ware licht geleid te zijn, als hij daarover geen zekerheid heeft.

Alle dwalingen en vergissingen van de mens komen neer op niets anders dan op het uiterlijke en zintuiglijk waarneembare aspect van hun godsdiensten. Deze staan lager dan het eerste wezen en zijn er volkomen ondergeschikt aan en daarom zullen alle opvattingen die zij hebben, geen enkel bereik hebben. Ook het bewijzen van een godsdienst dmv de ethiek die overigens één van de eerste plichten van de mens is, moet komen van het onderricht van verlichte meesters; toch is zij altijd beperkt geworden tot het lichamelijk zintuiglijk waarneembare en alleen een bijzaak van de godsdienst geweest, wel de meest vervolmaakte bijzaak, en de ethiek gebruiken als bewijs lijkt erop de echte bewijzen niet te kennen. De in die tijd moderne leerstellingen zondigen, omdat zij alle wetten van de mens reduceren tot moraal en de gehele godsdienst tot handelingen van menselijke aard, zo een sluier vormend door onwetendheid, in de ogen van de wijze zonder waarde. Er is, gebaseerd op de aard van de mens, de universaliteit van een fundamentele basis voor alle godsdiensten van de volkeren, omdat dit besef met de mens geboren wordt als onvernietigbare kiem, en daarom moet men zich geen vragen stellen over de oorsprong van deze opvatting van een hoger wezen en de aan hem verschuldigde eredienst.

Er zijn betrekkingen tussen de mens en deze heldere waarheden waarvan hij de behoeder is, en wij hoeven alleen maar na te denken over de aard van het denken dat enkelvoudig, uniek en

onveranderlijk is. Er is maar één soort wezens dat daartoe in staat is. Als hij in zich deze oorspronkelijke opvatting van een hoger wezen en van een actieve intelligente oorzaak heeft, moet hij van dezelfde essentie zijn als dat hogere wezen en de oorzaak. Voor hen is het denken gemeenschappelijk. De mens onderscheidt zich van alle passieve lichamelijke wezens om hem heen en kan zo inzicht over zichzelf krijgen. Van alle passieve lichamelijke wezens zal hij nooit enig begrip kunnen verwachten; zij voeren hoogstens zijn wil uit zonder er de reden van te begrijpen. Want de mens heeft de herinnering aan hun natuurlijke taal verloren. Dit leert hem dat grootsheid niet bestaat in vaardigheid, maar in vermogen en autoriteit. Als de mens zijn blik alleen fixeert op zijn eigen wezen om dit te leren kennen, gebruikt hij zijn intellectuele eigenschap en komt in aanraking met stralen licht en met de verwantschap ervan met zichzelf. Nieuwe ideeën waarvan hij verbanden met zichzelf ziet, geven hem aan dat hun bron en zijn bron gelijk zijn. Zijn besef van vrede duidt hierin op dezelfde essentie in principes. Zo ziet hij dat zijn denken, het denken van het eerste wezen en het denken van de actieve intelligente oorzaak gelijk zijn en volmaakte overeenstemming bevatten. En dit zou de oorsprong van de religie bij de mensen geweest zijn en aangeven dat deze even oud is als de mens zelf.

Alle immateriële wezens komen direct of indirect uit dezelfde bron voort en toch zijn ze niet gelijk. De mens die een immaterieel wezen is, erkent boven zich immateriële wezens en hieraan is hij eerbewijzen verschuldigd. Hoewel hij door zijn immateriële aard en door zijn denken gelijk is aan deze immateriële wezens, staat hij toch oneindig lager dan zij; hij kan immers verdwalen en zijn eigenschappen kwijtraken, terwijl de wezens boven hem veilig zijn voor dit gevaar. Het principe van de materie is immaterieel en onvernietigbaar, net zoals het principe van de mens; het onderscheid is echter dat de een het denken heeft en de ander niet; dit komt omdat het immateriële wezen van de mens rechtstreeks voortvloeit uit de bron van de wezens en het immateriële wezen van de materie alleen indirect eruit voortvloeit. Er zijn dus immateriële wezens die niet denken. En de echte materialist plaatst het immateriële principe van de intellectuele mens en het immateriële principe van de materie in dezelfde klasse en op hetzelfde niveau. Maar deze moeten wij niet door elkaar halen, want er zijn immateriële wezens die niet denken.

Er is een natuurlijk verschil in de intellectuele eigenschappen van de mens. Ook als de mens de voorrechten van zijn eerste staat had behouden, hadden de intellectuele eigenschappen van ieder van de mensen verschillen laten zien. Maar zij zijn allemaal een teken van het eerste principe waaruit zij emaneren; en dit principe is altijd nieuw hoewel steeds hetzelfde. Naast deze oorspronkelijke ongelijkheden is de mens ook nog onderhevig aan de wetten van het zintuiglijk waarneembare gebied, hetgeen de verschillen vergroot en hindernissen opwerpt in zijn onvermijdelijke verplichtingen. En door een verkeerd gebruik van zijn wil vergroot hij deze hindernissen nog eens en dit vanwege zijn onwetendheid waarin hij steeds verder wegzakt en die een teloorgang of ontaarding van zijn eigenschappen veroorzaakt. Hij verliest het werkelijke begrip van zijn voorrechten, zijn hart stroomt leeg en verlaagt zich, waardoor hij zijn enige steun verliest. Deze oorspronkelijke verschillen, vergroot door de valkuilen van het zintuiglijke gebied of door de verdorven gewoontes van de mens, kunnen de mens echter niet van aard veranderen, omdat de lichamelijke wezens zelf niet van aard kunnen veranderen.

De mens zal zien dat de wet ondanks al zijn verdwazingen nooit voor hem kan veranderen. Die maken zijn taak moeilijker en langduriger, maar de mens kan zich nooit aan de verplichting om deze taak te vervullen onttrekken, en dit eerbewijs is niets anders dan het besef, de erkenning en het juiste gebruik van zijn eigenschappen. Hoe gehavend ook, de mens blijft zijn aard behouden en blijft gelijk aan het wezen dat op hem het denken overbrengt, omdat denken alleen tussen wezens van gelijke aard kan overeenstemmen. Hij is onverbrekkelijk gebonden aan de idee van zijn principe en aan de plichten die hem hieraan binden, en deze ideeën zijn universeel. Zo kan het ontstaan van zijn godsdienst teruggevoerd worden tot aan de oorsprong zelf van de mens.

De idee van een gids die hen bij al hun schreden kan verlichten en steunen, is als kiem in de mens aanwezig. Waarom dan een andere oorsprong zoeken, bijvoorbeeld in de instituties? Het enige is de waardevolle eigenschappen van deze kiem tot leven brengen; alleen door deze kiem is hij mens. Er is inzicht en kennis nodig voor de vervulling van de plichten mbt zijn religie en eredienst. En dit inzicht en deze kennis kan hij alleen hebben van een intelligente oorzaak die boven hem staat; en deze oorzaak staat boven de materiële natuur, dus wat zijn dan zijn hulpmiddelen en het inzicht die hij ervan kan verwachten? Vaak schudden de verschrikkingen waaraan de elementaire natuur wordt blootgesteld, de in de mens verdoofde intellectuele eigenschappen wakker en herinneren hem aan het eerste wezen en de eredienst eraan die niet zintuiglijk waarneembaar bepaald kan zijn en die de verschillen tussen de godsdiensten, zoals die uit de instituties naar voren komen in alle tegenstrijdigheden, hebben veroorzaakt. Het onveranderlijke licht echter dat hen had kunnen leiden, bracht veiligheid voor al deze tegenstrijdigheden.

Vaak zijn godsdienstige instituties ontstaan uit vrees en bijgeloof of hebben daarom veranderingen binnen de reeds bestaande godsdiensten ingevoerd en dit geeft universele gemeenschappelijkheid binnen de begrippen. De mens is een samenvoeging van zintuiglijk waarneembare en intellectuele eigenschappen; het zintuiglijk waarneembare heeft hij met de dieren gemeen. De intellectuele eigenschappen zijn van een hogere orde en worden niet bevolen door zintuiglijk waarneembare oorzaken; hiervoor is de reactie van een agens van een andere orde nodig, van dezelfde aard als het intellectuele wezen van de mens. Dit geeft de oplossing: men moet de zintuiglijk waarneembare werken van de mens onderscheiden van zijn eerste ideeën die alleen aan zijn intellectuele wezen toebehoren. Alle zintuiglijk waarneembare gebeurtenissen uit de zintuiglijk waarneembare materiële natuur kunnen inwerken op de uiterlijke handelingen en gewoontes van de mens, ja zelfs door verbinding van de mens met het zintuiglijk waarneembare passief inwerken op zijn intellectuele eigenschappen. Maar dit alles geeft hem nooit de idee van een hogere oorzaak.

Het ontstaan van de religie geschiedt samen met het bestaan van de mens, in dezelfde bron, en niet in een lagere zintuiglijke waarneembare oorzaak; de mens draagt dus de kiem in zichzelf. Het bewijs ligt in het feit dat alleen mensen een godsdienst hebben en dieren niet; zij ondergaan immers dezelfde omwentelingen in de materiële natuur, die de mensen als oorzaak aangeven. Wij gaan nu verder de waarde leren kennen van de kiem die in ons is geplaatst. Als deze waardevolle kiem ons ontelbare resultaten moet verschaffen, wanneer deze zijn natuurlijke ontwikkeling heeft ontvangen, geeft hij ook alleen verwarring en wanorde als hij vreemde ontwikkelingen ontvangt. En deze verkeerde ontwikkelingen die de mens zonder zijn gids maakt,

geven onzekerheden. De natuurlijke ontwikkeling, de onveranderlijke uitwerkingen van de actieve intelligente oorzaak die het onmisbare licht van de mens is, brengt mbt religie en eredienst deze allemaal terug tot dezelfde wet.

Wij gaan nu de eerste religies bespreken dmv symbolen, de wetenschap heeft niets te bieden op dit gebied. SM heeft overigens zeer diepgaand onderzoek gedaan zonder daar verder op in te willen gaan. De religie werd onderworpen aan de eredienst, zoals nu nog, hoewel de vorm anders is. De belangrijkste wet van de mens was zijn blik voortdurend vanuit het Oosten tot aan het Westen te richten, en vanuit het Noorden tot aan het Zuiden; dwz om de lengtes en breedtes van alle delen van het universum te bepalen. Zo zuiverde hij met zijn volmaakte kennis van alles zijn gehele rijk van boosdoeners, stelde de weg veilig voor reizigers met goede intenties en stichtte orde en vrede in alle staten binnen zijn heerschappij. Zo manifesteerde hij de macht en glorie van de eerste oorzaak door deze eerste oorzaak waardige eerbewijzen te verlenen. Zij heeft als Eén per definitie nooit een andere bedoeling gehad dan haar Eenheid te laten regeren, dus het geluk van alle wezens teweeg te brengen.

De eerste godsdienst was onveranderlijk en houdt dezelfde plichten. Omdat de sfeer veranderd was, moest hij van wet veranderen in de uitoefening van zijn godsdienst. En deze verandering is om onderworpen te worden aan zintuiglijk waarneembare middelen voor de eredienst. Ze waren niet moeilijk te zoeken maar veel meer om ze geldig te laten zijn. Hij kan geen stap zetten zonder zijn altaar tegen te komen, versierd met lampen die niet doven, net zo lang als het altaar zal blijven bestaan. In de tweede plaats draagt hij altijd wierook bij zich om zich over te kunnen geven aan de handelingen van zijn godsdienst. Ondanks alles blijft hij er verre van zijn eerste plichten volledig te hebben vervuld; en ook dan blijft de onderworpenheid die hem de gestrengheid van zijn veroordeling bewust maakt. En dit is om niets uit zichzelf te kunnen en dan altijd afhankelijk te blijven van deze actieve intelligente oorzaak. Deze alleen zet hem terug op het pad als hij verdwaalt, deze alleen steunt hem en leidt zijn schreden, zonder haar kan hij niets leren kennen.

In zijn tijd van glorie las de mens de meest innerlijke gedachten van zijn superieuren en onderdanen en kon hij naar believen uitwisselen. Om deze boetedoening ongedaan te kunnen maken moet de mens eerst leren schrijven, dat is de algemene wet; daarna leren lezen, terwijl de mens in zijn eerste staat steeds kon lezen. Maar de wet van de tijd onderwerpt hem aan een pijnlijke, onontbeerlijke trapsgewijze opklimming in het terugkrijgen van zijn rechten en kennis. In zijn eerste oorsprong liet niets op zich wachten en omdat elk van zijn eigenschappen aan zijn behoefte beantwoordde, handelde deze eigenschap onmiddellijk in overeenstemming met zijn wens.

Dit alles was verbonden met het bezit en het begrip van het Boek van de Mens met zijn tien bladzijden; het bevat alle inzichten en alle Kennis van wat was, is en zal zijn. De mens kon toen alle tien bladzijden van het boek in één oogopslag begrijpen. Nu kan hij er onmogelijk één bladzijde van beheersen en zonder ze allemaal te kennen; hij kan ze alleen achter elkaar lezen, maar hij moet het geheel doorlopen hebben en beheersen, met name de vierde bladzijde die als samenbindende factor geldt voor allemaal. De essentiële eenheid van alle bladzijden maakt ze onverbreekelijk met elkaar verbonden. Omdat wij allen met dit boek in de hand worden geboren,

mogen wij niet ergens eerder stoppen, dit geeft bijvoorbeeld atheïsten, materialisten. Ook waren er die met één bladzijde meenden het gehele boek te beheersen of ze wel in verband te zien maar ze voor gelijk en van dezelfde aard te houden. En hieruit komen dwalingen voort. De uitleg van de verschillende bladzijden volgt op bladzijde 145 en 146 van het bronboek 'Over Dwalingen en over de Waarheid' en is te complex om samen te vatten. Dit Boek van de Mens bevat alle kennis en de wetten die hem zijn opgelegd. Bovendien moet hij zijn eigen wil vergeten en de wil van de actieve intelligente oorzaak uitvoeren, die dan voor hem zal handelen. Men moet leren de ware enkelvoudige wetten te kennen, die de aard van de wezens vormen, en deze onderscheiden van de wetten van de mens. De vierde bladzijde vraagt de meeste aandacht, omdat deze het meest verband houdt met de mens.

Door nauwkeurig, vastberaden en met zuivere bedoeling alle punten te volgen kan hij hulp krijgen van de hand die hem gestraft heeft, en zo kan hij zich verheffen boven dit verdorven gebied. Met de vierde bladzijde worden machtige hulpmiddelen in verband gebracht en dus zijn de dwalingen mbt dit deel ook het grootst. De eerste is de vijfde bladzijde op de vierde over te brengen, de bladzijde die gaat over afgodendienst. Dit vervormde zijn religie en dus kon hij niet langer dezelfde hulp ontvangen als bij de ware eredienst; hij ontving duisternis en verlangde zelfs niet eens meer het licht. Dit was de gang van het principe dat uit eigen wil slecht geworden was en had dwaling tot gevolg: de mensen gingen het Oosten voor het Zuiden houden. Tegen deze ontsporing is de massa beschermd, want om te vallen moet men lopen en de massa loopt niet. De tweede dwaling is de met de vierde bladzijde verband houdende eigenschappen op alles te kunnen toepassen. De derde dwaling is dat de mens met deze onwetendheid zich zeer lichtvaardig in het bezit heeft gewaand van de heilige voorrechten die deze vierde bladzijde inderdaad op hem zou kunnen overbrengen, en heeft hij de twijfelachtige begrippen die hij van de waarheid had, onder de mensen verbreid en de ogen op zichzelf gericht ipv op het eerste wezen en op diegenen die door hun werken en deugden het recht hadden gekregen deze oorzaak op aarde te vertegenwoordigen. Deze dwaling geeft van de Schepper der dingen een verkeerd en kinderachtig idee, en ook van de paden die tot hem leiden. Zo maakten zij de instituties duister en obscuur.

Van de kennis die besloten ligt in de vierde bladzijde van dit boek waarvan wij de behoeder zijn, is verkeerd gebruik gemaakt. Alle verwarring is het gevolg van de onwetendheid, de vrees en de zwakheid van de mens. En dit is de verklaring van de veelheid aan godsdiensten en erediensten met verschillen die neerkomen op de zintuiglijk waarneembare interpretaties, terwijl de mens als beeld en gelijkenis van het eerste denkende wezen al zijn wetten met zich meebrengt; wij trekken dus de conclusie dat religie eveneens met hem geboren is. Als hij zijn blik op de bron richt, ziet hij het punt van samengaan dat hij met zijn medemensen gemeenschappelijk heeft; op deze bron die het enige licht is dat hem moet leiden.

De mens laat in politiek opzicht twee gezichtspunten zien:

wat hij in de staat als gemeenschap kon zijn en moest zijn, en wat hij daar is.

Hoofdstuk 5

Dit hoofdstuk gaat over de mens in de politiek, in regeringen en als staatslieden. Ook hier geeft het twee gezichtspunten weer: wat hij in de staat als gemeenschap zou kunnen en moeten zijn en daarnaast wat hij is. Het grote probleem is de sociale instituties te verzoenen met de principes van de rechtvaardigheid die zij erin zien. In dit verband zou iedere onderwerping tegengesteld zijn aan zijn ware essentie. Zij houden de zaak voor het principe en creëren hierdoor veel onbekwaamheid; ook werd macht gebaseerd op de zwakheid van wie onder het juk zat, en dit geheel schept onbetrouwbaar want ongeldig recht. Bovendien verleidt het om alles in hun eigen voordeel te doen keren en tot gezag op basis van geweld, onderdrukking en despotisme.

Sommigen meenden de maatschappij te vestigen op de gemeenschappelijke overeenstemming en unanieme wil van al haar individuen, maar niet ieder individu kan de gevaarlijke gevolgen van de vrijheid overzien. Daarom verkiezen zij het de rechten van de natuurlijke staat in handen te leggen van een enkeling of een klein aantal. Als dit vrijwillig gebeurt, is er geen onrechtvaardigheid meer als het gezag van de heersers en de privileges van de onderdanen vastliggen. De rechtvaardigheid is gegarandeerd, omdat personen en goederen onder de bescherming van de heerser staan en deze heerser zich alleen bezighoudt met steun aan de wet, omdat hij het algemene welzijn alleen als doel heeft. In gedwongen samengaan echter worden onderdanen slachtoffer en dicht de tiran alle voordelen van de maatschappij aan zichzelf toe.

Maar kan de mens in dit vrijwillig samengaan wel deze afspraak rechtmatig op zich nemen? Het gaat dus om de validiteit van de rechten in de maatschappijen. Willen in dit verband alle stemmen unaniem zijn, dan moet ook de wijze van beschouwen van beweegredenen en voorwaarden van de nieuwe verplichting dat ook zijn. En dit kan niet vanwege het beperkte zintuiglijke gebied, want in dit gebied is alles betrekkelijk en is er niets vaststaands. Er is bovendien altijd nog de ambitie om leider te zijn, en deze ambitie zou moeten zijn afgeschaft, naast de eenstemmigheid over zeer vele opvattingen. Dit ligt buiten alle waarschijnlijkheid. Mag de mens bovendien een dergelijke verplichting aangaan en kan een dergelijk recht wel verleend worden aan hem? Het is wel zeker dat altijd het onveranderlijke kompas dat ermee belast is hem te leiden, nodig is als gids en licht. Zonder dit kompas stelt hij zich bloot aan misleiding en pleegt hij een aanslag op alle principes van rechtvaardigheid. Hij gaat dan over rechten waarover hij rechtmatig niet kan beschikken. In de tweede plaats is het deze oorzaak die als universele gids alle vermogens heeft, en is een andere hand niet nodig, want de mens heeft dan geen behoefte aan vreemde hulp. In het vrijwillig samengaan geeft de mens aan een ander mens een recht waarvan hij het eigendomsrecht niet heeft, en wordt de overeenkomst volstrekt waardeeloos en ongeldig.

Het gedwongen samengaan is dus een gruwel, en het vrijwillig samen gaan onmogelijk en staat haaks op rechtvaardigheid en rede; waar worden dan de ware principes van regeringen gevonden? Er zijn uiteindelijk staten geweest, die ze hebben gekend en gevolgd. De leider blijkt daar

alleenvertegenwoordiger van een oppergezag en een macht te zijn, die uit zichzelf allen tot ondergeschikt aan hem maakt. In de heerser wordt dan een hogere macht erkend, die hen van nature tot respect en gehoorzaamheid aanzet.

Het leven van de mens is een aaneenschakeling van voortdurende afhankelijkheden en vraagt steeds onderwerping; afhankelijk van wezens van zijn eigen soort en hun steun en zorg. Maar naast de lichamelijke afhankelijkheid ervaart hij een behoefte van een ander soort. Zijn intellectuele wezen brengt hem tot het bewustzijn van zijn ontbering en hij richt zich tot de vertrouwde personen uit de tijd van zijn lichamelijke afhankelijkheid om hem te leren zich te wapenen tegen dwaling en strijd. En hier hebben wij de werkelijke oorsprong van de gemeenschap, de maatschappij van mensen. Dit alles vinden wij niet bij de dieren terug, omdat het dier niet buiten het zintuiglijk waarneembare treedt. Een sociale band is immers gebaseerd op liefde die boven het lichamelijke uitstijgt. Het zintuiglijk waarneembare brengt dieren wel samen vanwege een speciale behoefte, maar er is weinig echte genegenheid. Al met al is de mens niet geboren om afgezonderd te leven en zal hij altijd medemensen opzoeken en niet uit zintuiglijk waarneembare behoeften alleen vanwege de reproductie, maar vanwege omgang met zijn medemensen uit ethische overwegingen, en hieruit moet iedere maatschappij afgeleid worden om rechtvaardig te zijn.

Zodra de intellectuele eigenschappen van de mens hem gaan verheffen en hij lichtpuntjes ziet in de duisternis, ontstaat er een nieuwe orde der dingen voor hem, die hem kennis laat maken met het geluk van het mens-zijn en die zijn medemensen hiermee kennis laat maken, wanneer de omvang van zijn ontvangen inzichten en gedachten worden versterkt. In deze gewone natuurlijke maatschappij zijn er altijd wezens die geven en anderen die ontvangen, is er altijd superioriteit en afhankelijkheid, dit is het ware model van wat een politieke maatschappij moet zijn. De samenhang en omgang met mensen geeft aan dat er ook legitieme mogelijkheden moeten zijn om deze productief te maken binnen de omgang van individuen met elkaar, iets waar het aan kan ontbreken. Er is dus een solide basis hiervoor en meer toereikende principes.

De duisternis van de politici heeft nog steeds dezelfde bron als de duisternis waarin onderzoekers van de natuur zich gewikkeld hebben; principes worden verward met omhulsels. Bovendien wil men de natuur scheiden van de actieve intelligente oorzaak waarvan de medewerking absoluut noodzakelijk is. Politici trachten in de geïsoleerde mens de grondslagen voor de regering te zien, maar vinden die niet. Vanwege zijn oorspronkelijke afkomst was de mens bestemd leider te zijn en bevelen te geven; hoe was dan zijn rijk in deze eerste staat en op welke wezens was zijn gezag van toepassing? Er was slechts autoriteit aanwezig over lagere wezens en niet over zijn gelijken, zijn medemensen. En in dit woord 'autoriteit' zit beslist de gedachte aan superioriteit. De wezens waarover de rechten van de mens zich uitstrekten, zijn dus zeker niet zijn medemensen. Als de mens in zijn eerste staat was gebleven, zou hij nooit over zijn medemensen hebben geheerst en had de politieke maatschappij nooit bestaan. Er waren dan geen zintuiglijk waarneembare banden en intellectuele ontbering geweest, en zijn enige doel was geweest zijn eigenschappen volledig uit te oefenen. En toen de mens uit zijn luister was gezet en veroordeeld werd tot deze ellendige toestand, werden zijn grondrechten niet opgeheven maar opgeschort, en is hem het vermogen overgebleven om eraan te werken om door eigen inspanning deze grondrechten in hun eerste waarde terug te brengen.

Vandaag de dag zou hij kunnen regeren als in zijn oorsprong, zonder zijn medemensen als onderdaan te hebben. Hij moet dan zijn titels die hem tot meester maakten, terugkrijgen en weer koning worden vanwege de onveranderlijke essentie van zijn aard. De rechten van de ene mens op de andere werden in zijn oude autoriteit niet erkend, want het was niet mogelijk om in de staat van glorie en volmaaktheid deze rechten tussen gelijke wezens te laten gelden. Maar in de staat van boetedoening van nu kan hij een ander recht verwerven, waarvan hij in zijn oorspronkelijke staat geen kennis had, namelijk het recht om werkelijk gezag uit te oefenen over andere mensen.

In de staat alleen de sluier en schaduw van het ware licht te kunnen waarnemen heeft hij slechts de herinnering aan zijn luister. Het vrije gebruik van zijn intellectuele eigenschappen, van wat de rechtvaardigheid voor hem bereidt en van de functie die hij hierin moet hebben, geeft hem voeding aan dit verlangen uit zijn herinnering. En wie de idee van zijn principe het minst heeft laten vervormen, zal het minst van zijn oorspronkelijke staat verwijderd zijn. Maar hij zal superieur zijn aan al diegenen die niet dezelfde inspanningen hebben verricht, en hij moet hen leiden. Door het feit alleen al, door de eigenschappen en vermogens is hij al superieur en hij zal nodig zijn voor hen, omdat zij in hun geestelijke armoede en versluiering van hun eigen eigenschappen verkeren. En hij niet.

Leidt deze versluiering tot verdorvenheid, dan wordt hij hun meester, uit noodzaak en uit plicht. En hier vinden wij de werkelijke oorsprong van de tijdelijke heerschappij van een mens over een ander mens. En deze natuurlijke maatschappij moet beschouwd worden als de krachtigste steun en het veiligste middel tegen de misdaden van haar leden of tegen aanvallen van haar vijanden. Diegene bij wie de deugden hem dit hebben laten verwerven, probeert zijn onderdanen gelukkig te maken. Het licht dat hem in zijn eerste staat verlichtte, is een onuitputtelijke bron van eigenschappen en deugden, en hoe dichter hij erbij kan komen, hoe uitgebreider zijn heerschappij is over de mensen die er zich van hebben verwijderd, hoe meer hij de orde onder hen moet handhaven en de duurzaamheid van de staat waarborgen door kennis van de werkelijke principes van de wetten en de rechtvaardigheid. En hij moet zijn blik richten op en zijn gezag uitbreiden tot delen die de krachtigste verbinding hiermee vormen: de religie en het genezen van zieken. Hij is immers vertegenwoordiger van de hogere hand en als zodanig in staat tot meer deugden, meer kracht, meer licht en meer wijsheid. Onder deze heilige autoriteit maakt hij zich kenbaar en laat zijn rechten gelden, omdat zijn bron boven de bronnen staat, waarnaar de politiek streeft. De leiders van de gevestigde maatschappijen zijn degenen die ons laten zien welke deugden en eigenschappen de vorsten zouden moeten hebben; zij handelen immers alsof zij in het bezit ervan zijn. Toch zouden zij geleid kunnen worden door het onfeilbare licht en verlicht worden omtrent de bekwaamheid van onderdanen aan wie zij een deel van hun rechten toevertrouwen. Zo scheppen zij in het tijdelijke de functies van een waarachtig oneindig wezen en worden zij net als dit wezen belast met de volledige eeuwigdurende werking en moeten zij speciale handelingen uitvoeren met hun attributen via hun eigenschappen.

De legitimiteit van de heersers om te waken over het behoud van de wetten van de regering, de zuiverheid van de zeden, het handhaven van de leerstellingen en toepassingen van de religie, de volmaaktheid van wetenschap en kunst herinnert ons eraan dat er in hen een vruchtbaar licht moet zijn, een licht over alles en allen, en zo informeren zij ons over wat de mens zou kunnen

en moeten zijn. De regeringen maken een rechtvaardig en nuttig gebruik van hun intellectuele eigenschappen. De heilige en de politieke instituties zouden zo hetzelfde doel, dezelfde gids en dezelfde wet moeten hebben. Deze instituties zouden altijd in dezelfde hand moeten zijn! Gescheiden verliezen zij hun werkelijke aard uit het oog: een volmaakte intelligentie en de eenheid. Zo zijn ware heersers en legitieme regeringen geen denkbeeldige abstracties, maar bestaan wel degelijk en zullen altijd bestaan, want dit hoort tot de universele orde, want het komt voort uit het Grote Werk. Zodra alle mensen het licht dat zij verloren hebben, teruggevonden hebben, zullen zij dan niet allemaal vorst zijn, in het bezit van hun privileges?

De oorsprong van de autoriteit van een mens over zijn medemensen, van zijn macht en van alle titels van de politieke opperheerschappij worden dus gevestigd op het eerherstel van de mens in zijn principe. Dit verklaart ook dat de rechten en de vele verschillende meningen omtrent dit onderwerp tot elkaar moeten worden gebracht en wat verschilt in de ontbering van mensen herkend moet worden. De zojuist geschilderde leider verschaft de regering van orde en universele werkzaamheid een aaneenschakeling van vreugdes en verzachting door het licht dat alle delen omvat en verlicht, en biedt het meest rechtvaardige beeld en idee van de volmaaktheid, die wij ons kunnen herinneren uit een gelukkige tijd. Het opgeven van deze toorts geeft alleen maar onwetendheid met alle ellende voor wie in duisternis dwalen. Daarom brengt SM alleen orde en vrede tot uitdrukking en legt de onderdanen de absolute plicht op tot gehoorzaamheid aan hun leiders, dus ongehoorzaamheid, verzet en opstandigheid worden veroordeeld als diametraal tegengesteld aan de genoemde principes, zelfs in geval van onrechtvaardigheid van de leider en de regering. Het is niet aan de onderdaan om politieke wetten en leiders omver te werpen. Er zou van hoger hand een reden kunnen zijn voor deze gesel. Maar in geval van totale ondeugd in bestuur en leider is er geen sprake van een regering, maar van een boevenbende en voor boevenbendes is er geen wet. Onrecht kan echter niet met onrecht bestreden worden. Zoals ook bij de mens, is rechtmatigheid om de ethische waarde vast te stellen onmisbaar om de mens van het toestaan van enig geweld of eigen autoriteit af te houden. De onderdaan heeft geen legitiem voorwendsel hiertoe.

Vorsten zouden als mens en vanwege hun titel van vorst zich in hun functioneren trouw moeten onderwerpen aan de gemeenschappelijke regel die ons allemaal moet leiden. De onderdaan heeft niet het recht onrecht te wreken, maar vorsten hebben niet het recht onrecht te begaan. Als mens hebben zij dezelfde wet en verandert de politieke staat niets aan hun aard van denkende (pensante) wezens. Regeringen zijn instabiel, omdat alle politieke lichamen op aarde hebben overgeslagen de heersers in hun oorspronkelijke licht te plaatsen. De ware wet is levend en onoverwinnelijk en daardoor kan wat zij heeft verbonden, niet prijsgegeven worden, zolang degenen die aangesteld waren, dienaren zijn. Maar zij wordt ontkend of genegeerd. Volgens de waarheid in de mens gaat wat is niet voorbij en is de duur ervan het bewijs van de werkelijkheid der dingen. Als regeringen beschouwd kunnen worden als voorbijgaand, hebben de mensen met hun grilligheden deze geplaatst op het niveau van alle instituties. Alle instituties vertegenwoordigen een instituut zonder gebreken vanwege de vastgestelde wet die op iedere organisatie moet toezien. En dus zouden er heerschappijen zijn, die niet voorbijgaan.

Deze regeringen houden zich staande tot aan het einde der tijden en er zouden en zullen op aarde rechtmatige regeringen zijn, als zij een waarachtig principe dat de tijd overstijgt, tot

grondslag hebben. Als wij een staat zien ophouden, weten wij dat het ontstaan van deze staat niet legitiem is geweest of dat de heersers ervan niet hebben getracht te handelen in het licht van de natuurlijke toorts die de gids moet zijn van de mens. Het voortbestaan van regeringen doet veronderstellen dat zij in overeenstemming zijn met het principe; hun vernietiging toont dat zij gebrekkig zijn. Het waarachtige principe maakt dat regeringen niet kunnen verschillen en dus gelijk zijn. Discrepancie geeft dus aan dat de eenheid van hun principe veronderstelt dat zij onwettig zijn gevestigd. Er zijn dus regeringsvormen waarbij de opperste macht in één hand ligt, en er zijn regeringsvormen waarbij deze in meerdere handen ligt. De ene is in overeenstemming met het principe en de andere is er tegengesteld aan. De reden van zo'n staat ligt in de secundaire oorzaken en niet in het constitutieve principe dat al genoemd is. Een verlichte staat past zich aan de omstandigheden aan, maar zal er nooit voor zwichten en ontaard worden. En verdorven worden.

De regering van één enkeling is ontegenzeggelijk de meest natuurlijke en komt het meest overeen met de ware wetten. Hieraan en aan de toorts die hiermee vergezeld gaat, moet de mens al zijn inzichten ontleen. De vorst heeft op dit hoge niveau hetzelfde werk met dezelfde hulp te verrichten. Zijn gids is dus niet in de andere leden van de staat gelegen en deze kunnen hem als leider alleen maar bijstaan, omdat hij immers de bron van onmetelijke vermogens is. Een regering van meerderen zou dan nutteloos zijn en het gebrek is overtolligheid en tekortkoming. Maar ook de regeringen van één herbergen veel verschillen. In dit type regering is niets stabiel, omdat zij niet allemaal geleid worden door de onveranderlijke wet en over het algemeen vijanden van elkaar zijn, omdat hetzelfde principe niet heeft toegezien op het functioneren ervan en er zo orde ontbreekt en ze elkaar willen overheersen in plaats van elkaar bij te staan tegen het gemeenschappelijke natuurlijke kwaad.

Politici schrijven aan de sociale voorschriften als kopie van de werken in de natuur dezelfde eigenschappen en vermogens toe als waarmee de lichamelijke wezens in de natuur bekleed worden met dezelfde activiteit, kracht en rechten, bijvoorbeeld om hun vijanden aan te vallen. Zo rechtvaardigen zij oorlog en wetten voor de veiligheid. Dit geeft de zwakheden en gebrekkigheden van hun middelen weer, en het actieve principe zou, evenals het actieve principe van de natuurlijke lichamen, bezielen zonder te vernietigen. Zodra welke wetten ook alleen de kracht hebben om te vernietigen en niets te scheppen, vindt de leider de werkelijke macht niet langer in het instrument waarvan hij zich bedient. De mens kan mensen niet als zijn werkelijke vijand hebben. De ene mens is niet superieur aan de andere mens of mensen, dit vanwege de wet van zijn aard, en zij verkeren allemaal in dezelfde staat van zwakheid en ontbering. De enige onmisbare gids voor de mens is de oorspronkelijke universele wet en de mens behoeft begrip voor zijn bestemming op aarde.

Er zijn dus drie belangrijke bestuurlijke ondeugden: instabiliteit, ongelijkheid en haat, en die geven weer dat de instituties door de hand van de mens zijn gevormd zonder de hulp van de hogere wet die er bekrachtiging aan moet geven om degeneratie te voorkomen. En zo zijn de regeringen uit hun oorspronkelijke staat gedegeneerd. De regeringen van één uitens soms eveneens uitgesproken haat of algehele rivaliteit, en elk vindt dat hij houder van de werkelijke rechten is en waakzaam moet zijn tegenover andere staten. Om richting te geven aan wat zij zijn en zouden moeten zijn, moet haar bestuur geleid worden door wetten die door de ware

rechtvaardigheid zijn voorgeschreven. In geval het bestuur onrechtvaardig blijkt, zullen de regeringen hieruit een conclusie tav de wetmatigheid van het principe moeten trekken.

Het bestuur heeft twee belangrijke zaken te regelen: ten eerste de rechten van de staat en elk van haar leden, en ten tweede zorgen voor de veiligheid van de maatschappij, algemeen als bijzonder, dus voor de politie, oorlog en de strafrechtspraak. Alle wetten die uit deze taken voortvloeien, moeten onderzocht worden of zij voortvloeien uit het ware principe of door de mens alleen zonder zijn gids zijn ingesteld. Eén artikel uit het staatsrecht geeft het duistere ervan aan, de uitwisselingen die heersers onderling voeren over de verschillende delen van hun staten, zoals het hen het beste uitkomt. Een eenmaal afgelegde eed van trouw aan de heerser kan van de kant van deze heerser niet opgezegd worden. De oude eed is niet vrij en de nieuwe zal dat niet meer zijn. De uitwisselingen tussen regeringen naar waarheid zijn daar alleen maar het beeld van, omdat de mens niets vermag te bedenken. Maar uiterlijke vormen zijn verschillend en ingegeven door motieven die er alle rechtvaardige daden van weergeven, vrij en vrijwillig, niet aan het gebied vastzittend, en de aard van de mensen mag niet worden verward met die van de tijdelijke bezittingen. Wederrechtelijke inbezittingen waardoor regeringen eigendomsrecht op andere volkeren voorwenden te krijgen, getuigen van geweld en hebzucht. Alles in het universum komt echter door reactie tot stand, en de rechtvaardigheid heeft volkeren vaak laten bewapenen als bestraffing van misdadige volkeren. Maar wraak doet eigen misdaden en bezoedelingen toenemen.

Uitgaand van gevestigde eigendomsrechten als gevolg van rechtmatige verdeling, zouden gierigheid en onoprechtheid geschillen kunnen voortbrengen, wie zal door onrechtvaardigheid bedreigde rechten veilig kunnen stellen, wie te gronde is gegaan, rehabiliteren en wie zal de filiatie terug kunnen volgen tot aan het beginmoment van de twist? Kroont men niet wederrechtelijke inbezittingen? De civiele rechtspraak is derhalve onverstandig in haar beslissingen. En ook de verjaringstermijn die een tijd bepaalt, waarin bezit rechtmatig wordt. Tijd kan onrecht immers niet uitwissen. Zo wordt er recht ingevoerd, terwijl het alleen maar moet uitvoeren; en dit is een herhaling van de universele dwaling waardoor de mens de dingen en hun principe door elkaar haalt. En zo zijn er vele zaken.

In echtbreuk legt het recht zijn onbezonnenheid en verblinding geheel bloot en wordt het principe van rechtvaardigheid ernstiger geschaad dan mbt de verdeling van de bezittingen. Echtbreuk is het enige motief dat echtelieden uit elkaar haalt en de huwelijksverbintenis rechtstreeks schaadt. De civiele wet heeft niet de oorspronkelijke opvatting van een dergelijke verbintenis en dit geeft het gebrekkige functioneren van de civiele wet, zowel wat betreft de persoon als de eigendommen. Deze wet doet de hand van de mens herkennen ipv de hogere verlichte hand. Echtbreuk is immers de misstap van de oorspronkelijke mens. En nu is het echtbreuk van het vlees, waaraan de eerste voorafgaat. De eerste echtbreuk is begaan, omdat de mens is afgeweken van de wet die aan hem was voorgeschreven. Overspel herhaalt hetzelfde, omdat het het werk van de mens is, hoewel het huwelijk door de zuivere wet werd geleid. Hij heeft het recht niet om op eigen gezag de tijdelijke universele oorzaak te herroepen. De wil van de mens gaat altijd vooraf aan zijn handelingen en zo begaat hij door zich nu over te geven aan echtbreuk van het vlees ipv één twee wandaden. Als de mens alleen zinnen bezat, was er voor hem geen echtbreuk, want de wet der zinnen is niet onveranderlijk maar betrekkelijk. De eerste echtbreuk

is de oorzaak geweest van de ontbering en de onwetendheid waarin de mens nog steeds gedompeld is. Dit heeft zijn staat van licht en luister veranderd in een toestand van duisternis en schande. En de tweede echtbreuk geeft nog meer verwarring en lijden waarvan hij de voornaamste bron niet kent. Het zijn alleen de zintuigen die erover oordelen en zintuigen wennen aan alles. Maar er is voor de mens een vaststaande regelmaat, los van de conventie, want het lichaam van de mens is door een getal gevormd. En er bestaat een wet voor zijn kleur en die wordt aangegeven door de rangschikking en orde van de elementen in de samenstelling van de lichamen, waar men altijd het zout aan de oppervlakte ziet. En alle verschillen in klimaat enz. vernietigen het vastgestelde principe niet. De regelmatigheid van de gestalte bestaat niet in de gelijkheid van de onderlinge grootte maar in de juiste verhouding van al hun delen.

Er is echter een niveau waar zij nooit aan voorbij kunnen komen. De elementen kunnen alleen van plaats veranderen door een werking die tegengesteld is aan de werking die er natuurlijk voor is. Al die lichamelijke tekenen zijn een aanwijzing voor de oorspronkelijke beoedeling en hieraan kan de afstomping van volkeren geweten worden met als gevolg verlies van ieder gevoel van eerbaarheid en schaamte. Dit geeft weinig vordering in het gebruik van de intellectuele eigenschappen en doet hen weinig verschillen van de dieren. Als men van geciviliseerde maatschappijen het uiterlijke gangbare fatsoen afneemt, vindt men er niet meer eerbaarheid dan bij de meest onbeschaafde volkeren. Maar dit bewijst niets tegen de ware wet van de mens. Volkeren die daarvan afwijken, doen dit bij gebrek aan cultuur of door perversiteit, en geen bestaat in zijn natuurlijke staat. Hierin biedt de lichamelijke vorm die het wezen is, dat het minst overeenkomt met de intellectuele mens, hem een vernederend schouwspel. En echtbreuk herinnert hem altijd aan de eerste echtbreuk waaruit alle ellende is voortgevloeid.

Alle ondeugden komen, doordat voorvaderen hun natuurwet niet hadden gevolgd of zich ervan hadden afgewend. Dit is niet de natuurwet van het dier, maar de natuurwet die hem ervan onderscheidt, dus de wet die al zijn schreden verlicht, kortom de wet die voortkomt uit de toorts zelf van de waarheid. De tweede echtbreuk is het gevolg van de eerste echtbreuk en zo kan er intellectuele echtbreuk plaatsvinden. Na de eerste tijdelijke oorzaak is in de tijd niets machtiger dan de wil van de mens. Alle fouten die er het gevolg van zijn, kunnen niet verholpen worden door de gevolgen van hun misdaden ongeldig te verklaren, dit is een perverse mening. De plaag keert zich in zijn geheel tegen hen en door deze misdadige daad samen met de lichamelijke en de intellectuele echtbreuk worden alle wetten die de essentie van de mens vormen, overtreden. Er zijn hierin diepe waarheden die niet voor alle ogen geschikt zijn. Men is gehouden alle wetten van de wijsheid die allemaal zintuiglijk waarneembaar zijn, in acht te nemen zonder de oorspronkelijke reden van alle wetten van de wijsheid te kennen. Het ontstaan geeft in de mens immers een wet en een orde die aan de dierlijke mens onbekend zijn. De rechten die ermee verbonden zijn, zijn de mooiste getuigenissen van zijn grootsheid, maar ook van de bron van zijn veroordeling en ellende.

De interne en externe veiligheid van de staat heeft twee doelstellingen, zoals wij gezien hebben, en daarom ook twee typen wetten om zich naar te richten. Naar buiten toe de wetten van oorlog en de politieke rechten van de volkeren. Maar om ieder van zijn kant de ander als vijand te beschouwen is verkeerd. Deze wetten zijn dus niet vertrouwenwekkend. Politici zoeken bij de dingen van de mens een basis voor hun instellingen en dat geeft een dwaalspoor, omdat zij

geweld of conventie als principe voor de regering nemen. Van de enige sleutel waar zij gebruik van moesten maken om te slagen, maken zij geen gebruik.

De wetten die zich bezighouden met de interne veiligheid van de staat, dus mbt politie en strafrechtelijke wetten, hebben handhaving van de orde en de genoegdoening van strafbare feiten tot doel. Dit laat ze voortvloeien uit dezelfde oorsprong en het recht tot straffen. De kern is het onderzoek of de dingen al dan niet in overeenstemming zijn met hun principe. Er wordt nagegaan in welke hand het recht op bestraffing moet liggen en op welke wijze het wordt uitgevoerd. Anders is het zeer onbezonnen het zwaard op te nemen, want het kan neerkomen op een schuldige maar ook op een onschuldige. Heeft degene die slaat wel het recht daartoe? Als er een hoger en universeel goed principe is en er een slecht principe is dat onophoudelijk weerstand biedt aan de werking van het goede principe, is het onvermijdelijk dat er in het intellectuele misdaden zijn. Rechtvaardigheid is een van de essentiële attributen van dit goede principe en dus is straf voor misdaden onvermijdelijk en binnen dit goede principe een absolute noodzaak. In zijn eerste oorsprong werd de mens plechtig bekleed met dit recht om te straffen en dit geeft de gelijkenis van de mens met zijn principe aan. Zijn rechten waren reëel en verlicht en zijn rechtvaardigheid nauwkeurig en betrouwbaar. Toen had hij waarlijk het recht op leven en dood mbt de misdadigers in zijn rijk. Maar dit kon hij niet uitoefenen mbt zijn medemensen, want in het gebied waar hij toen woonde, waren er onder gelijke wezens geen onderdanen.

Door deze luisterrijke staat te ontaarden is hij in een staat van zonde gestort. De maatschappelijke staat en de staat van ontarding was al snel het gevolg; en de nieuwe orde der dingen bracht hem nieuwe misdaden en straffen. Geen mens kan echter in de huidige toestand een rechtvaardig gezag over zijn medemensen hebben zonder door eigen inspanning de verloren eigenschappen terug te hebben gekregen. Welk gezag ook, het recht om zijn medemensen lichamelijk te straffen kan hij niet hebben, want zelfs tijdens zijn periode van luister had hij dit recht niet mbt tot onderdanen. Het gezag dat hij vroeger had, heeft hij verloren. De enige superioriteit die hij over zijn medemensen heeft, is om hen op het rechte pad te zetten, wanneer zij afdwalen, en hen tegen te houden als zij zich aan misdaad overgeven, of liever de superioriteit hen bij te staan door hen met zijn voorbeeld en deugden dichter bij de staat te brengen, die zij niet langer bezitten.

Hij kan dus de titel wetgever of rechter volgens de wetten van de waarheid niet dragen. Maar volgens de wetten van de waarheid mag niets onbestraft blijven en zal de rechtvaardigheid overal exact zijn beloop hebben, zowel in het zintuiglijk waarneembare als in het intellectuele. De rechten die de mens nodig heeft, moeten dus ergens anders gevonden worden dan in hemzelf, in de tijdelijke feitelijke oorzaak zelf, die in opdracht van het eerste principe de plaats van de mens heeft ingenomen. Deze oorzaak heeft tot taak de mens als groot licht te dienen teneinde al zijn schreden te verlichten. Door middel van deze oorzaak moet uitgevoerd worden wat de mens eertijds moest doen, en wat hij zichzelf oplegde, toen hij daar ging wonen waar dat niet voor hem geschapen is. Dit alleen al verklaart en rechtvaardigt het functioneren van de strafwetten van de mens. De rechten van de rechtvaardigheid zijn immers onherroepelijk. De oorzaak die hier leiding aan geeft maar boven de zintuiglijk waarneembare dingen staat, moet echter zintuiglijk waarneembare middelen gebruiken in haar beslissingen, omdat de misdaden dat ook zijn. En zij gebruikt de stem van de mens als hij zich waardig heeft gemaakt. Hij wordt

daar dus mee belast. Het recht op straffen ligt dus in een andere hand en de mens is hier het orgaan van. Als een rechter werkelijk het orgaan van deze tijdelijke, universele en intelligente oorzaak was, zou hij een betrouwbaar licht vinden en hierdoor een schuldige kunnen onderscheiden van een onschuldige. Zo is hij beschermd tegen onrechtvaardigheden en zelfs kunnen werken aan het herstel van andere mensen. Hij kan hulp verwachten van deze oorzaak voor het onfeilbare bestuur van de civiele rechtspraak of van de strafrechtspraak in de maatschappij, die aan zijn zorgen is toevertrouwd. Door het principe in het strafrecht niet als hulp te gebruiken, functioneert het strafrecht in duisternis, zoals alle andere instituties van de mens, met als gevolg: grove onbillijkheden. De aan de rechter opgelegde verplichting om niet aan zijn eigen belang en eigen bewijs te denken, om alleen naar de stem van de getuigen te luisteren, is er een aanwijzing voor dat er getuigen zijn, die niet liegen en corrupt zijn. Maar dit heeft het risico leugen als bewijs aan te nemen.

De rechter heeft als belangrijkste plicht de waarheid in de verklaringen van de getuigen te zien, echter alleen met behulp van dit licht als enige gids. Dat deze wetten dit licht niet als principe hebben gehad, is fout en de gevolgen zijn voor de mens die de wet van de mens aan zichzelf toeschrijft ipv aan de macht zelf. Eigen wraak echter, hoe aannemelijk ook op het zintuiglijk waarneembare vlak, is aan het intellectuele vlak totaal vreemd. Het intellectuele oefent op geen enkele wijze de rechtspraak uit, tot zij haar oorspronkelijke status heeft herwonnen. Een mens schaden kan volgens de wetten van iedere rechtvaardigheid niet. Volgens de ware aard van de mens heeft men hier het recht niet toe. De politieke wet die van haar toorts is beroofd, is louter de wil van de mens waaraan bijval van mensen geen extra vermogen geeft. Al is het voor de mens een misdaad om door geweld en uit eigener beweging te handelen en is het voor hem een misdaad bloed te vergieten, de gezamenlijke wil van de mensen kan deze misdaad niet uitwissen.

De politiek heeft gemeend een misdadiger als verrader te beschouwen en als zodanig als vijand van het sociale lichaam. Hij wordt dan als het ware in staat van oorlog geplaatst en dan lijkt zijn dood rechtmatig. Politieke lichamen worden volgens hen naar het beeld van de mens gevormd. Dan heeft het hoogste gezag het recht te beschikken over al haar krachten tegen boosdoeners. Het gaat eerder niet om mensen te doden, maar om ze niet meer schade te laten berokkenen. Het is onder krijgslieden immers roemrijker een volk te overwinnen dan het te vernietigen. Het vermeende recht een mens te mogen doden is in geval van executies onrechtvaardig, omdat de mens een verdorven wil kan omzetten in een werktuig van een moordenaar. Als orgaan van de hogere wet kan hij soms over het leven van een ander mens beschikken vanwege het recht zijn functioneren te richten op rechtvaardigheid en rechtsgevoel. Tijdens zijn glorie had hij vroegere rechten met het recht op leven en de onlichamelijke dood, want hij bezat toen het leven zelf en kon dat naar goeddunken overbrengen op zijn onderdanen of het hun ontnemen, wanneer de voorzichtigheid dit voor hem nodig oordeelde. Nu heeft hij dit recht in vonkjes en alleen tov zijn medemensen, en hoort het vanuit zijn huidige staat niet aan de mens, want hij kan het leven afnemen maar niet teruggeven.

Door de gewone wetten van zijn lichamelijke wezen komt de mens overal weerstand tegen, hetgeen het bewijs is dat dit lichamelijke wezen als secundair wezen, dus afhankelijk van een ander principe, hem geen enkel recht verschaft. In de lichamelijke mens kunnen wij dus niet

het essentiële recht op leven en dood erkennen en nog minder het recht op executie zien. Echter, de uitvoering van de strafwetten is noodzakelijk vanwege de rechtvaardigheid. En dit recht behoort ons niet toe, maar moet worden gelegd in de hand die ons als gids moet dienen. De ware wetgevers kunnen zelfs de hand van hun medemensen gebruiken om oa een sluiert te leggen over de geheime drijfveren die richting gaven aan de uitvoering. Hoewel de civiele en sociale wetten van dezelfde sluiers voorzien kunnen zijn, legden zij zich erop toe alleen tot de zintuigen te spreken teneinde hun Kennis niet te profaneren.

Zij hebben wel de gehele gestrengheid van de ware rechtspraak bewust gemaakt en de volkeren laten zien dat de geringste handeling die tegen de wet ingaat, niet onbestraft kan blijven. Dit alles leert ons dat de mens in zich noch het recht heeft zijn medemens te veroordelen noch het recht de veroordeling uit te voeren zonder een betrouwbaar richtsnoer om oordelen te bepalen en straffen toe te passen zonder het heersende vooroordeel of de wil van de wetgever als gids. Dit kan alleen via adviezen van hiertoe verlichte mensen die deze aan de werkelijke bron zullen ontlenuen. De kennis van en het recht op straffen liggen niet in de mens, want dit gebrek maakt de strafrechtspraak gebrekkig. Geen misdaad is gelijk aan een andere en de straffen kunnen dat dan ook niet zijn. Daarom zijn de geschreven strafwetten een van de grootste ondeugden, omdat zij dode wetten zijn. De strafwet die wedervergelding bevat, is de enige die het functioneren van de mens op betrouwbare wijze kan regelen en kan dus niet van de mens uitgaan maar van de machtige hand waarvan de intelligentie de straffen kan bepalen. Blindelings veroordelen en martelen zijn verkeerde en wrede middelen. Hetzelfde licht dat gemachtigd is de medemens te beoordelen, vonnissen ten uitvoer te laten leggen en inlicht over de aard van de straffen, kan geen vergissingen veroorzaken.

Wat duidelijk de verblinding van de wetgevers verraadt, ligt in het opleggen van de doodstraf. Het zintuiglijk waarneembare en het tijdelijke gaan uit van de mens als wezen van materie en vormen weerzinwekkende stelsels als uiting van gebrekkigheid van bestuur. Er kan een onschuldige veroordeeld worden en er kan een verkeerde straf worden opgelegd, terwijl de rechtvaardigheid voor het kwaad de tijd geeft om boete te doen, wroeging te krijgen. Bovendien geeft de bitterheid van de executie daarnaast de idee van twee straffen ipv één. De rechter kan zichzelf moord aanrekenen en ook nog alle gevolgen van zijn onbezonnenheid en onrechtvaardigheid. Kennis van de ware wet en vertrouwen in het licht geeft heersers en rechters de toorts van de mens. Het enige middel is dus zich te richten op het principe als enig kompas voor hun handelwijze en enige maat voor hun vermogens.

Ditzelfde principe waarvan wij zoveel hulp mogen verwachten, kan op hen deze machtige gave overbrengen, de gave om zieken te genezen. Deze universele tijdelijke oorzaak die is aangesteld om leiding aan de mens te geven, kan actief en intelligent tegelijk zijn, en er is geen deel van de kennis waar deze oorzaak zich niet aan wijdt. Een heerser die dit licht als gids heeft, kent de ware principes van de lichamen oftewel de drie fundamentele elementen en de werking ervan in de verschillende lichamen. Bij ontregeling van het verband hiertussen zou hij onmiddellijk de mogelijkheid zien om de orde te herstellen. De geneeskunde moet zich daarom beperken tot deze ene simpele regel: *bijeenbrengen wat verdeeld is en verdelen wat bijeengebracht is*. Maar de hand van de mens profaneert dit. Het gaat hierin om de combinatie van deze fundamentele drie en in deze combinaties slaagt hetzelfde principe erin verschillende eigenschappen te

hebben, al naar het soort reactie die het ondergaat. Drie elementen, drie ziektes. Het innerlijk vuur schept, het hogere vuur verrijkt, het lagere vuur verbruikt. Dit geldt ook voor de zouten, het innerlijke wekt gisting op, het hogere houdt in stand, het lagere tast aan. En het kwik neemt een bemiddelend niveau aan tussen de twee vijandige principes en sticht zo vrede tussen deze principes. Doordat het kwik ze bijeenbrengt binnen dezelfde cirkel, creëert het de grootste elementaire verwarring en biedt het beeld van de universele chaos. Een verlichte blik zal deze verschillen altijd tot drie soorten terugbrengen vanwege de drie fundamentele principes waaruit zij emaneren, en dus onderkent hij alleen maar drie ziektes.

Hij onderscheidt ziektes van de bloed, ziektes van de beenderen en ziektes van het vlees, elk één van de voornaamste substanties betreffend, waaruit het dierlijk lichaam bestaat, en elk betrekking hebbend op één van de drie elementen waaruit zij zijn voortgekomen. Deze ziektes ontvangen hun genezing dus van dezelfde elementen: het vlees door het zout, het bloed door de zwavel en de beenderen door het kwik, het geheel met de geschikte *voorbereidingen en temperamenten*. Bij ziektes van het vlees en de huid zal het zout uitkomst brengen, bij ziektes van de beenderen wordt het kwik gebruikt en bij ziektes van het bloed moet de zwavel met veel omzichtigheid en de grootste matigheid worden gebruikt. De farmacie veronachtzaamt in dezen de vaststaande principes die allesoverheersend zijn als de mens verstandig was. Een heerser zou verstand moeten hebben van de deugden van de lichamelijke wezens maar ook van de ontregeling ervan. Dit voorkomt dwaling in de toepassing van het geneesmiddel, want de mens moet de materie niet voor het principe van de materie houden, wat immers de voornaamste oorzaak van zijn onwetendheid is. Dit vermogen van onschatbare waarde maakt deel uit van het aantal wetten dat hem gegeven is mbt de taak die hij tijdens zijn verblijf op aarde te vervullen heeft.

De mens in de hoedanigheid van heerser moet verstand hebben van de deugden van de lichamelijke wezens en daarnaast van de ontregeling ervan. Dan is hij beschut tegen dwaling mbt de toepassing van het geneesmiddel. De ware bestemming van de heerser is om voor zover hij dat kan, zijn onderdanen te behoeden voor het kwaad en hen in het zintuiglijk waarneembare en in het intellectuele te beschermen. Zij moeten in zich de sporen herkennen van dat licht dat geacht wordt hen allemaal te hebben gevormd, en deze sporen niet één ogenblik loslaten. Dan zijn zij verzekerd van de rechtmatigheid van hun macht en de juistheid van de instituties waarop zijn toezien. De rechtvaardigheid rekent echter ieder mens bijna alleen maar zijn eigen fouten toe. Verzet tegen ongeordendheden doet ze alleen maar toenemen, want dit verzet geschiedt dmv de wil van de mens en de wil van de mens voert alleen tot misdaad.

*Niets wordt in de wiskunde bewezen als het niet tot een axioma wordt teruggebracht,
omdat axioma's onafhankelijk zijn van het zintuiglijk waarneembare
of materiële en dus zuiver intellectueel zijn.*

Hoofdstuk 6

De wiskundige kennis is de kennis waarmee alle hogere wetenschappen verband hebben. Deze uitleg is geschikt voor alle lezers en geeft bewijzen van de principes en de dwalingen, wanneer mensen zich blind overgeven aan de oordelen van hun zintuigen. De wiskundige principes zijn zonder materieel te zijn de ware wet van het zintuiglijk waarneembare en geven de aard van deze principes weer. Maar de toepassingen geven aanleiding tot vergissingen.

In de wiskunde moet alles teruggebracht worden tot een axioma, omdat dat alleen waar is, aangezien axioma's onafhankelijk zijn van het zintuiglijk waarneembare of van het materiële, en zij zuiver intellectueel zijn, want de weg naar de waarheid. Zij zijn immers verbonden met de essentie van de intellectuele principes. De intellectuele wetten brengen in overeenstemming met de opdracht van het intellectuele principe zintuiglijk waarneembaar en lichamen voort, en het lichamen product staat dus in verband met het principe. Dus kan in het product niet de regel en de bron verblijven. Door steeds dit zintuiglijk waarneembare product te vergelijken met de axioma's of de wetten van het intellectuele principe kan men een oordeel hebben van de rechtmatigheid en juistheid ervan. Een zuiver intellectueel, waar wezen kan dus niet vervangen worden door een conventioneel, verondersteld wezen.

De maat verblijft immers altijd in het principe dat ontstaan gaf aan het zintuiglijk waarneembare, passieve product dat echter voor zichzelf niet als maat en bewijs kan dienen. Nodig is om kennis te krijgen van het veld en de andere eigenschappen van de materie teneinde het veld niet van het principe te scheiden of dit principe niet in het veld te zoeken en dit ermee te verwarren. Hoewel onlosmakelijk verbonden, zijn het twee onderscheiden zaken.

Het veld, een secundair voortbrengsel, is net als alle andere eigenschappen van de lichamen een voortbrengsel van het vormende principe van de materie, volgens de wetten en de opdracht die aan dit lagere principe door het hogere principe worden voorgeschreven. De wezens in de klasse van de eerste producties hebben in zichzelf hun vaste wetten, en hun eigenschappen zijn onveranderlijk, omdat deze in hun essentie verenigd zijn. Gewicht, getal en maat zijn zo geregeld dat zij niet veranderd kunnen worden, zoals het wezen zelf niet vernietigd kan worden. Maar voor secundaire wezens geldt dat er geen vaststaande eigenschappen zijn voor onze zintuigen. (Maat: omvang voortgebrachte materie, intensiteit waarmee de wet, uiting van het getal, handelt; gewicht: resultaat van iedere verrichting, wat actie uitvoert; getal: werking door de agentia op bevel van de Schepper). Men moet dus altijd zijn toevlucht nemen tot het principe dat het veld en alle eigenschappen van de materie heeft voortgebracht en een vaste, niet variabele en universele basis vinden, waarmee alle mogelijk soorten velden in verband kunnen worden gebracht.

Dit geeft de moeilijkheid om de kromme te meten, want de maat voor de rechte lijn geeft onoverkomelijke problemen, als deze toegepast wordt op de cirkelvormige lijn of de kromme. Deze cirkelvormige lijn is geen verzameling kleine rechte lijnen. En een onwaarheid heeft nog nooit iets kunnen oplossen. De cirkelomtrek is een lijn waarvan alle punten in gelijke mate van het gemeenschappelijke middelpunt verwijderd zijn. Als de cirkelomtrek alleen een verzameling kleine rechte lijnen is, kunnen alle punten nooit in gelijke mate van het middelpunt verwijderd zijn en zal het middelpunt niet langer gemeenschappelijk zijn en de cirkelomtrek niet meer een cirkelomtrek.

Het is dus hetzelfde als tegendelen willen verenigen, twee van aard sterk tegengestelde zaken behandelen alsof die dezelfde aard hebben, aan hetzelfde getal twee verschillende soorten wezens onderwerpen. Het gevolg is een misleidende uniformiteit om tegenstrijdige zaken gelijk te willen stellen. En wat is er meer onverenigbaar dan de rechte lijn en de kromme cirkelvormige lijn. In de rechte lijn met betrekkingen van de regelmaat en volmaaktheid van de eenheid of in de cirkelvormige lijn met de onmacht en de aan de veelheid verbonden verwarring waarvan deze het beeld is, bevinden zich de innerlijke bewijzen, en de intellectuele principes vormen als reëel als enige de wet en zijn als enige net als de axioma's onwankelbaar. De dingen moeten dus juist in hun bron bestudeerd worden en de bronnen van de wetenschap zijn bezoedeld met dwaling en vergif.

Alles in de natuur heeft zijn getal en daardoor wordt alles van elkaar onderscheiden, omdat hun eigenschappen alleen het resultaat zijn in overeenstemming met de wetten die in hun getal verborgen zijn. Zo hebben de rechte lijn en de kromme lijn elk hun eigen getal. De rechte lijn heeft tot doel om tot in het oneindige de voortbrengselen voort te zetten van de punt waaruit hij emaneert, en de grondslag te bepalen van alle wezens en van ieder zijn wetten te beschrijven. De cirkelvormige lijn bakent alle punten van de rechte lijn af en doet voortdurend de rechte lijn teniet, en kan dus als vijand beschouwd worden. Hun werkingen zijn zo tegengesteld en hun eigenschappen zo verschillend, dus ook hun getal. De rechte lijn heeft het getal **vier**, de kromme het getal **negen**. Beide behouden altijd ieder in hun klasse hetzelfde getal, tot welke omvang men ze ook uitbreidt. De grote en de kleine lijn zijn elk alleen het resultaat van hun wet en hun getal. Wel is er verschil in kracht, activiteit en tijdsduur. De resultaten brengen zintuiglijk waarneembare verschillen tot uitdrukking, maar het principe van deze werking is onveranderlijk, en dit verklaart de verschillen tussen alle individuen van dezelfde klasse, hoewel zij dezelfde bron, dezelfde wet en hetzelfde getal hebben. Zo kunnen er geen breuken bestaan, want een enkelvoudig wezen kan nooit verdeeld worden.

De berekening van de oneindigheid kan nooit in de materie gevonden worden, omdat het oneindig grote niet in de materie gevonden wordt, want de materie is beperkt tot drie elementen. Maar wel in de getallen die de machten zijn van alles wat bestaat en die geen grenzen hebben in denken en essentie. Het oneindig kleine is wel in de materie te vinden, want de oneindige deling van de moleculen kan wel worden uitgedacht. Maar deze oneindigheid is niet in de getallen te vinden, omdat de eenheid ondeelbaar is. Deze conventionele maat kan niet gericht worden op de natuurlijke waarheden zonder misleiding te geven, want een waarheid die aangetaast wordt, geeft deze aantasting door aan alle andere. Dit alles staat buiten het zintuiglijk waarneembare en de materie.

De onveranderlijke werkelijke waarde van het veld bestaat vanwege de werking van zijn getal, en omdat getal geen materie is, kan men in het materiële veld alleen de regel vinden. In alles wat bestaat, kan men wel het zintuiglijk waarneembare vinden en ook het intellectuele. Het zintuiglijk waarneembare is betrekkelijk, dus de maten ervan ook, maar de intelligentie begrijpt de ware maten en kan deze ook begrijpen. Uitsluitend in het principe der dingen kunnen de eigenschappen juist ingeschat worden, omdat dit alles regelt en meet. De maat van een veld wordt door het principe gestuurd en mag zonder ontheiliging niet gebruikt worden voor materiële samenstellingen. Wel geeft het belangrijker waarheden dan die van de materie. De onveranderlijke verlichte wiskunde kan niet onderworpen worden aan de wiskunde van de zintuigen die zo beperkt en zo duister is, en deze laatste kan niet als regel en gids dienen voor het intellectuele. De maat in de materie is veranderlijk, net als het veld zelf. Zoals gezegd gaat het om de getallen vier en negen als de ware maat in hun klasse.

Naast het zoeken van de maat in het veld hebben zij ook in het veld de oorsprong van de beweging gezocht en een ruimte en een grens vastgesteld voor het principe van deze beweging. Er zou dus buiten deze grens niets actiefs dat bewoog, waargenomen kunnen worden. Het veld heeft alleen beperkte eigenschappen en geeft niets stabiels. Bovendien kan het principe niet onderworpen worden aan zijn voortbrengsel, omdat volgens de natuurlijke orde der dingen het werk altijd beneden zijn vormende principe staat. In het immateriële principe van alle wezens, intellectueel of lichamelijk, verblijft in essentie de oorsprong van beweging. Door de werking van dit principe worden de eigenschappen altijd manifest, intellectueel in intellectuele zin en zintuiglijk waarneembaar in zintuiglijke waarneembare zin. Deze enige werking van dit principe is beweging, hoe kan men dan deze beweging afhankelijk laten zijn van het veld of de materie, omdat die hieruit afkomstig zou zijn? Materie bestaat wel door beweging, maar als deze beweging wegvalt, verdwijnen de lichamen naarmate de beweging zich terugtrekt; beweging hoort dus bij het veld. Beweging is de essentie van de immateriële principes en het is daarom onmogelijk dat deze beweging altijd bestaat en dat het veld of de materie eeuwig is, hoewel men geen beweging kan waarnemen zonder veld.

Dit laatste is waar binnen de zintuiglijk waarneembare orde. De principes van deze beweging zijn dus immaterieel, maar de werking ervan is niet noodzakelijk en niet eeuwig. Het zijn slechts secundaire wezens die een speciale, eindige werking hebben. De actieve intelligente oorzaak geeft deze werking voor een poosje door en trekt deze dan terug, al naar de opdracht en wet van de eerste oorzaak. In deze zintuiglijk waarneembare orde kunnen wij bewijzen vinden van een beweging zonder veld, hoewel in het veld plaatsvindend. Vanwege de tweeledige universele wet die de lichamelijke natuur regeert, zijn er twee soorten beweging die alle lichamen aangaan. In de eerste plaats de beweging van groei of de werking zelf die het zintuiglijke bestaan manifesteert en in stand houdt; en in de tweede plaats de neiging tot de aarde die hun gemeenschappelijke middelpunt is. Deze twee bewegingen zijn tegengesteld. De laatste brengt geen veld voort, de eerste wel. De één neigt tot vernietiging, de ander tot voortbrengen. Als alle lichamelijke wezens in hun middelpunt waren, was er geen werking en geen zintuiglijk waarneembare manifestatie, geen beweging en geen veld. Deze gevolgen vinden alleen plaats, omdat de wezens van hun middelpunt gescheiden zijn. De wezens binnen het zintuiglijk waarneembare zijn er een poosje de behoeder van.

Er is dus beweging zonder veld. Er zijn alleen zintuiglijk waarneembare wezens en intellectuele wezens, en deze laatste klasse moet vanwege de essentie de ware oorsprong van beweging zijn en is dus van een andere orde dan de klasse van de immateriële lichamelijke principes die er ondergeschikt aan is. Het zintuiglijk waarneembare bestaat dus in alle werkingen die horen tot de eerste oorzaak, en in alle materiële gevolgen die eruit voortvloeien, zonder enige invloed op de zuiver intellectuele klasse. Deze laatste klasse kon dus handelen, voordat er zintuiglijk waarneembare dingen bestonden, en na hun verdwijning handelt deze klasse verder, omdat niets de werking van de eerste oorzaak heeft ontregeld. Beweging en veld houden verband met elkaar, maar in de hogere klasse hoeft er niet altijd beweging of een werking te zijn. Het veld is zonder beweging niet te begrijpen, maar beweging is zonder veld wel te begrijpen, omdat het principe van deze beweging, zintuiglijk waarneembaar of intellectueel, buiten het veld staat. Beweging is niets anders dan het gevolg of de werking. In het zintuiglijk waarneembare zijn er twee soorten beweging of tegengestelde werkingen: toename en afname, of de kracht die de lichamen van hun middelpunt verwijderd, en hun eigen wet die ernaar neigt ze nader tot elkaar te brengen.

Alle mogelijke bewegingen en veranderingen van de lichamen geschieden in de quaternaire geometrische reeks, stijgend en dalend. Het getal vier is de universele wet van allerlei wetten, allemaal de wet op alles wat op lichamen gebied of op natuurlijke wijze of door de hand van de mens in beweging is gezet. De wet van de stijgende of dalende geometrische reeks past bij de natuur, terwijl de rekenkundige reeks alleen van toepassing is op dode objecten, op verdelingen of op veranderlijke verzamelingen en niet op de enkelvoudige en levende werkingen van de natuur. Het getal van iedere werking is dus vier. Het getal van het veld is negen, hetzelfde getal dat toegepast wordt op de cirkelvormige lijn, en dus is er verband. Als zij hetzelfde getal hebben, hebben zij dezelfde maat en hetzelfde gewicht, want maat, gewicht en getal gaan altijd samen.

Het veld en de cirkelvormige lijn zijn één en hetzelfde. Dat betekent dat er in de natuur niet één rechte lijn kan voorkomen. De redenen daartoe moeten uitgelegd worden. In de eerste plaats is het principe van de lichamen wezens het vuur, maar hun belichaming komt van het water en lichamen beginnen dus met vloeistof. In de tweede plaats is het principe dat de ontbinding van lichamen teweegbrengt, deze vloeistof, en vervolgens brengt het vuur de reïntegratie ervan teweeg. De mooiste wet van de waarheid is dat de rechtstreekse orde en de omgekeerde orde een gelijk verloop hebben, maar in tegengestelde richting. Iedere vloeistof is een samenvoeging van bolvormige deeltjes, die er de eigenschap aan geeft om uit te breiden en te circuleren. De lichamen krijgen daar hun ontstaan en in hun ontbinding vertonen zij vloeibare, bolvormige deeltjes, al moeten zij in hun staat van volmaaktheid dezelfde vorm behouden die zij bij hun oorsprong hebben gekregen.

Het getal vier is het getal van de rechte lijn en ook het getal dat iedere soort beweging stuurt. Er is dus analogie tussen het principe van beweging en de rechte lijn. In deze beweging verblijft de oorsprong en werking van de lichamen en zintuiglijk waarneembare dingen. De rechte lijn is het symbool van de oneindigheid en continuïteit van de voortbrengselen van de punt waaruit deze lijn emaneert. Beweging, die het veld of de lichamelijke en zintuiglijk waarneembare dingen voortbrengt, kan niet als kenmerk toebehoren aan dit veld of er afhankelijk van zijn. De rechte lijn met hetzelfde getal als deze beweging moet dan dezelfde wet en eigenschap hebben

en zal zich nooit kunnen vermengen of samenvallen met de lichamelijke en zintuiglijk waarneembare dingen, hoewel er wel richting aan gevend, want het principe kan nooit één worden met zijn product. Het getal vier is het getal van beweging, van rechte lijn, van alles wat niet lichamen en zintuiglijk waarneembaar is; het getal negen is het getal van de uitgebreidheid en de cirkelvormige lijn die het veld vormt, dus van de lichamen en van alle delen van de lichamen als het noodzakelijke product van de beweging die in de tijd geschiedt.

Dit zijn de enige twee wetten. Er is niets in of buiten het veld dat niet passief of actief is, resultaat of principe, voorbijgaand of onveranderlijk, lichamen of niet lichamen, vergankelijk of onvergankelijk. Er is geen kromme die een verzameling rechte lijnen is en geen rechte lijn die een verzameling kromme lijnen is. En toch tracht men deze twee verschillende lijnen tot elkaar te brengen of wat genoemd wordt de kwadratuur van de cirkel. Dit is met zo verschillende principes onmogelijk, omdat de aard niet veranderd kan worden en de negen evenveel waard is als de vier en omgekeerd. Zonder breuken zijn negen en vier niet te delen, want breuken bevin-den zich niet in de natuurlijke principes der dingen. Wel kunnen zij inwerken op de resultaten die alleen maar samenstellingen zijn. De kwadratuur van de cirkel is dus onmogelijk.

Tussen de geografische lengte en de geografische breedte bestaat verschil. De geografische breedte is horizontaal en gaat van het zuiden naar het noorden. Deze breedte is cirkelvormig en variabel, en heeft het getal negen. De geografische lengte is verticaal en komt van het oosten. Deze staat vast en is altijd hetzelfde. Daarom is deze lengte het ware beeld van de rechte lijn en heeft dus het getal vier. Deze twee getallen zijn onverenigbaar, zoals wij gezien hebben. De verticale is dus niet in de horizontale te vinden, het hogere staat niet gelijk aan het lagere en het oosten is niet op het aardoppervlak te ontdekken, omdat het zijn gebied niet is. Het oosten is onveranderlijk en heeft niets te maken met het opkomen van de zon anders dan als teken, als aanwijzing van het ware oosten de loodrechte stand en dus verticaal manifesterend. Dit oosten heeft het getal vier en gevoegd bij de negen kan het de gehele ruimte omvatten. Dus door het getal negen van het veld te voegen bij het getal vier, het actieve met het passieve te verenigen, wordt het getal dertien gevormd, dat het getal van de natuur is. Vanwege het neuvaire karakter van de maan, deze hoort immers bij de aarde, zijn de lunaire berekeningen niet kloppend te maken met de solaire berekeningen. De maan heeft als satelliet van de aarde het getal negen en dit toont de functie en de bestemming ervan in het universum. De aarde is echter niet het middelpunt van de sferen van de hemellichamen maar functioneert wel als recipiënt.

Over de aarde dacht de mens deze te vergelijken met de onmetelijkheid en grootsheid van de hemellichamen, en concludeerde dat de aarde als slechts een punt in het universum weinig aandacht verdiende van de eerste oorzaak, terwijl hij als het meest waardevolle in de schepping eer aan deze aarde zou moeten bewijzen. De zintuiglijk waarneembare maat geeft niet aan dat de Schepper zijn werken moest evalueren, ook ligt de waarde daarvan eerder in de verhevenheid van het gebruik en de eigenschappen dan in de grootte en uitgestrektheid ervan. Deze gedachte gaf de mens aanleiding om zich niet waardig te achten in de ogen van zijn Schepper, en hij kon niet aannemen dat deze aarde en alles wat het universum bevat, alleen voor hem gemaakt waren. De mens mag zich als vorst van het universum beschouwen, maar hem ontbreekt de moed te werken aan het terugkrijgen van de titels hiervan, omdat de plichten hem te vermoeiend lijken. Zijn ogenschijnlijke nederigheid moet veranderen in de erkenning dat hij met reden beneden

zijn niveau is en dat hij naar dit niveau kan terugkeren. Tussen de aarde en het lichaam van de mens bestaat een analogie en deze analogie geeft het bewijs van de overeenstemming tussen hun wetten en verhoudingen, hetgeen laat zien dat zij beide hetzelfde doel te vervullen hebben. Daarom ook is het zo belangrijk dat de mens in het in goede staat handhaven van zijn lichaam zoveel belang heeft en moet hij net als de aarde weerstand bieden aan de krachten die deze voortdurend bestrijden. De aarde is even eerbiedwaardig als zijn moeder en is na de intelligente oorzaak en de mens het machtigste wezen van de tijdelijke natuur.

De opvatting van een veelheid aan werelden en universums geeft aan dat de mens alles wil scheiden en verbrekken, en dit gescheiden bestaan is niet verenigbaar met de idee die wij van de eenheid hebben. De mens als intellectueel wezen zou daar kennis van moeten hebben. Niets kan apart staan en alles hangt met elkaar samen. De mens omvat met één en hetzelfde principe alles, omdat alle lichamelijk geschapen wezens onderling eender en van dezelfde aard zijn. Alle werelden komen uit dezelfde keten voort en omdat de mens het recht heeft de hand op de eerste schakel ervan te leggen, komt hij tegelijk met alle werelden in contact. In de eigenschappen van de aarde kan de mens bovendien zien dat deze voor het zintuiglijk waarneembare of intellectuele welzijn van de mens een onuitputtelijke bron zijn. In zijn val is de aarde het eerste steunpunt, van het allerhoogste belang, want zonder haar was hij nog verder gevallen. De deugden van het principe van de aarde maken dat de mens eerbied voor de aarde zou moeten hebben en haar beschouwen als de toegangspoort tot de weg terug.

Wij maakten kennis met de getallen vier en negen, de vier als getal van de beweging of de werking en de negen als getal van het veld en de cirkelvormige lijn van het veld. Deze cirkelomtrek lijkt dan de nul, en het middelpunt ervan de één, want er is maar één middelpunt. Samen geven zij de 10. Deze cirkel kan ook beschouwd worden als een lichamelijk wezen; de cirkelomtrek is het lichaam en de punt het immateriële principe. Op hun samengaan berust het bestaan van de materie, maar zij mogen niet verward worden. Dit principe scheiden van zijn lichamelijke vorm is hetzelfde als het middelpunt van zijn cirkelomtrek scheiden, de 1 van de dertien 10 weghalen, en dan blijft de negen als getal over, als figuur de nul, 0, of de cirkelvormige lijn. Omdat de nul van zichzelf zonder waarde is, heeft hij verband met het getal negen, hetgeen de materie als schijn typeert. Ook kan niet verder dan tien worden verveelvoudigd zonder te ont-aarden, omdat aan enkelvoudige principes geen meervoudigheid kan worden gegeven. De eenheid, de één, is universeel en toont haar onweerlegbare rechten, en het getal tien droeg dit stempel het meest. De wil van de mens kan dus nooit verder uitbreiden dan tien, dan de tekens van de getallen of van de wetten van de eenheid.

Het getal negen met de materie of het cirkelvormige veld wordt teruggevonden in het samengaan van de drie fundamentele elementen die altijd alle drie samen in elk van de drie delen van de lichamen voorkomen. Hierin vindt men ook de derde macht terug. De verdeling van de cirkel in driehonderd zestig graden is niet willekeurig en wordt door de natuur gegeven, omdat de cirkel alleen uit driehoeken is samengesteld en er in het veld van deze cirkel zes van deze gelijkzijdige driehoeken zijn, of zes volmaakte producten. Wij hebben dus de 3, de 6 en tot slot de 0, samen 360. Omdat alle vermenigvuldigingen mbt de als cirkelvormend genoemde getallen neuvair (9) zullen zijn, hoeft men niet langer te twijfelen aan de universaliteit van het getal negen in de materie. Bij welk getal men het ook voegt, het zal nooit zijn aard veranderen; het

immateriële principe ervan is immers onveranderlijk en onvernietigbaar. Zo kan men in de aard van de wezens lezen, want alle wetten staan geschreven op het omhulsel, in hun functioneren en in de veranderingen ervan. De kunstmatige cirkelomtrek die met een passer wordt getrokken, wordt beschouwd als een hoeveelheid van meerdere door rechte lijnen samengevoegde punten, na elkaar gevormd en dus zonder vervlochtenheid of continuïteit. De natuurlijke cirkel echter neemt tegelijk in alle richtingen toe, want wij zien overal dezelfde kracht en macht, omdat de werking van het principe volledig en uniform moet zijn, dus weerstand en druk moeten universeel zijn. De natuurlijke cirkel is dus niet te vergelijken met de kunstmatige cirkel, want de natuurlijke cirkel wordt in zijn geheel geschapen door een explosie van het middelpunt, terwijl de kunstmatige begint bij het einde van de driehoek. De passer vormt immers een driehoek.

Het getal vier is het getal van de rechte lijn. Deze bestaat niet in de zintuiglijk waarneembare natuur en wordt als principe beschouwd, onderscheiden van het veld. De natuurlijke cirkel neemt in alle richtingen tegelijk toe en het middelpunt werpt de onuitputtelijke veelheid aan stralen buiten zichzelf. Deze stralen worden als een rechte lijn beschouwd en deze zet zich tot in het oneindige voort. Deze straal is het ware beeld van het vormende principe dat onophoudelijk buiten zichzelf voortgaat en nooit van zijn wet afwijkt. De cirkel is een verzameling driehoeken (materieel en zintuiglijk waarneembaar), het ternaire dus, en de straal is het getal van de eenheid van het middelpunt (immaterieel) of vormend principe, samen dus de immateriële quaternaire. Een nauwe band dus van het middelpunt of vormend principe met de secundaire principes, zijden van de driehoek (3). De quaternaire manifestatie vindt plaats door de emanatie van de straal buiten zijn middelpunt, zich altijd verlengend in rechte lijn. Hierbij werkt de kromme lijn altijd inperkend. De kwadratuur wordt alleen ontdekt door het getal van het middelpunt. De rechte lijn of deze quaternaire is de bron en het orgaan van alles wat lichamenlijk en zintuiglijk waarneembaar is, en dit geeft het getal vier en het vierkant of de tweede macht. Het vierkant wordt gevormd door vier lijnen, rechten of straal en derhalve quaternaire als de straal. De ware maat van de wezens bevindt zich dus alleen in hun principe en niet in het veld of hun omhulsel. Het vermelde principe geeft enkelvoudigheid en eenheid. Alle uit de immateriële quaternaire voortvloeiende zintuiglijk waarneembare dingen geven zo het enige vormende principe hiervan aan en het enige getal met deze eigenschap. Dit geeft slechts één beeld en deze figuur is het vierkant.

Deze waarheid vinden wij aangegeven in de numerieke wet, het meest intellectuele en meest vaststaande. Meer dan de quaternaire maat, meer dan een vierkant getal (kwadraat) dus, is niet te vinden in de zintuiglijk waarneembare maat. Het kwadraat is immers het product van een getal, vermenigvuldigd met zichzelf. Het vierkant als figuur is het viervoudige van zijn basis. En al is het maar het zintuiglijk waarneembare beeld van het intellectuele numerieke vierkant, waaruit het voortkomt, dit numerieke intellectuele vierkant moet het prototype en het model zijn van het andere. Dus evenals het vierkant als figuur het viervoudige van zijn basis is, moet het numerieke intellectuele vierkant (kwadraat) ook het viervoudige van zijn wortel zijn. Er is echter maar één getal dat het viervoudige van zijn wortel is, één numeriek kwadraat, dus is er maar één vierkantswortel onder de getallen. In ieder soort vermenigvuldiging vinden wij altijd in de eerste plaats de één, in de tweede plaats de eerste factor, in de derde plaats de tweede factor en tot slot het resultaat of het product dat voortkomt uit de wederzijdse werking van de

twee factoren. In alle numerieke vermenigvuldigingen kennen wij drie zaken: de twee factoren en het product, terwijl wij intellectueel slechts de één kennen, en deze één treedt nooit in het proces van de samengestelde dingen.

Het is zaak om alle decimalen vol te maken, omdat een decimaal en de quaternaire verbanden hebben. Zij hebben allebei immers het voorrecht met de één overeen te stemmen of tot de één te horen. Decimalen geven nooit nauwkeurige resultaten en decimalen en de quaternaire waarmee zij samengevoegd zijn, zijn niet de ware maat. De verdeling van de cirkel in driehonderd zestig graden is volkomen nauwkeurig, omdat deze neerkomt op het ware getal van alle vormen. De decimale verdeling die het getal van het immateriële principe van deze vormen tot uitdrukking brengt, kan in zintuiglijk waarneembare aard niet juist blijken mbt de straal of enige soort materie. Toch is van alle verdelingen die de mens kon kiezen, de decimaal de verdeling die hem het dichtst brengt bij het punt dat hij wenst. Ook hierin wordt hij geleid door de wet en het principe der dingen en is zijn keuze het gevolg van het natuurlijke licht in zich, dat er altijd toe neigt hem naar het ware te brengen. De verdeling van de straal in decimale delen bevestigt de universaliteit van de quaternaire maat.

Nu worden enkele eigenschappen van deze quaternaire onthuld. Om deze quaternaire begrijpelijk te maken wordt deze beschouwd als het zintuiglijk waarneembare en lichamelijke vierkant dat er de afbeelding en het product van is, dwz met vier aparte zichtbare zijden. Door elk van de vier zijden afzonderlijk te beschouwen, kan men zich ervan vergewissen dat het vierkant werkelijk de enige weg is, die de mens tot begrip van alles in het universum kan voeren en die de enige hulp is. De cirkelomtrek is gemaakt om de werking van het middelpunt of het vierkant te begrenzen en er weerstand aan te bieden. De cirkelomtrek houdt dus de stralen van het licht tegen. Het vierkant is het principe van het licht en zijn doel is verlichten. De cirkelomtrek houdt de mens gevangen, terwijl het vierkant hem tracht te bevrijden. De ondergeschiktheid van de cirkelomtrek veroorzaakt de mens onheil, omdat hij alle punten ervan alleen na elkaar kan doorlopen, dus het hele veld met de last van de tijd. Het vierkant, de één dus, onderwerpt hem niet aan deze wet. De rechtvaardigheid is de mens goed gezind door hem hoop en troost te bieden, want dmv de cirkelomtrek kan de mens door het hele universum reizen en toch het middelpunt niet uit het vizier verliezen en kennis blijven nemen van de deugden van het middelpunt.

Wat voortkomt uit het middelpunt of het vierkant dat er het beeld en het getal van is, is altijd onveranderlijk en altijd hetzelfde. Het vierkant is dus superieur aan alles. Omdat er maar twee lijnen zijn, de rechte en de kromme, is alles wat niet voortkomt uit de rechte lijn of het vierkant, absoluut cirkelvormig, en dus tijdelijk en vergankelijk. Hierdoor kent de mens de oneindige voorrechten van het vierkant of het quaternaire getal. Het vierkant is alleen maar het beeld en de figuur van het numerieke intellectuele kwadraat. Een deel van dit vierkant heeft invloed op de tijd en stuurt deze, en een ander vierkant (kwadraat) staat buiten de tijd, en tot wij zelf buiten de gevangenis van de tijd (overigens de kennis van de zintuiglijk waarneembare maten, ook ruimten en afstanden over de weg worden in tijd gemeten) zijn, is het ons verboden er kennis van te nemen. In de wiskunde meten de vier rechte hoeken de gehele cirkelomtrek en elke hoek duidt een speciaal gebied aan, het vierkant omvat dus het oosten, westen, noorden en zuiden.

Dit vierkant helpt de mens ook om zich te bevrijden van de duisternis over de anciënniteit, oorsprong en vorming der dingen, het ontstaan van onze aardbol en alle omwentelingen op haar oppervlak. Deze omwentelingen zijn door de eerste oorzaak toegestaan en worden onder de ogen van de tijdelijke oorzaak uitgevoerd dmv de voortdurende contractie van het slechte principe. Dit slechte principe heeft onmetelijke vermogens mbt het zintuiglijk waarneembare voor de zuivering van het intellectuele, een zuivering die de enige weg is, die tot het ware Grote Werk voert, oftewel tot het herstel van de Eenheid. Deze zuivering geschiedt in de tijd en heeft zijn tegengestelde of de reactie nodig; in de tijd vindt immers alles plaats met behulp van een reactie.

Van de eerder genoemde vier gebieden is er één dat de leiding heeft, één dat ontvangt en twee die reageren. De werking van de twee actieve tegengestelde gebieden omvat het gebied waar het vuur regeert, en het gebied waar het water regeert. Deze omwentelingen zijn het resultaat van de voortdurende strijd van deze twee vijanden. Deze twee elementen zijn vanaf de oorsprong der tijdelijke dingen tegen elkaar in actie en blijven dat tot de algehele ontbinding. Deze twee tegengestelde elementen of deze twee agentia, of deze tweeledige universele wet in de materie, zijn altijd afhankelijk van de actieve intelligente oorzaak die er het middelpunt en de verbinding van vormt en die naar eigen goeddunken de ene of de andere van de agentia in werking stellen. Ook kunnen wij te weten komen waar in deze grote omwentelingen de wonderlijke buitensporigheden van water op vuur of vuur op water vandaan komen. Als de principes van deze elementen niet langer binnen hun natuurlijke grenzen zijn, gaat de actieve intelligente oorzaak meer uit de één dan uit de ander weg door zijn eigen deugd in werking te stellen voor de vervulling van de decreten en van de rechtvaardigheid van de eerste oorzaak, en om de te grote contractie van het eraan tegengestelde principe van het kwaad invloed te laten hebben of te laten ophouden. De redenen tot de ontwikkeling die deze oorzaak in het universum bezit, moeten in haar intelligente natuur gezocht worden, en omdat deze oorzaak actief en intelligent is, laat haar activiteit de zintuiglijk waarneembare gevolgen voortbrengen door de werkingen en reacties op alle tijdelijk wezens over te dragen. Deze intelligente eigenschap kan er de verklaring van geven.

Het vierkant omvat ook nog vier niveaus die duidelijk worden door de vier seizoenen. De herfst is het seizoen van de aanvaarding, omdat dan door de wet van hun immateriële principe de kiemen voor de voortplanting naar buiten worden geworpen; dit is het eerste niveau. De twee samengaande werkingen vormen samen de conceptie; dit is het tweede niveau, dat van de winter. Het derde niveau vindt in de lente plaats, als groei of belichaming, denk aan het getal drie. En de zomer geeft de werking van de zon (hierover verderop) die de voortbrengselen tot wasdom brengt; dit is het vierde niveau. Toegepast op het universum kan de oorsprong aan de lente worden toegeschreven, maar als men nadenkt moet dit waarschijnlijk in de herfst zijn begonnen. In de zomer zal dit universum de completering van de vier handelingen van haar universele voortgang krijgen, en eenmaal bereikt, zijn actieve leven beëindigen. En naar het beeld van de vruchten zal het universum ophouden te bestaan en verdwijnen. Aan dit alles ligt de algemeen erkende wet ten grondslag dat alle dingen eindigen waar zij begonnen zijn. Als men zich het bijzondere tot aan het universele voorstelt, is het moeilijk er de wetten en tijdsduur van vast te

stellen. Wij moeten echter niet vergeten dat onze lichamelijke zintuiglijk waarneembare zon het beeld is van de feitelijke zon en met alle lichamen ontstaan heeft gekregen.

Het enige, unieke vierkant heeft zijden. De eerste van deze zijden is als basis, fundament of wortel van de drie andere zijden het beeld van het eerste wezen, uniek en universeel, dat zich in de tijd en in alle zintuiglijk waarneembare voortbrengselen heeft gemanifesteerd. Dit wezen is oorzaak en bron van ieder principe en onafhankelijk van het bestaan van deze voortbrengselen. Het getal dat erbij hoort, is het getal Eén. Welke bewerking ook, het zal altijd hetzelfde getal van de eenheid zijn, en dit getal één is zijn wortel, zijn vierkant en al zijn machten en bestaat in zichzelf, onafhankelijk van ieder ander wezen. Let wel, deling is hier niet aan de orde, want deling hoort bij verzamelingen en niet mbt een enkelvoudig getal als de één. Ook geeft optelling samengestelde dingen, en een wezen dat alles in zich heeft, kan niet samengaan met enig ander wezen. Dus materie kan niet samengaan met haar principes. Hier zijn vermenigvuldiging en machtsverheffen, evenals worteltrekken aan de orde, omdat de één het beeld is van de voortbrengende eigenschap die in ieder enkelvoudig wezen is ingeboren en het beeld van de verwantschap van ieder enkelvoudig wezen met zijn voortbrengselen. Door deze verwantschap komt de reïntegratie tot stand.

De tweede zijde behoort toe aan de actieve intelligente oorzaak die het eerste niveau van de tijdelijke oorzaken is. Haar actieve eigenschap stuurt de gang van de natuur en de lichamelijke wezens en leidt alle schreden van de mens als intellectueel wezen, eraan gelijk. Deze tweede zijde is het dichtst bij de wortel en de actieve intelligente oorzaak verschijnt onmiddellijk na het eerste wezen. Deze oorzaak heeft dus ook een tweeledig getal en is door deze tweeledige eigenschap het secundaire niveau en de eerste schrede tot manifestatie van de machten van zijn wortel. Het vierkant geeft twee punten van het grootste belang voor de mens, de kennis van de eerste universele oorzaak en de kennis van de secundaire oorzaak die deze eerste oorzaak in de zintuiglijk waarneembare dingen weergeeft en er het eerste tijdelijke agens van is. Deze secundaire oorzaak is het beeld van de eerste oorzaak met alle vermogens daarvan ten behoeve van alles wat in de tijd gebeurt.

De derde zijde van het vierkant duidt op alle resultaten, zowel die lichamen zintuiglijk waarneembaar zijn als die immaterieel zijn en buiten de tijd staan. Evenals er een voor de tijd bestemd vierkant is, is er een van de tijd onafhankelijk vierkant en zijn er resultaten die met beide vierkanten verbonden zijn. Elk heeft het vermogen voortbrengselen te manifesteren, en voortbrengselen zijn geconcentreerd in zowel de ene klasse als de andere klassen van het getal drie, dus in de derde zijde van het vierkant. Ondanks de overeenkomst in getal blijkt er een aanzienlijk onderscheid tussen de tijdelijke voortbrengselen en de voortbrengselen die dat niet zijn en rechtstreeks afkomstig zijn van de eerste oorzaak en daarom enkelvoudige wezens zijn en een absoluut bestaan hebben. De andere blijven ondergeschikt aan hun principe en hun bestaan is voorbijgaand. De tweede zijde geeft de lijn en de derde geeft het vlak, en het getal drie is het getal van de lichamen, dus bestaan de lichamen uit vlakken. Een herhaling van de bewerkingen geeft de laatste bewerking om het driedimensionale lichaam samen te stellen, dus van de lijn en van het vlak. De diepte hierin is niets anders dan de verticale richting van meer lijnen samen, anders dan de horizontale in de bewerkingen hiervoor. Diepte is altijd het voortbrengsel van de lijn en is een verzameling vlakken. De principes hebben geen van de dimensies van de materie.

De weg terug geeft de manier om lichamen terug te brengen tot hun bron en oorspronkelijke essentie.

De vierde zijde biedt als herhaling het quaternaire getal, het getal waardoor alles zijn oorsprong heeft gekregen, het getal van alles wat middelpunt of principe is. Het nu besproken vierkant heeft het tijdelijke als object en men hoeft alleen de verschillende principes die in de tijdelijke klasse handelen door de vierde zijde te begrijpen, zowel de principes die intellectuele eigenschappen bezitten als de principes die beperkt worden tot de zintuiglijk waarneembare lichamelijke eigenschappen. Wij vestigen alleen de aandacht erop dat de betrekking tussen deze lichamelijke principes en de vierde zijde van het vierkant een nieuw bewijs is dat zij in de hoedanigheid van quaternaires of middelpunten enkelvoudige wezens zijn, onderscheiden van de materie en niet vernietigbaar, hoewel hun zintuiglijk waarneembare voortbrengselen alleen samenvoelingen zijn en dus tot ontbinding kunnen overgaan. De immateriële en intellectuele principes zijn het best terug te vinden in de mens, want in hem verblijven alle in het vierkant verborgen deugden in essentie. Het vierkant is dus de ware bron van de kennis en de inzichten voor de mens. Hij leert door de vierde zijde te beschouwen er de waarde en voorrechten van en ziet de dwalingen duidelijk. Kennis aan de bron ontleen, het principe naderbij komen, hierdoor zou hij een grenzeloze vrede en een grenzeloos geluk genieten, want hij is dan in zijn element.

Nu is hij verbannen naar de laatste van de klassen van het tijdelijke vierkant en bevindt zich aan de uiterste grens van de lichamelijke natuur die vroeger aan hem onderworpen werd. Dat voorrecht heeft hij niet meer, toen hij, geplaatst tussen het vierkant binnen de tijd en het vierkant buiten de tijd, in het ene als in het andere kon lezen. Hij merkte een afschuwelijke duisternis om zich heen in plaats van het licht waarvan hij zich nooit heeft kunnen afscheiden. Deze duisternis stelt hem door het verkeerde gebruik van zijn wil en het misbruik van zijn intellectuele eigenschappen bloot aan lijden en aan alle dwalingen waartoe hij in zijn denken wordt meege-sleept.

Waar is de enige hulp die hij nodig heeft? In een onvergankelijk attribuut dat hij oorspronkelijk in zijn bezit had en dat hem niet verboden is en waarop hij zelfs recht heeft. In al zijn ontbering heeft de mens nog de eigenschappen van verlangen en wil, attributen die hij kan manifesteren, evenals het eerste principe. De eigenschappen van het eerste principe zijn even oneindig als de getallen, en de attributen daarvan moeten eveneens onbeperkt zijn. Dit eerste principe manifesteert voortbrengselen buiten de tijd, maar ook binnen de tijd, die van het eerste principe afkomstig zijn en handelen, maar die het eerste principe niet zijn. Hierdoor bestaat de wet van de tijdelijke wezens en wordt de tweeledige werking van het universum verklaard. En de attributen uiteindelijk zijn dezelfde als die waardoor de mens vroeger zijn grootsheid heeft bewezen, dus mag hij er nu nog dezelfde hulp van verwachten als hij een standvastige wil had om er gebruik van te maken en zijn vertrouwen aan te geven.

*De boven iedere waarde verheven attributen van de mens,
waarin zich de enige hulp voor de mens bevindt,
liggen in de kennis van de talen besloten.*

Hoofdstuk 7

De boven iedere waarde verheven attributen mbt hulp voor de mens liggen in de kennis van de talen, in de eigenschap dus die de gehele mensheid gemeenschappelijk bezit om gedachten over te brengen. De met de eigenschap van het spreken verbonden voordelen zijn de werkelijke rechten van de mens; hij maakt hierdoor gedachten en genegenheden waarneembaar. Het ontbreken hiervan maakt het doel van het verlangen maar zeer gebrekkig, want uit zichzelf kan men niet één gedachte duidelijk maken.

Deze taal is niet gemeenschappelijk bij alle mensen en verder gaat zij heel vaak in de uitdrukking mank vanwege het conventionele en willekeurige ervan, waardoor deze taal niet op een werkelijke eigenschap duidt en kunstmatig is. De ware aard van de talen moet dus gemeenschappelijk zijn voor alle mensen. Er zou dus één taal moeten zijn, een aanwijzing voor onze neiging tot universaliteit en eenheid ligt in de gretigheid veel talen te willen leren. In de mens zelf moet er het bewijs voor gevonden worden, dat hij gemaakt is om één taal te hebben. Wat is nu de dwaling om hem te laten zeggen dat talen alleen het gevolg van conventie en gewoonte zijn en dus verschillend, net als alle dingen op deze aarde.

Er zijn dus twee talen te herkennen: de ene zintuiglijk waarneembaar om met medemensen te communiceren en de andere innerlijk, stilzwijgend, voorafgaand aan de te manifesteren taal. De aard van deze innerlijke verborgen taal is de stem en de uitdrukking van een principe. Alle mensen moeten door dit principe geleid worden en zo zou er één uniforme ontwikkeling in allen zijn, hetzelfde doel en dezelfde wet. En dezelfde uitdrukking die volmaakt verstaan kan worden, want men vindt overeenstemming met wat men in zichzelf gewaarwordt: gelijkheid en weergave van ideeën. (Alleen de ideeën van het principe van het kwaad zijn hen vreemd). En de universele gelijkheid met het intellectuele wezen dat hen vormt. De ware intellectuele taal van de mens is overal dezelfde en essentieel één. De uiterlijke zintuiglijk waarneembare taal is het product van de innerlijke verborgen taal die in overeenstemming is met het principe dat deze taal moet sturen en altijd hetzelfde is, een gemeenschappelijke taal.

De variatie in de zintuiglijk waarneembare taal is het gevolg ervan dat het intellectuele taalgebruik van de mens verduisterd is en niet langer het werk van de zuivere hand. De mens heeft niet langer zijn licht bij zich en heeft verbinding gelegd met de eerste gedachte die hem aangeboden werd zonder overeenkomst te hebben met het ware principe. Zijn wil en zijn verbeelding zijn zijn enige hulpbronnen geweest en uit eigen onwetendheid zijn valse gidsen geworden. De zintuiglijk waarneembare uitdrukking is totaal veranderd, omdat de mens de dingen niet meer in hun aard ziet en er namen aan heeft gegeven, die van hemzelf afkomstig zijn. En deze namen waren niet meer gelijk aan die zaken, en anders dan hun natuurlijke namen. Steeds meer mensen hebben in de opeenvolging der tijden dit overgenomen en voortgezet. Zo kwamen zij ver verwijderd van hun principe te staan, en hun zintuiglijk waarneembare talen hadden niet meer dezelfde tekens en idioom. De tekens, uitdrukkingen of woorden die ons het dichtst bij de aard

der onderwerpen brengen, stemmen ons het gelukkigst. Hierin wordt de loop van de waarheid herhaald, met een eigenaam die aan hun essentie is verbonden, en behoedt voor dubbelzinnigheid, ook voor de mensen die hun verbinding met haar werken willen herstellen en daar de ware namen van willen bestuderen in de veelzeggende symbolen van de wet van de wezens. Dit taalgebruik kreeg immers zijn oorsprong in de bron.

De verborgen innerlijke uitdrukking die het intellectuele principe in ons vormt, geeft de oorsprong van de zintuiglijk waarneembare taal als het ware principe. Door simpele wetten van de materie mogen geen feiten worden verklaard, die van een hogere orde zijn en vóór de tijd hebben bestaan en na de tijd, onafhankelijk van de materie zullen blijven bestaan. Dit is het werkelijke attribuut van de mens. Dit is hem afgenomen, maar er zijn in hem sporen van overgebleven, die hem naar de bron kunnen terugbrengen als hij de moed had deze sporen schrede voor schrede te volgen. Zonder hulp van buitenaf is de mens veroordeeld tot niets doen, zelfs dmv zijn intellectuele eigenschappen. Dit betekent hem alle hulpmiddelen ontnemen, die de rechtvaardigheid hem had toegekend, waardoor zijn eigenschappen kunnen verstikken. Experimenten met kinderen, die inhielden in hun tegenwoordigheid niet te spreken, hadden tot doel de natuurlijke taal te ontdekken, hetgeen geen succes had. De zintuiglijk waarneembare natuur en de intellectuele wet nodigen de mens uit om in gezelschap te leven. Zo kan hij alle hulp ontvangen van mensen die hun rehabilitatie hebben volbracht teneinde zijn verborgen eigenschappen nieuw leven in te blazen en ze tot zijn voordeel te gebruiken.

De mens kan geen vaststaande taal voortbrengen zonder de hulp die voor hem noodzakelijk is. Toch zijn er talen onder de mensen, en wie de eerste heeft kunnen onderwijzen, heeft deze ergens anders vandaan ontvangen dan uit handen van de mensen. Taal die gevoelens van plezier en smart weergeven, hebben alleen lichamelijke sensaties als onderwerp en dit wordt ook aangetroffen in dieren. Het principe van het dier is immaterieel, omdat alle principes dat zijn, dus moet het eigenschappen bezitten, die gemanifesteerd kunnen worden, maar altijd in verhouding tot zijn eigenschappen, omdat er anders onregelmatigheid zou zijn, en in de wetten van de wezens kunnen wij geen onregelmatigheid aannemen. Door deze maat moet men dus een soort taalgebruik evalueren, waardoor dieren hun eigenschappen laten zien, die beperkt zijn tot gevoelens. Hun gewaarwordingen zijn van tweeërlei soort: goed en verkeerd, het maakt het dier blij of het lijdt. Zijn taalgebruik wordt beperkt tot één bedoeling. Dit is geen ware taal die immers tot doel heeft gedachten tot uitdrukking te brengen, en gedachten zijn het kenmerk van de intellectuele principes. Het principe van het dier is niet intellectueel, hoewel het wel immaterieel is.

De maat die er bestaat tussen de eigenschappen van de wezens en de mogelijkheden die hun verleend zijn om die tot uitdrukking te brengen, laat zien dat hun eigenschappen minder omvangrijk zijn naarmate zij door hun aard verder verwijderd zijn van de eerste schakel van de keten. Hun mogelijkheden tot uitdrukking hiervan volgen deze keten nauwkeurig, want er is uitdrukking van eigenschappen en van uniformiteit tussen wezens van dezelfde klasse, zonder welke er geen omgang of verwantschap kan zijn.

De ware oorspronkelijke taal, het kostbaarste hulpmiddel van de mens, hoort tot de eigenschappen van een hogere orde, die hij als immaterieel intellectueel wezen heeft mogen ontvangen

met zijn eerste bestaan, en dus de benodigde attributen om deze eigenschappen te manifesteren. Hiertoe behoort de kennis van een gemeenschappelijke taal voor alle denkende (pensante) mensen, ingegeven door een en hetzelfde principe waarvan deze taal het ware teken is. Men moet echter niet aan de ene klasse toeschrijven wat hoort tot de andere. De universele taal is gegeven door een en hetzelfde principe waarvan deze taal het teken is. De mens ziet deze taal niet meer in zijn geheel, omdat de attributen die erbij hoorden, hem zijn afgenomen; en zo ziet hij de onveranderlijke taal niet meer. Maar met moed en inspanning kan hij altijd proberen zijn eerste schreden terug te krijgen. Dan begrijpen door eeuwen en grote afstanden gescheiden mensen elkaar. Ook krijgt men kennis van de wetten en principes door hun rechtvaardigheid, en krijgt men onder andere kennis van hun reïntegratie. De voorrechten die zij verschaffen, zijn ontelbaar. De universele verwantschap van de principes kunnen in het boek met tien bladzijden door de geest worden gezocht, hoewel de mens de intelligentie en de werkelijke sleutel is ontnomen. Verbanden kunnen worden waargenomen tussen de eigenschappen van dit boek en de eigenschappen van de onveranderlijke unieke taal, en hierin kan de sleutel tot kennis liggen, want het boek bevat alle kennis en is de taal waarover wij het hebben, het ware Alfabet.

Er zijn middelen waardoor deze taal zich manifesteert, er zijn er twee, mondelinge expressie en letters of schrift. De een bereikt de mens via het gehoorzintuig, de ander via het gezichtszintuig. Deze zintuigen zijn verbonden met intellectuele handelingen in de mens, omdat het dier immers geen intelligentie heeft in de zin van de mens. De in zijn oorspronkelijke staat aanwezige zintuigen waardoor alles tot stand kwam, maar zonder de verscheidenheid in de uitwerkingen. Het schrift overbrugt afstanden tussen mensen, want het gezichtszintuig staat beneden het gehoorzintuig en de mens ontvangt via het gehoor dmv het woord de levende verklaring of het intellectuele van een taal. Het schrift biedt aan de ogen alleen de dode uitdrukking van materiële zaken. Dmv woord en geschrift die kenmerkend zijn voor de ware taal, kan de mens zich bekwamen in alles mbt de oudste dingen. Zo zou hij de oorsprong van alle talen op aarde duidelijk zien en alle afwijkingen die verband hielden met de duisternis en onwetendheid van de volkeren. De rechtvaardigheid van de hand gaf de eerste taal om hun chaos op orde te brengen. De taal vraagt als prijs de volledige opoffering van de wil van de mens en is alleen begrijpelijk voor wie niet langer aan zichzelf denken, teneinde de wet van de mens en de het universum regerende actieve intelligente oorzaak volledig op zich in te kunnen laten werken.

Er is in de intellectuele wezens een eender taalgebruik en de realiteit ervan wordt in de mens zelf aangetoond. De veelheid aan talen is alleen mbt de zintuiglijk waarneembare uitdrukking verschillend, zowel in taalgebruik als in schrift. Maar wat het principe betreft, er is er niet één die is afgeweken. Alle volkeren hebben dezelfde taal met een gemeenschappelijke orde: agens, werking en product. Deze talen worden door de grammatica gestuurd. Deze grammatica is een gevolg van de orde die samengaat met onze intellectuele eigenschappen en die verwant is aan de innerlijke taal. Deze grammatica is de onveranderlijke regel, de wet, teneinde regelmaat te geven. Als de grammatica handelt, is zij immers altijd juist, of zij zegt niets. Delen hiervan zijn in de opbouw van de gedachtegang onveranderlijk, fundamenteel en onontbeerlijk, en er zijn er drie. De andere delen zijn bijkomend. De drie fundamentele delen van de gedachtegang zijn het actieve zelfstandig naamwoord of voornaamwoord, het werkwoord en tot slot het passieve zelfstandig naamwoord of voornaamwoord. De drie tekens hebben zelfs in de ware taal niet

dezelfde volgorde. Deze tekens zijn zintuiglijk waarneembaar, en het zintuiglijk waarneembare kan nooit hetzelfde verloop hebben als het intellectuele. Het voortbrengsel kon nooit ontvanke-lijk zijn voor dezelfde wetten als zijn vormende principe. De superioriteit van de ware taal boven de andere talen bestaat erin dat haar zintuiglijke uitdrukking nooit is veranderd en de wetten volgt, die zonder aantasting kenmerkend zijn voor haar essentie. Want zij is verwant aan de aard der dingen en die is onveranderlijk. Er is echter één teken dat de twee andere verbindt, dat het beeld is van de handelingen en het kwik bij de lichamelijke principes. Dit is wat men in de grammatica het werkwoord noemt en waarop al het zintuiglijk waarneembare wordt geba-seerd. Hoe krachtiger en expressiever het is, hoe zintuiglijker de eruit voortvloeiende resultaten zijn. En het kan de uitdrukking versterken of verzwakken. Het is zijn hulp die nodig is en men moet dus WERKWOORDEN. Wij hebben hier één van de wetten waaraan alle wezens die het voorrecht van het woord hebben, zich moeten onderwerpen en waarom alle volkeren dus één taal hebben, hoewel de wijze van uitdrukking verschillend is. Alle andere delen, bijvoeglijk naamwoorden bij naamwoorden als kwaliteiten ervan en bijwoorden bij werkwoorden of han-delingen, zijn in de opbouw van de gedachtegang bijkomend, specificerend en aanvullend.

Er is een onuitputtelijke bron van inzichten en waarheden te ontdekken in de verwantschappen met het principe. Zo is het verschil tussen zn en bn duidelijk: het ene is het wezen of het inge-boren principe en het andere drukt de eigenschappen uit binnen het principe. Samen wachten zij op een hogere werking die hen nader tot elkaar brengt en verbindt. Het denken zelf, en de intelligentie, kan naar eigen goeddunken uitbreiden, verminderen of terugtrekken. Het bn kan niet zonder principe blijven voortbestaan, hetgeen het zn wel kan. Het immateriële lichamelijke wezen kan onafhankelijk van de zintuiglijke waarnemingen blijven voortbestaan. Dit geeft de eeuwigheid van de principes van de materie weer, hoewel de materie niet eeuwig kan zijn, omdat het niets meer is dan een bn. In de naamvallen kunnen de zes belangrijkste wijzigingen van de materie gevonden worden. De enige, universele taal die aan de mens is gegeven, kan niet benoemd worden. Ieder woord draagt de ware betekenis van de dingen met zich mee en deze ware betekenis is het onderwerp van de heilwensen van alle mensen. Deze betekenis is duidelijk in hen gegrift. De kennis ervan vertoont verwantschap met hun eigen essentie en uit hoofde van deze taal alleen al zijn zij mensen.

Deze taal doet zich op twee manieren kennen, evenals andere talen: door mondelinge expressie en door schrift. Alle werken van de mensen droegen haar stempel en wij doorlopen er enkele van om het verband dat zij met hun bron hebben, beter te zien. Het eerste omvat alles wat beschouwd wordt als product van aanleg, verbeelding, redeneren en intelligentie en vormt het onderwerp van alle genres van literatuur en schone kunsten. Deze zijn allemaal geïnspireerd door hetzelfde motief, dat is om hun onderwerp te laten zien. In een innerlijk en universeel samengaan kunnen hun voortbrengselen meer kracht en samenhang vinden, ondanks verschil-lende eigenschappen. Dit maakt dat hun vruchten zo verschillend kunnen zijn en niet op elkaar lijken. Er heerst dus een verband tussen hun verschillende soorten voortbrengselen; deze zijn allemaal een aanwijzing voor dezelfde oorsprong. De voortbrengselen kunnen tot twee klassen worden teruggebracht, waaronder alle vallen: iets intellectueels en iets zintuiglijk waarneem-baars, en heeft in elk geval één als onderwerp. Aan deze eerste klasse kennen wij alles van de rede toe of alles wat alleen door axioma's te werk moet gaan. Aan de tweede klasse wijzen wij

alles toe wat tot doel heeft op het hart indruk te maken. In de werken van de mens vinden wij sporen terug van alles wat over de juistheid en de kracht van haar uitdrukking en over haar universaliteit is gezegd.

Over poëzie kan gezegd worden dat zij de meest sublieme van de voortbrengselen van de eigenschappen van de mens is, die hem het dichtst bij zijn principe brengt, omdat zij hem het best de waardigheid van zijn oorsprong bewijst. Dit heilige taalgebruik veredelt door zich te verheffen naar zijn ware doel. Evenals het zijn waardigheid verliest door zich te verlagen tot verachtelijke onderwerpen waarmee de mens bezoedeld wordt. Zij is aangekondigd als het taalgebruik van behoeders van de betrouwbaarheid en het behoud van de mensen vanwege de verhevenheid als toepassing op de Schepper van alles. Dit taalgebruik staat los van de triviale vorm als overdadige versiering teneinde in te werken op de eigenschap van de zintuiglijke waarneming, maar bereikt ook onze ware gevoeligheid. De bevoorrechte mensen, gevoed door de aanwezigheid van de waarheid, schilderden een uit zichzelf levend vuur dat zichzelf onophoudelijk schept en dus altijd nieuw is. In poëzie als deze zien wij het meest volmaakte beeld van de universele taal. Zij heeft als principe een verterend vuur dat alles verzacht, oplost en in vuur en vlam zet. De wet der dichters luidt: niet zingen wanneer zij er niet de warmte van voelen. De gedachte die haar voortbrengt, moet op het hoogste niveau van verheffing zijn en de eerste van de mensen is waarschijnlijk de eerste onder de dichters geweest. De conventionele maatstaven die de mensen in hun poëzie gebruiken, hoe onvolmaakt zij ook lijken, geven ons de nauwkeurigheid en juistheid aan van de ware taal waarvan gewicht, getal en maat onveranderlijk zijn. Door onderzoek van de eigenschappen die bij deze verheven taal horen, kunnen wij het dichtst haar prototype benaderen en dan kunnen wij tot in haar bron lezen. En men zou kunnen zien dat het gebruik van poëzie voor het bewieroken van mensen profanatie is, en dat het afgoderij is om haar aan hartstocht te wijden.

Het schrift bestaat uit letters. Deze zijn even uitgebreid en gevarieerd als alles wat in de natuur verborgen ligt. Alle wezens kunnen als teken dienen en dit voert tot een dergelijk immens aantal dat de mens deze niet in het geheugen kan bewaren vanwege hun hoeveelheid, maar ook vanwege hun grilligheid. Bovendien brengt de natuur alle dagen nieuwe dingen voort hetgeen de oneindigheid der dingen toont, maar ook de limiet en de ontbering van onze soort die niet alle letters van het alfabet kan kennen. Alle verdere schakeringen mbt de materiële lichamen kunnen even zovele verschillende betekenissen hebben. Alleen bij de heilige waarheid zijn deze te zien en ze moeten in behoedzaamheid en in stilte eerbiedigd worden. De enorme massa aan letters, in de natuur begrensde wezens, maakt dat geen van deze letters haar oorsprong alleen in deze natuur kan hebben. Net als bij de talen kunnen zij nooit buiten deze grenzen treden, omdat immers buiten haar niets zintuiglijk waarneembaars is. Altijd moeten zij alle tekens van hun conventie in lijnen en figuren beschouwen, een duidelijk bewijs dat de mensen niets kunnen bedenken.

De schilderkunst die, ontstaan uit de letters van de unieke taal, even oud als de tijd, net als de poëzie ontstaan vond in de mondelinge uitdrukking van de taal, vond haar begin in kopieën die de voornaamste nauwkeurigheid ontbeerden, en zo ontstonden verschillen en veranderingen, en werden de letters door elkaar gehaald. De mensen zouden alleen de kopieën van de eerste letters hebben moeten nabootsen als model, omdat die de aard der dingen nog tot uitdrukking brachten.

Maar de mens zocht zijn modellen niet langer in nuttige en heilzame onderwerpen die hem als gidsen zijn zuivere oogmerk zouden helpen verwezenlijken, maar in voorbijgaande en bedrieglijke vormen. Zo went de mens zijn ogen aan wat vreemd voor hem is en verliest hij de idee van wat voor hem kenmerkend is. De onderwerpen waar de mens zich op toelegt, zijn slechts uiterlijke schijn, en de kopie die hij hiervan maakt, staat nog lager dan het model. De gebruikelijke schilderkunst is niets anders dan de uiterlijke schijn van het uiterlijke voorkomen. Zoals gezegd: de mensen bedenken niets. En zich verlaten op de verbeelding, geeft dat iets wat buiten de natuur ligt of geschapen is? En de monsterlijke samenvoegingen die de natuur niet verschaft, zijn dat niet transposities, ontstaan uit het geven van een andere plaats aan de dingen? Zo is deze schilderkunst het bewijs van het hogere schrift dat behoort tot de enige universele taal. Deze schilderkunst met haar overeenkomst met de zintuiglijk waarneembare natuur in alles wat zij weergeeft, omvat alle wezens van het universum en helaas ook de hogere wezens, hoe afkeurenswaardig. Zij maakt eigenschappen alleen duidelijk via zintuiglijk waarneembare materiële lijnen ipv via de zintuiglijke waarneembare eigenschap van zijn intelligentie. De hogere wezens bestaan immers niet in het gebied van de lichamen. Welke gedachten laten deze beelden wel niet ontstaan? Hier ligt één van de rampzaligste gevolgen van de onwetendheid van de mens, die hem in duisternis houdt. En wat kan dode materie en lijnen verbeelden van de enkelvoudigheid van de wezens, waarvan de mens geen kennis heeft en die dus het verschrikkelijkste bijgeloof tot gevolg heeft. Zo brengt de mens zich op een dwaalspoor naar afgronden waar hij al spoedig de randen niet meer van ziet. Omdat hij de modellen die hij had moeten kiezen, uit het oog verloren heeft, heeft hij zelfs hun bestaan niet meer vermoed. Deze ware taal is de enige die hem in zijn rechten kan herstellen en de principes van de rechtvaardigheid duidelijk kan maken, en hij heeft dan alle ogenblikken van zijn leven te besteden aan de zorg deze kennis terug te krijgen van deze taal die het ware domein van de mens was. Men reikt hem onophoudelijk de hand om hem er naartoe te leiden. Er wordt alleen door de goedheid van dit principe van hem gevraagd om de twee onderscheiden wezens die hem vormen, niet aan elkaar gelijk te stellen en het verschil te zien tussen de principes van de natuur onderling en het verschil dat zij hebben met de tijdelijke oorzaak die boven deze natuur staat, dus geloven dat de mens geen materie is.

Muziek als voortbrengsel van de ware taal is het product dat zich voegt bij de mondelinge uitdrukking van de ware taal en is voor de mensen alleen nog maar het symbool van werkelijke harmonie. In onze kunstmatige muziek imiteren wij de nauwe betrekking die de fundamentele wetten van de ware muziek vormt. Hierin blijven wij altijd verre beneden ons model. Het volmaakte akkoord is in de muziek het beeld van de eerste eenheid die alles in zich bevat en waaruit alles afkomstig is. Deze is uniek en volkomen vervuld van zichzelf zonder andere klanken nodig te hebben dan zijn eigen klanken. In zijn wezenlijke waarde is dit akkoord als eenheid onveranderlijk. Transpositie van klanken eruit hoeft niet beschouwd te worden als een verandering, want er worden geen nieuwe klanken ingevoerd. Het kan dus de ware essentie ervan niet veranderen. De eerste drie klanken zijn twee met elkaar verbonden tertsin intervallen, wat aangeeft dat geen lichamen het bestaan kan ontvangen of behouden zonder hulp van een ander lichamen. De twee tertsen worden overtroffen door een kwartinterval met als eindklank het octaaf dat een herhaling van de basisklank is. Dit quaternaire interval is zo het belangrijkste agens van het akkoord, boven de twee tertsen geplaatst, en evenals de actieve

intelligente oorzaak ziet het toe op de tweeledige wet van alle belichaamde wezens. Het kan net als deze wet geen vermenging dulden. Het octaaf sluit de toonladder af en is nodig om te weten wat de alfa en de omega is. Het octaaf is het eerste agens of het eerste orgaan waardoor tien ons ter kennis kon komen. Het zintuiglijk waarneembare beeld kan niet gelijk zijn aan het principe; dan zou de kopie gelijk zijn aan het model. Het geeft wel het principe weer. Daarom zijn beide tertsen verbonden. De kwart heerst over beide lagere tertsen die het beeld zijn van de tweeledige wet die de elementaire wezens bestuurt. Beide tertsen geven ons de toestand van de vergankelijke dingen van de lichamelijke natuur aan en de laatste klank, gevormd door het quaternaire interval is een nieuw beeld van het eerste principe en herinnert ons aan zijn enkelvoudigheid, grootsheid en onvergankelijkheid vanwege plaats en getal. In het voorbijgaande klinken ervan schildert hij aan de intelligentie de stabiliteit van zijn bron. In de intervallen van het volmaakte akkoord vindt men in het samenvoegen alles wat passief is en alles wat actief is, alles wat bestaat dus en wat de mens kan bevatten. En ook nog de bron en de oorsprong. Dit is vóór de tijd tussen de twee principes tot stand gekomen en manifesteert zich iedere dag in de tijd.

Het septiemakkoord ontstond toen de hogere dominerende klank van het volmaakte akkoord, het slotoctaaf, is weggelaten en een andere klank in zijn plaats is ingevoerd. Dat is de klank die eraan voorafgaat en wordt het septiemakkoord genoemd, dat het dissonante akkoord laat ontstaan. Zo is het voortdurende spel, de strijd, tussen het volmaakte consonante akkoord en het dissonante septiemakkoord, en alle dissonante akkoorden, geboren. In de lichamelijke natuur zijn er twee principes die onophoudelijk tegenover elkaar staan, want de natuur kan zich alleen maar staande houden met behulp van twee tegengestelde werkingen waaruit strijd en geweld voortkomen, een mengeling van ordelijkheid en wanorde, waarvan de harmonie bestaat uit consonanten en dissonanten, en deze vormen alle muzikale producties. Deze allegorie geeft aan dat het kwaad op het punt van ontstaan was gebleven als het volmaakte akkoord binnen zijn ware aard was gebleven. De op het zintuiglijk waarneembare gebaseerde muzikale orde is het product van verscheidene werkingen en als zodanig binnen zijn eigen wet niet gelijk aan de hogere orde die hij weergeeft.

Door deze septiem in de plaats te stellen van het octaaf zagen wij dat dit het plaatsen van het ene principe naast het andere principe was. En dat geeft wanorde. Deze septiem die dissonantie voortbrengt, is tegelijk de klank die aan het octaaf voorafgaat. Er is nog een dissonant, de seconde die deze eigenschap heeft, en het oor wordt iedere keer onaangenaam getroffen als deze twee tonen naast elkaar klinken. Meer zijn er niet; alleen deze twee, de seconde en de septiem, geven twee dissonanten. Alle zintuiglijk waarneembare dingen kunnen alleen ontstaan krijgen door twee dissonanten. Er is geen andere bron voor de wanorde en het getal dat met deze twee soorten dissonanten verbonden is. De septiem is eigenlijk de none, want hier gaan drie duidelijk waarneembare tertsen samen. En negen is het getal van het veld en de materie. Het getal van de consonanten of klanken die met de grondtoon harmoniëren, is vier: de terts, de kwart, de reine kwint en de sext. Er zijn rechtstreekse verbanden met de Eenheid die de universele harmonie met deze quaternaire consonant aantonen, en zonder haar is het onmogelijk dat enig wezen in goede staat blijft bestaan. Hoewel de septiem afleidt van het volmaakte akkoord, is zij het ook waardoor crisis en omwenteling plaatshebben. Hieruit ontstaat weer orde, want men moet terugkeren naar het volmaakte akkoord. Het verloop van de lichamelijke natuur is alleen een

aaneenschakeling van onregelmatigheden en verbeteringen, dus o.a. dissonanten. Deze wet is ook van toepassing op het gehele universum, want dwang heeft het doen ontstaan en dwang zal er de vernietiging van teweegbrengen. Daarom zal een muziekstuk altijd eindigen met het volmaakte akkoord van de eenheid met vrede en rust en de principes. Zo hoeft de mens dus niet bang te zijn voor de dood die een einde maakt aan zijn staat van verwarring en hem terugvoert naar zijn vier consonanten.

Dit zijn een paar verbanden tussen muziek en de belangrijke waarheden. Zo zou men om de toonhoogte te kunnen krijgen gebruik moeten maken van de stemvork. Zonder deze stemvork is er niets vaststaands op dit gebied en zijn de numerieke betrekkingen van de kunstmatige stemvork met de klanken ook niet echt en zijn de numerieke waarden die aan verschillende klanken kunnen worden toegekend, twijfelachtig. Wil men het trillingsgetal van snaren of andere klanklichamen toetsen, is een vaste stemvork absoluut noodzakelijk. Er moeten dus klanklichamen zijn, die hetzelfde zijn. Maar deze mogelijkheden zijn niet aan de mens gegeven, omdat de materie alleen relatief is en dwalingen het resultaat zouden zijn. In de materie zijn de principes van harmonie niet te vinden, omdat de materie niet vaststaat en geen principe kan bieden. Alleen in de aard der dingen is de waarheid te lezen vanwege de stabiliteit. De mens hoeft alleen het richtsnoer te volgen dat zich in de tweeledige betrekking van het octaaf bevindt, of in de tweeledige reden die op alle wezens geschreven staat en waaruit de drieledige reden afstamt. Dit doet voor hem de tweeledige werking van de natuur herleven, en de derde tijdelijke oorzaak die over de twee andere is gevestigd.

Net als andere zintuigen is het zintuig van het gehoor ontvankelijk voor gewoonte. Naast alle schoonheden waartoe de muziek in staat is, heeft zij ook een strikte wet. Dat is de strenge maatvoering waarvan zij niet kan afwijken. Dus heeft zij een waar principe, en de hand die haar leidt, staat boven het vermogen van de zintuigen, want die hebben niets vaststaands. Door dit principe is zij verbonden met haar bron die de eerste en universele taal is, die dingen aanduidt zoals zij zijn. Daarom is de muziek de ware maatvoering van de dingen geweest, zoals het schrift en het woord de betekenis ervan tot uitdrukking brachten. Door haar los te zien van haar bron en alleen in gekunstelde sentimenten of vage ideeën onderwerpen voor de muziek te zoeken, is zij beroofd van haar voornaamste steun en middelen. Zo is zij onvolmaakt en zijn er kopieën gemaakt zonder het model voor ogen te hebben. Men moet de intelligentie van de mensen plaatsen boven wat de zintuigen horen. Er zijn producties van een andere orde en volgens de regels. Maar toch pakt de kunstmatige muziek ons vanwege de meerdere of mindere overeenstemming en veroorzaakt meer of minder emotie bij ons.

De exactheid van de maat geeft de universaliteit van de wet weer. De maat heeft haar plaats bij de intellectuele eigenschappen van de mens en hoort tot de wetten die hem leiden. Deze intellectuele eigenschappen zijn het evenbeeld van de eigenschappen van het hogere principe waaruit de mens alles heeft. En dus ook zijn maat en zijn speciale wetten. De lagere zintuiglijk waarneembare dingen zijn hieraan onderworpen en dientengevolge is deze maat een streng leidsman van de muziek. De onveranderlijke maat is aan de zintuiglijk waarneembare dingen toegewezen en zij is een steunpunt en verlicht zware arbeid bijvoorbeeld. Deze werking moet echter altijd de werking van een hogere wet ontvangen. Teruggebracht tot de muziek zien wij dat deze wet die het verloop van de muziek regelt, op twee manieren tot uiting komt in twee

soorten maatvoering: de tweetelsmaat en de drietelsmaat. Alle andere onderverdelingen zijn veelvoudigen van deze twee maatvoeringen. Een eentelsmaat kunnen wij niet aannemen, omdat de zintuiglijk waarneembare dingen niet het resultaat kunnen zijn van één werking, maar alleen door gebundelde werkingen samen. Het is zeer instructief de combinatie van twee en drie tellen na te gaan mbt alles wat lichamen bestaat. Hier zien we weer de tweevoudige reden en de drievoudige reden leiding geven aan het universele verloop der dingen. Er is veel meer kennis, maar die kan alleen de prijs zijn van het verlangen en de inspanningen van de mensen.

Om de maat te weten moet men wachten tot de eerste maat klaar is, tot de tweede maat dus begonnen is. Dit geeft de waarheid aan dat in de natuur de eigenschappen van de zintuiglijk waarneembare dingen niet vaststaand maar betrekkelijk zijn, en de eigenschappen zich door elkaar staande houden. De ondergeschiktheid van alle zintuiglijk waarneembare dingen en dus ook de kunstmatige muziek omvatten alleen passieve werkingen en hun maat is alleen bekend in verhouding tot andere maatvoeringen. Van de dingen van een hogere orde openbaart deze maat zich met meer verheven trekken. Ieder wezen met een eigen werking heeft binnen zijn wetten een maat. De maat die erbij hoort, kan nooit dezelfde zijn en eenvormigheid van maat binnen de muziek en de zintuiglijk waarneembare dingen moet niet binnen deze klasse gezocht worden. Binnen de vergankelijke natuur is alles afhankelijk en is de uitvoering de samenvoeging van verscheidene, aan dezelfde wet onderworpen agentia. Deze agentia dragen altijd bij tot hetzelfde doel en brengen altijd gelijkvormig resultaat voort, wanneer zij voor de verwezenlijking van hun werking geen verstoring ondervinden.

In de onvergankelijke natuur is alles levend en enkelvoudig en iedere werking draagt al haar wetten met zich mee. De hogere werking regelt zelf haar maat ipv dat de maat de lagere werking regelt, of de werking van de materie en van de passieve natuur. Wij zien zo het oneindige verschil tussen de kunstmatige muziek en de levende uitdrukking van de ware taal die de machtigste van alle middelen is, die bestemd zijn om ze in hun rechten te herstellen. De unieke onveranderlijke taal draagt haar wetten met zich mee, en altijd iets rechtvaardigs en overeenkomstigs met het principe dat er gebruik van maakt. De andere worden door de in duisternis verkerende mens voortgebracht. De mens ziet dus dat zijn werken nooit dezelfde degelijkheid zullen hebben als de ware werken, omdat hij niets kan maken dan door imitatie. Van het model bestaan echter vele kopieën die verschillend zijn. En de mens zal weten dat dit model dat in het middelpunt is, altijd hetzelfde blijft, evenals het principe waarvan het de wetten en de wil tot uitdrukking brengt. Bij het dichterbij komen ziet men al deze verschillen vervagen, want verschillen bestaan, omdat men ervan verwijderd is. De eigenschappen van de onschatbare kiem, deze ware, enkelvoudige en onverwoestbare kiem, die in hemzelf is, worden ontluisterd en versluierd door gewoontes. Als de mens voldoende kracht heeft om deze te boven te komen, dan zou hij een voor al zijn medemensen gemeenschappelijke taal hebben als de essentie die hen vormt en een universele overeenkomst tussen hen vestigt.

De eenheid van het principe en de essentie van de mensen maakt de eenheid in hun taal duidelijk. Vanwege de rechten van hun aard kunnen zij dezelfde opvattingen mbt de wetten van de wezens, de werkelijke regels van rechtvaardigheid, hun religie en erediens hebben als zij het gebruik van hun intellectuele eigenschappen die gericht zijn op hetzelfde doel, kunnen terugkrijgen. Dit attribueert kan werken door een uniforme wet, overeenkomstig de diepe eenheid van

hun kennis. Hoe één en machtig moet deze taal zijn. Dit is de enige weg die leidt tot eenheid en de bron, dus naar de wortel van het vierkant of dit quaternaire getal. De mens heeft tot taak alle zijden ervan te doorlopen. Dit universele symbool moet voor de mens nog belangwekkender verbanden hebben met hem persoonlijk. Men ziet de verwantschap met de vierde bladzijde van de tien bladzijden van het Boek van de Mens dat vroeger toegankelijk en begrijpelijk was en waarvan hij nu de bladzijden niet meer kan lezen of begrijpen dan na elkaar in de tijd. Zie het verband met het machtige wapen uit de glorie tijd en de overeenkomst met dit rijke middelpunt hieruit. En hieraan herinnert het vierkant ons. Dit uit het middelpunt voortkomende vierkant meet de gehele cirkelomtrek; de mens omvatte binnen zijn rijk alle gebieden van het universum. Vier lijnen, vier verbindingslijnen tot aan de vier windstreken van de horizon, vier muzikale consonanten die het midden van de toonladder innemen en de harmonie dragen. De troon van de mens stond in het middelpunt en hij bestuurde van hieruit de zeven instrumenten van zijn glorie, de zeven bomen. Het vierkant, het ware teken van de plaats van zaligheden, is bekend als Aards Paradijs. En de mens kan het einde niet bereiken en zelfs niet één schrede op deze weg zetten zonder dat een andere hand dan de zijne de ingang voor hem openstelt en hem steunt.

Deze machtige hand is de intelligente actieve oorzaak waarvan het oog alles ziet. De sleutel voor de mens is om in te zien dat hij haar hulp onontbeerlijk nodig heeft om in zijn rechten terug te keren. De eerste van zijn plichten is zijn wankelende wil en zijn verkeerde inzichten af te zweren en zich te baseren op deze machtige oorzaak die de enige gids is, die hij heeft. Haar oog gaat altijd over hem, want deze mens is voor haar oneindig waardevoller, omdat hij van dezelfde essentie is als zij en onvergankelijk, net als zij. Van alle wezens die in verwantschap met het vierkant staan, heeft de mens het voorrecht van het denken, terwijl deze vergankelijk natuur in haar ogen als iets onbeduidends en als illusie geldt. Deze oorzaak bewoont en regeert oppermachtig dit rijke vierkant zonder welk de mens nooit rust of de waarheid zal vinden. Door haar te naderen komt hij dicht bij het enige ware licht en vindt hij alle kennis, ook over zichzelf. Deze oorzaak komt voort uit de bron van alle getallen en openbaart zich met name door het getal van dit vierkant, dat tegelijk het getal van de mens is. Dit onuitsprekelijke wezen, de sleutel tot de natuur, liefde en vreugde van de enkelvoudigen, de toorts van de wijzen, steunt de mens bij al zijn schreden. De Naam van dit wezen met alle deugden, het is aan de intelligente mensen deze waarheid te begrijpen. In het Frans: C-H-R.

(Echter, in 'The Unknown Philosopher', Saint-Martin), geschreven door Arthur Edward Waite, stelt deze het volgende: De Actieve en Intelligente Oorzaak wordt in ander werk van Saint-Martin de Hersteller genoemd, echter zeer sporadisch. De Hersteller is niemand minder dan de Christus. Letterlijk wordt in dit werk Saint-Martin aangehaald: 'Tous les hommes sont des C-H-R'. In het Franse bronboek is het dus verkeerd overgenomen, en dus ook in de vertaling. Maar nu is het volkomen duidelijk.)

BEGRIPPEN, DOOR SAINT-MARTIN GEBRUIKT, EN HUN BETEKENIS

Enigszins op volgorde van de zeven hoofdstukken van het boek 'Over Dwalingen en over de Waarheid'.

Kennis: Met een hoofdletter. De Kennis die de mens in oorsprong met God deelde, want hij was één met God. Na de plichtverzaking van de mens ontbeerde hij als straf deze Kennis. Hij kan deze Kennis echter terugwinnen, omdat de herinnering eraan als kiem in de mens is ingeboren. Voorwaarde is wel Mens van Verlangen te zijn en de benodigde inspanning onafgebroken te verrichten om hersteld te worden in de oorspronkelijke vermogens (Re-integratie).

Wetenschap: Het weten rond zintuiglijk waarneembare zaken, maar verklaard uit de materie zelf, zonder uit te gaan van een hoger, leidend Principe. Dit is onmogelijk omdat het Principe uitgesloten wordt in het bedrijven van de wetenschap.

Materialisme: De opvatting dat alleen materie antwoorden geeft en dat alleen materie belangrijk is, met andere woorden, het zintuiglijk waarneembare is uitsluitend de richtsnoer.

Bron: Eerste Principe, eerste Oorzaak, Oorsprong, Waarheid, God.

Oorsprong: Idem

Principe: Er zijn allerlei Principes, er is echter één hoogste Principe, één eerste Oorzaak, één Oorsprong, waarbij alle andere Principes een echelon of meer lager zijn. Principes zijn enkelvoudige wezens, niet samen te voegen en niet te delen.

Actieve Intelligente Oorzaak: direct na de eerste Oorzaak komend, het hoogste agens na de eerste Oorzaak, in opdracht hiervan handelend en eigen aan de mens. Bedoeld wordt de Hersteller, dus de Christus: Tous les hommes sont des C-H-R.

Vormend Principe: Hieruit komt een product of voortbrengsel in opdracht van het Eerste Principe, de Eenheid, voort. Het product kan nooit gelijk zijn aan zijn Principe en is er altijd ondergeschikt aan. Bovendien zijn voortbrengselen onderworpen aan de wet van de tijd en dus aan verval. Het Principe is dit nooit.

Ingeboren Principe: De eerste mens kreeg het ingeboren Principe van God mee bij zijn val. Deze ingeboren Principes bevatten dezelfde eigenschappen als God. De mens moet dat alleen maar weten.

Tegengestelde Principes: Het ene Principe werkt het andere Principe tegen of sluit het uit, denk aan goed en kwaad, licht en duisternis.

Secundair Principe: Principe dat ondergeschikt is aan een hoger Principe.

Waarheid: Met een hoofdletter synoniem gebruikt voor het Eerste Principe

Onwetendheid: Het gebrek aan besef of de ontkenning van het bestaan van de Kennis en van de wegen daartoe. Onwetendheid is de grootste belemmering voor de mens op weg naar Re-integratie.

Licht: Aangewend voor het besef en het bezit van de Kennis, het Goede, het Goddelijke. Duisternis is het tegengestelde hiervan.

Verlangen: De onstuitbare wens om tot de Kennis te geraken. Dit verlangen wekt in het hart van de mens op tot doorzetten en inspanning verrichten. Helemaal doordrongen zijn van het Verlangen geeft de Mens van Verlangen.

Ontsluieren: De sluier van onwetendheid afrukken om het Licht te ontmoeten.

Versluieren: Met een sluier bedekken, vaak noodzakelijk om het weten niet of niet te snel te laten geschieden.

Dwaling: Op basis van het zintuiglijk waarneembare conclusies trekken op gebieden die niet tot het zintuiglijk waarneembare behoren, hetgeen verkeerde gevolgen heeft en tot dwaalwegen leidt.

Keuze: De mens heeft bij zijn val de vrije wil gekregen van God, een vrije wil die God zelf niet heeft, want Hij ziet alleen het Goede. De mens heeft zo de mogelijkheid om het Kwade te kiezen, sterker nog hij is gedwongen om steeds maar weer een keuze te maken tussen het goede en het kwade. Deze keuze zou als een straf kunnen worden beschouwd, maar de keuze voor het goede is de enige weg om tot Re-integratie te komen. God, het goede zelve, herkent alles wat niet het kwade is, omdat Hij alleen het goede kent. Wil men verwantschap krijgen met het Goddelijke, Re-integreren dus, moet deze keuze altijd bewust op het goede gericht zijn.

Vrije wil: Gave van God aan de mens bij zijn val. Vrijheid om te kiezen, de mens mag ook eventueel het kwade kiezen. Alleen heeft alles de bijbehorende gevolgen. De mens moet leren deze vrije wil uit eigen vrije wil te beteugelen en alleen te richten op het goede en het licht. Er is geen ongelukkiger wezen dan een wezen met een vrije wil.

Universele Tableau: Het overzicht van de hoogste Goddelijke Onmetelijkheid tot aan de Aarde, het universum en alle krachten, machten en vermogens bevattend.

Pad, Weg: het zoeken naar De Waarheid en de gang naar de Eenheid terug.

Goed: Volgens de Goddelijke Wet; heeft alle macht en waarde van zichzelf. Superieur en onvernietigbaar vanwege de verwantschap met de Eenheid.

Kwaad: In verzet tegen de Goddelijke Wet; moet zijn inzet aan een kracht buiten zichzelf ontleen, aan iets buiten het kwade zelf (de mens). Staat zonder verwantschap buiten de Eenheid en is dus vernietigbaar.

Verwantschap: Overeenkomst tussen twee zaken. Verwantschap van de mens met het volgende niveau is voorwaarde om dat niveau te kunnen betreden.

God: Eerste Oorzaak, De Waarheid, de Bron; verwantschap met het goede, kent dus het kwade niet, heeft ook de vrije wil niet nodig, want er valt niets te kiezen. Er heerst alleen het goede.

Eenheid: De Eén, verwantschap met het Goddelijke, in zichzelf vervuld.

Liefde: In de mens vanuit het Goddelijke ingeboren eigenschap, uiterst noodzakelijk op het spirituele pad.

Illusie: Door de zintuigen en het materialisme bepaalde verleidingen tot het afwijken van de weg terug naar de Eenheid. Het middel voor de perverse geesten om de mens te verleiden tot het kwaad.

Misdaad: Begane fout. Hierop volgt straf. Er is overeenkomst tussen misdaad en straf.

Getallen: De tien getallen die de Kosmische wetten verkort weergeven. De zeven hoofdstukken van 'Over Dwalingen en over de Waarheid' houden met de getallenleer van Saint-Martin verband.

Quaternaire: Het getal vier dat de mens terugbrengt tot de Eenheid. Denk aan de Heilige Tetraktys.

Agens, Agentia: factor(en), door God aangesteld met een bepaalde opdracht.

Wet: Regels, onveranderlijk en onvernietigbaar, opgelegd door de Godheid; ook niet veranderbaar om welke reden dan ook, bijvoorbeeld de smeekbede van de mens.

(Maat: omvang voortgebrachte materie, intensiteit waarmee de wet, uiting van het getal, handelt; gewicht: resultaat van iedere verrichting, wat actie uitvoert; getal: werking door de agentia op bevel van de Schepper.)

NABESCHOUWING

‘De andere wereld, die is de wereld, de eigenlijke wereld. Wat wij de wereld noemen, is de andere wereld’. Aldus naar een uitspraak van Saint-Martin. De eerste, oorspronkelijke wereld is onze oorsprong en ons doel van terugkeer. Het is de wereld van de eerste Oorzaak, het eerste Principe waaruit allerlei secundaire oorzaken en principes voortvloeien in opdracht van deze Eerste Oorzaak, Bron, de Waarheid, allemaal synoniemen voor God, een term die SM overigens maar weinig gebruikt. Allerlei secundaire Oorzaken en Principes geven in opdracht van Hem vorm aan de materie en aan de materiële omhulsels, onze lichamen. In de materie die van een lagere orde is, haar oorsprong zoeken is dus onmogelijk en zinloos, en leidt tot verkeerde conclusies.

Een en ander werkt Saint-Martin uit in zeven hoofdstukken, vaak naar zintuiglijk waarneembare gebieden van de maatschappij; denk aan de rechtspraak met zijn systeem van bestraffing en executie, de politiek en regeringen, maar ook de taal en de muziek, et cetera, allemaal vanuit het besef van het Hoogste Principe. Bovendien houden de nummers van deze zeven hoofdstukken verband met de getallenleer van Saint-Martin. Hogere oorzaken zoeken in de wereld van het zintuiglijk waarneembare is zinloos en nutteloos. Zo ook de materie willen verklaren uit de materie zelf. Wij moeten alle verklaringen van het zintuiglijk waarneembare zoeken in het Principe van het zintuiglijk waarneembare: de hogere ordeningen van de ‘andere wereld’, de echte wereld. En de weg daartoe gaat via het verwerven van de Kennis. De weg hier naartoe is vervuld van diep Verlangen, gaat gepaard met beproevingen en vraagt absolute standvastigheid.

Deze weg gaat over de keuze tussen goed en kwaad, een keuze die de mens vanwege zijn vrije wil voortdurend moet maken, een vrije wil die eigenlijk het ontberen van het Goddelijke inhoudt, de straf bij zijn val voor zijn plichtverzaking. Uitsluitend door consequent het goede in het oog te houden, en dit kost strijd, kan de mens zijn verwantschap met de Houder bij uitstek van het Goede bereiken. En deze verwantschappen zijn voorwaarde voor het verheffen van de mens naar de hogere gebieden, gebied voor gebied, die toegankelijk worden vanwege de verwantschap met dit gebied.

Het goede heeft alle waarde in zichzelf, het kwade ontbeert deze waarde en moet zijn kracht ontnemen aan iets buiten zich, bijvoorbeeld de mens, al dan niet beïnvloed door kwaadwillende meesters. Het goede heeft de superioriteit vanwege zijn verwantschap met de Eenheid, en de mens kan deze verwantschap met de Eenheid verwerven via het goede. Zo is de vrijheid van de mens met zijn vrije wil een zeer grote last voor de Mens van Verlangen die terug wil keren naar deze Eenheid, de Re-integratie. Daarbij is de aarde voor de mens de plaats waar zijn strijd, scholing en evolutie op weg naar Re-integratie plaatsvindt. Gelukkig heeft hij het universele ingeboren principe met zijn vermogens die, eenmaal gewekt, hem steeds zuiverder en krachtiger verder brengen. Hierbij leert de mens onderscheid te maken tussen zijn zintuiglijk waarneembare wezen met zijn materiële zintuiglijk waarneembare vermogens via de zintuigen, en zijn immateriële intelligente wezen.

Getallen geven de harmonie door hun universele verband weer, en met name "de wetten van de ontologie, de psychologie, de ethiek, de esthetiek en het fysieke worden door middel van elkaar verklaard en tot één enkel principe teruggebracht".

1 Getal van de eenheid, van het eerste principe van elk spiritueel of tijdelijk wezen, het hoort tot de Schepper of de Vader.

2 Getal van de verwarring; hier lijden de perverse geesten en lijden de mineurs die zich bij het intellect van deze gevallen engelen voegen, mee. Getal van de verwarring maar ook het getal van de Wil, van de Zoon die gezag uitoefent over de handeling.

3 Getal van de cirkel van de lagere geesten die op bevel van God de drie geestrijke samenstellende essenties van de vormen emaneren en die in, op en door middel van de centrale as van vuur te werk gaan. Getal van het Woord dus, dit symboliseert immers het universele middel van de schepping. En getal van de Handeling, van de Heilige Geest die de handeling leidt. Getal van de tijdelijke wereld zelf en van de hierin weggezonden mens. Getal van de aarde, van de lichamelijke vormen van de hemelbewoners, van de passieve ziel, van de universele wijze waarop alles wordt voortgebracht en getal van de voortgebrachte vormen.

4 Getal dat uit de denaire voortvloeit door de optelling van 1 en 3, en dat de vier Goddelijke machten van de Schepper besluit, die in dit denaire getal begrepen zijn. Getal dat zelf elk genre getal van Goddelijke, spirituele en aardse schepping bevat. Volmaakt en onverdorven getal van de Goddelijke essentie, die quadruple is, de grote Goddelijke Naam, het tetragrammaton. God heeft dit getal gebruikt voor de emanatie van de mens die dit getal dus aanduidt, zoals het de oorsprong en macht van de mineur aangeeft.

5 Onvolmaakt en verdorven getal van de materie, 3, verergerd door de verwarring, 2. Ook nog getal van die ontheiligende hersenschim die de hoogmoedige geesten hadden gedroomd: God plus de eigenmachtige één van een ik in opstand: $4 + 1$. Ook getal van de tweedelige denaire. Demonisch getal bij uitstek.

6 Getal dat uit de denaire is geëmaneerd door middel van 1 en 2, die 3 vormen, en 3 en 3 die 6 vormen. Getal van de universele schepping; hierdoor liet de Schepper uit zijn denken alle soorten beelden van lichamelijke schijnvormen komen, die nog binnen de universele cirkel blijven voortbestaan.

7 Getal dat uit de denaire is geëmaneerd door middel van 3 en 4. Meer dan volmaakt getal dat de Schepper gebruikte voor de emancipatie van iedere geest buiten zijn Goddelijke Onmetelijkheid. Getal van de Heilige Geest, dat toebehoort aan de septenaire geesten, universele bestuurders. Getal van de cirkel van deze majeure geesten en getal van de verzoening; want de macht tot actie van de majeure geesten wordt uitgeoefend op de vormen, 3, en op de ziel van de mineur, 4.